Nr. 28 8 iulie 1976

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

CONFERINȚA PARTIDELOR COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI DIN EUROPA

Eveniment cu ample semnificații în viața politică a continentului, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale

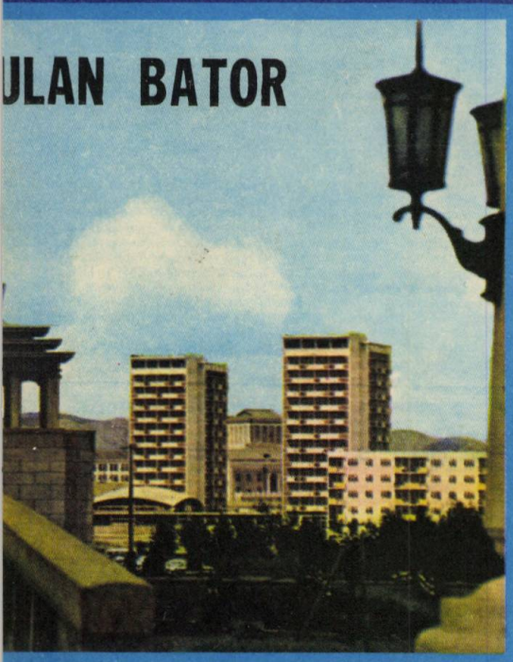

ULAN BATOR

REPORTAJ PE GLOB

Din actualitatea internațională

HANOI • ROMA

MADRID

PORT LOUIS • ABIDJAN

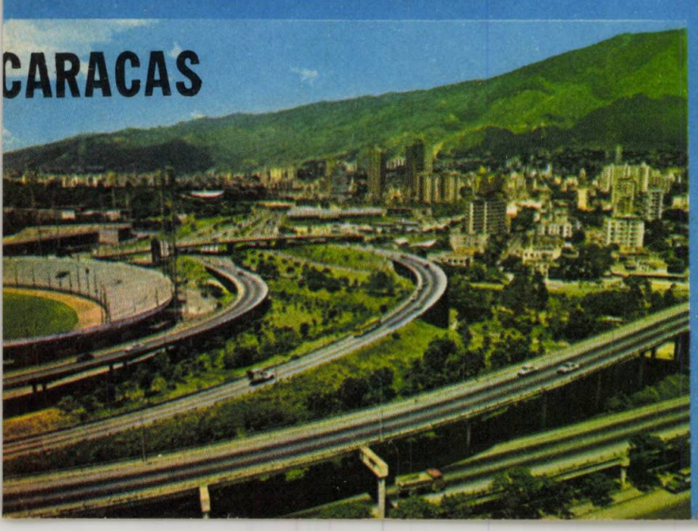

CARACAS

Aniversarea bicentenarului S.U.A.

Ministrul afacerilor externe al Republicii Cipru, Ioannis Christophides

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Un grup de personalități vest-germane participante la simpozionul româno—vest-german pe teme de cooperare. În imagine: primirea lui Otto Wolff von Amerongen, președintele Comitetului pentru Est al economiei R.F. Germania și președintele concernului „Otto Wolff" din Köln

Delegația parlamentară braziliană condusă de Joachim Coutinho, președintele Comisiei de relații externe a Camerei deputaților

28 (663)

8 iulie 1976

LUMEA

Săptămînal de politică externă

Hotărîrea C.C. al P.C.R. cu privire la activitatea delegației Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa 3

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Un program al muncii de fiecare zi, al viitorului României socialiste. Eugeniu Obrea 2

Un eveniment de însemnătate deosebită în viața continentului, în dezvoltarea mișcării comuniste și muncitorești internaționale. George Serafin 4

Trainica prietenie și colaborare româno-sovietică. Radu Dobre 8

Lima. Cooperarea financiară și dezvoltarea latino-americană. Eugen Pop 9

Moment istoric în viața poporului vietnamez. Ilie Olteanu 10

Pekin. Dinamica noului cincinal. Ilie Tecuță 11

S.U.A. Anul bicentenarului. Marcel Negreanu 12

Abidjan. Sesiunea ECOSOC. Mircea S. Ionescu 13

Roma. Noile auspicii ale stagiunii parlamentare. Rodica Dumitrescu 14

Cele șapte zile ale lui „Airbus 300 B4" Crăciun Ionescu 14

Piața Comună. Cei „mari" și cei „mici". M. Ramură 19

Madrid. De la Arias Navarro la Suarez. 20

Africa Australă. Un dosar în atenția opiniei publice. Dumitru Constantin 24

Fort Louis. A 13-a reuniune a O.U.A. 26

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu : Joaquim Coutinho, Otto Wolff von Amerongen, Elring Jensen 6—7

REPORTAJ PE GLOB

Caracas. Anca Voican 16

Ulan-Bator. Niculae Stoian 17

DOCUMENTAR

Republica Capului Verde : opțiuni economice și politice 18

1000 + 1 22—23

SERIAL

De la „AIR-1" la „IAK-42" (III) 27

POȘTA REDACȚIEI 30—32

Un program al muncii de fiecare zi, al viitorului României socialiste

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu:

- președintele Comisiei de relații externe a Camerei Deputaților din Brazilia
- președintele Comitetului pentru Est al economiei R.F.G.
- ministrul comerțului, industriei și turismului al Danemarcei

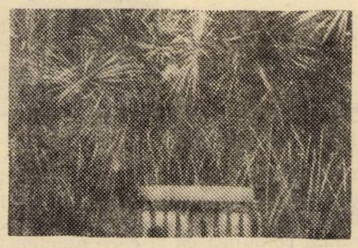

S. U. A.

Festivitățile Bicentenarului

AFRICA AUSTRALĂ

Un dosar în atenția opiniei publice

Moment istoric în viața poporului vietnamez

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

ABIDJAN. Sesiunea ECOSOC

ROMA. Noile auspicii ale stagiunii parlamentare

PIAȚA COMUNĂ. Cei „mari" și cei „mici"

MADRID. Dificila succesiune

Cele șapte zile ale lui „Airbus - 300 B 4"

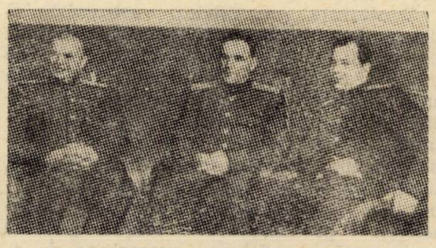

Serial: De la AIR-1 la IAK-42 (III)

Un program al muncii de fiecare zi, al viitorului României socialiste

Evenimente de primă dimensiune subliniază, în calendarul politic, acest început de iulie. Chiar spațiul restrîns al unei săptămîni s-a dovedit relevant pentru multitudinea și profunzimea preocupărilor partidului nostru, pentru împletirea dialectică a opțiunilor sale interne și externe, pentru ansamblul unei politici ce se definește prin realism și constanță. Momentele care au marcat săptămîna realizează o sinteză ilustrativă pentru direcțiile esențiale : efortul destinat realizării sarcinilor prezente se îmbină armonios cu investigarea perspectivei, acțiunea fiind ghidată, cu precizie, de clarviziunea comunistă a partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Iar succesele în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul românesc dau un fundament solid dinamicei afirmări a țării noastre pe scena internațională. Pentru că viața a demonstrat că prima și cea mai importantă îndatorire a unui partid comunist căruia poporul i-a încredințat răspunderea guvernării este aceea de a făuri noua societate, propulsînd energia creatoare a maselor angajate, conștient, într-o operă constructivă de o complexitate fără precedent. Pentru că prestigiul internațional al României este inseparabil de prețuirea față de marile reușite ale operei noastre constructive, față de prefacerile înnoitoare din societatea românească, față de o politică externă în concordanță cu aspirațiile națiunii noastre socialiste, cu cauzele progresiste ale umanității.

În aceeași săptămînă în care, la Berlin, la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa, tovarășul Nicolae Ceaușescu dădea expresie punctului de vedere al comuniștilor români în probleme fundamentale ale contemporaneității — reflectare a unei experiențe mature, originale, în revoluția și construcția socialistă, purtînd amprenta realităților noastre, mărturie a unei analize obiective, marxist-leniniste, principiale, novatoare, a fenomenelor prezentului — viața politică românească înregistra o succesiune de evenimente cu o semnificație majoră : **Ședința comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României, sesiunea Marii Adunări Naționale și prima ședință a Camerei legislative a consiliilor populare.** Evenimentele acestea, într-o perfectă osmoză, dimensionează procesele de remarcabilă profunzime pe care le cunoaște societatea românească și care afectează sfera relațiilor și forțelor de producție, a structurii sociale și conștiinței, totalitatea compartimentelor vieții poporului nostru. Ședința comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a dezbătut **proiectul îmbunătățit al planului național unic de dezvoltare economico-socială a României pe perioada 1976—1980,** document căruia, o zi mai tîrziu, Marea Adunare Națională i-a dat putere de lege. Planul național unic, ca și programele privind producția și desfacerea produselor agroalimentare și bunurilor de larg consum, se încadrează la un nivel superior — ca ritm și proporții — în prevederile Congresului al XI-lea al P.C.R., marcînd o etapă nouă în opera pe care poporul român o realizează. Documentele acestea, care călăuzesc, pînă în 1980, efortul nostru cotidian pentru dezvoltarea economică și socială a patriei, reliefează legătura organică dintre analiza științifică și modalitatea democratică de prognoză și elaborare, prin consultarea amplă a celor ce muncesc.

Se poate afirma cu certitudine că planul pe care marele sfat al țării l-a aprobat este creația milioanelor de oameni ce, prin strădania lor, au dat și dau acestui pămînt o rodnicie fără egal în scurgerea secolelor — operă colectivă însumînd inițiativă și responsabilitate, simțul datoriei față de generațiile de mîine și care trebuie asociată organic cu gîndirea politică și neobosita activitate ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Un popor care, stăpîn pe prezentul său, își elaborează proiectele viitorului, care înaintează cu încredere spre obiectivele pe care și le-a propus, este capabil de reușite prestigioase. Un asemenea popor știe că bogăția cea mai de preț de care dispune este puterea brațelor și forța inteligenței sale, știe că, pentru a atinge țelurile dezvoltării, trebuie parcurs un drum de pe care nu lipsesc dificultățile și că numai cu disciplină și efort poate progresa.

După cum s-a subliniat, planul național unic pe următorii cinci ani asigură, în concordanță cu direcțiile și sarcinile făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, întărirea și modernizarea în ritm susținut a bazei tehnico-materiale a economiei, introducerea largă a cuceririlor științei și tehnicii avansate, participarea tot mai intensă a României la diviziunea internațională a muncii, ridicarea eficienței în toate sectoarele de activitate. Mulțimea cifrelor din documentul votat de alegii țării, prevederile redactate într-un limbaj sobru și precis încorporează împlinirile de pînă acum și angajamentele actuale ale celor ce muncesc, proiectele cu care ne prezentăm la întîlnirea cu viitorul. Înainte de orice, se distinge continuitatea efortului consacrat industrializării. Creșterea producției industriale într-un ritm mediu anual de 10,2—11,2 la sută va întări poziția conducătoare a industriei în economie. Accentuarea rolului prim al industriei va produce ample mutații și va plasa, mai ferm, producția materială pe orbita vertiginoaselor progrese tehnico-științifice ale lumii de astăzi.

Congresul al XI-lea prefigurează o economie modernă, cu o eficiență superioară ; și spre acest țel trebuie să tindem statornic, deoarece fără o economie înfloritoare nu se poate asigura construirea socialismului și comunismului. Succesele de pînă acum, din cincinalul trecut ca și din primele luni ale celui nou, ne îngăduie să privim încrezători perspectivele. Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** sublinia : **„Dispunem de tot ce este necesar, avem o clasă muncitoare minunată, o țărănime și o intelectualitate minunate, un popor hotărît să nu precupețească nimic pentru înfăptuirea politicii partidului nostru. Avem un partid puternic, care a demonstrat că știe să acționeze cu hotărîre pentru realizarea programului pe care și l-a propus. Să facem deci totul ca, în acest cincinal, prevederile stabilite de Congresul al XI-lea să fie realizate și, pe această bază, să asigurăm dezvoltarea generală a patriei noastre, creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor !"**.

Răspunsul la chemarea secretarului general al partidului îl dau faptele — munca din toate compartimentele, cu rezultate la cote mereu mai înalte. Un popor întreg acționează într-o voință unică, știind că sursa bunăstării sale nu poate fi decît propria-i muncă.

Eugeniu Obrea

HOTĂRÎREA C. C. AL P. C. R.

cu privire la activitatea delegației Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa

Comitetul Central al Partidului Comunist Român, dezbătînd informarea cu privire la activitatea desfășurată de delegația Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa, care a avut loc la Berlin în zilele de 29 și 30 iunie a.c., aprobă în unanimitate și dă o înaltă apreciere expunerii făcute în cadrul acestei reuniuni de tovarășul Nicolae Ceaușescu — expunere care reflectă politica consecventă, marxist-leninistă, a partidului nostru și corespunde întru totul hotărîrilor Congresului al XI-lea, orientărilor Programului partidului. Pornind de la analiza profund științifică a relațiilor contemporane, de la cerințele obiective ale dezvoltării mișcării revoluționare, expunerea a înfățișat cu deplină claritate pozițiile și aprecierile Partidului Comunist Român cu privire la evoluția vieții internaționale, la căile și mijloacele de întărire a securității și colaborării în Europa, de rezolvare a marilor probleme cu care este confruntată astăzi omenirea, la creșterea rolului și contribuției partidelor comuniste și muncitorești în mobilizarea clasei muncitoare, a forțelor înaintate de pretutindeni pentru realizarea înaltelor idealuri ale păcii și progresului social pe continentul nostru și în întreaga lume.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român aprobă întreaga activitate desfășurată de delegația P.C.R. la conferință și apreciază că ea s-a înscris ca un aport constructiv la desfășurarea cu succes a acestei importante reuniuni. Întîlnirile și convorbirile purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu un mare număr de conducători ai partidelor comuniste și muncitorești din Europa reprezintă o nouă și deosebit de prețioasă contribuție la dezvoltarea relațiilor de colaborare și solidaritate cu partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste și din țările capitaliste europene, la întărirea prieteniei clasei muncitoare și a poporului român cu popoarele acestor țări. Expunerea prezentată de secretarul general al partidului, ca și întreaga participare a delegației P.C.R. la conferință au dat o puternică expresie voinței și dorinței comuniștilor din România ca lucrările acestei importante reuniuni internaționale să se desfășoare cu succes, să ducă la creșterea rolului partidelor comuniste și muncitorești în viața politică de pe continentul european, la intensificarea luptei clasei muncitoare, a maselor populare și a popoarelor pentru progres social, securitate și pace în Europa și în întreaga lume.

Comitetul Central relevă, și cu acest prilej, contribuția fundamentală adusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu la intensificarea activității internaționale a partidului nostru, a României socialiste, la elaborarea și traducerea în viață a întregii politici a partidului și statului nostru, aportul deosebit al secretarului general al partidului nostru la pregătirea și organizarea Conferinței general-europene de la Helsinki, la eforturile pentru mobilizarea largă a popoarelor, a opiniei publice în vederea transpunerii concrete în viață a hotărîrilor adoptate, a întăririi securității și colaborării pe continent. Comitetul Central subliniază, totodată, cu deosebită satisfacție, contribuția și rolul activ al tovarășului Nicolae Ceaușescu în dezvoltarea prieteniei și colaborării dintre partidele comuniste și muncitorești, în afirmarea principiilor noi de relații dintre partide, bazate pe deplină egalitate și respect reciproc, la făurirea unității noi din mișcarea comunistă și muncitorească.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român apreciază că, prin rezultatele sale, Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa se înscrie ca un eveniment de o deosebită însemnătate în viața continentului, a mișcării comuniste și muncitorești din Europa. Conferința a pus în evidență sarcinile mari, de înaltă răspundere, ce stau în fața partidelor comuniste și muncitorești, a clasei muncitoare și a popoarelor din Europa în lupta pentru întărirea colaborării și securității pe continent, pentru progres social și pace în întreaga lume.

Comitetul Central apreciază spiritul democratic, de deplină egalitate și respect reciproc, în care s-a desfășurat conferința și care a prilejuit un larg schimb liber de opinii asupra problemelor fundamentale ale situației din Europa și din lume, care va da fără îndoială un puternic impuls luptei maselor muncitoare, a popoarelor de pe continent, va duce la creșterea rolului și influenței partidelor comuniste și muncitorești din fiecare țară în apărarea și promovarea intereselor vitale ale popoarelor, a libertăților lor democratice, a independenței și suveranității naționale, a aspirațiilor lor spre colaborare și pace, spre făurirea unei lumi mai bune și mai drepte.

Conferința a pus în evidență necesitatea trecerii în mod ferm la măsuri practice de înfăptuire a securității pe continent, a mobilizării largi a maselor muncitoare, a popoarelor, a opiniei publice pentru a se întreprinde cît mai grabnic acțiuni concrete și eficiente îndreptate spre dezarmare și dezangajare militară a continentului, spre promovarea unei largi și neîngrădite colaborări între state în domeniile economic, politic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii de activitate, spre instaurarea pe continent a unui climat nou, care să dea garanție fiecărei națiuni că se va putea dezvolta în mod liber, de sine stătător, la adăpost de orice agresiune sau ingerințe în treburile sale interne.

Conferința a relevat legătura organică și condiționarea strînsă dintre lupta pentru securitate și pace în Europa și eforturile generale pentru soluționarea politică, constructivă, a complexelor probleme ale lumii contemporane, în primul rînd a problemelor legate de înfăptuirea dezarmării, îndeosebi a celei nucleare, de lichidarea subdezvoltării și a marilor decalaje dintre state, de abolire definitivă a vechii politicii imperialiste, de dominație și asuprire, și instaurarea noii ordini economice și politice internaționale, întemeiate pe egalitate și echitate, care să favorizeze progresul mai rapid al tuturor țărilor, și în primul rînd al celor rămase în urmă, să asigure accesul deplin al tuturor popoarelor la cuceririle științei și tehnicii moderne.

C.C. al P.C.R. consideră că o mare importanță pentru crearea unei noi unități în mișcarea comunistă și muncitorească a avut faptul că toate delegațiile și-au expus în mod liber și deschis punctele de vedere, și-au prezentat pozițiile și considerentele față de problemele discutate, și-au înfățișat experiența lor, formele și metodele de acțiune, determinate de marea diversitate de condiții în care își desfășoară activitatea, de situația concretă din fiecare țară.

Aceasta a contribuit la dezvoltarea teoriei revoluționare, la îmbogățirea tezaurului de experiență practică și principială a mișcării comuniste, la dezvoltarea creatoare a marxism-leninismului în abordarea problemelor luptei pentru transformarea societății, pentru destindere și pace. Prin modul în care s-a desfășurat, conferința a reprezentat un moment nou, calitativ superior în mișcarea comunistă și muncitorească. C.C. al P.C.R. apreciază că reuniunea partidelor comuniste și muncitorești a reprezentat o contribuție importantă la promovarea principiilor noi de relații dintre partide — bazate pe deplină egalitate și respect reciproc, pe dreptul fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, pe neamestec în treburile interne — la întărirea unității, solidarității și colaborării partidelor participante.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român își însușește în întregime documentul final adoptat de conferință și apreciază că el va avea un rol important în intensificarea luptei partidelor comuniste și muncitorești pentru realizarea țelurilor păcii, democrației și progresului social, ale înfăptuirii securității europene.

C.C. al P.C.R. a dat mandat Comitetului Politic Executiv să ia măsuri corespunzătoare pentru întărirea contactelor și solidarității cu celelalte partide comuniste și muncitorești, cu alte forțe politice, democratice și progresiste din Europa pentru triumful cauzei securității, destinderii și colaborării pe continent.

Dînd glas voinței întregului nostru partid, C.C. al P.C.R. reafirmă cu putere hotărîrea comuniștilor din România de a acționa cu cea mai mare fermitate, în spiritul hotărîrilor Congresului al XI-lea și al principiilor cuprinse în expunerea prezentată la conferință de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru a-și aduce contribuția, alături de celelalte partide comuniste și muncitorești de pe continent, la promovarea unui climat trainic de pace și securitate, de largă și neîngrădită colaborare între națiuni, la împlinirea aspirațiilor de progres, bunăstare și fericire ale maselor muncitoare, ale tuturor popoarelor din Europa și din întreaga lume.

Partidul Comunist Român va acționa și în viitor, cu toată fermitatea, pentru dezvoltarea largă a relațiilor cu toate partidele comuniste și muncitorești pe baza principiilor marxism-leninismului, ale deplinei egalități și respectării autonomiei fiecăruia, pornind de la diversitatea de condiții în care partidele

își desfășoară activitatea, de la necesitatea dezbaterii în spiritul înțelegerii reciproce a problemelor, a evitării oricăror acțiuni care pot dăuna cauzei unității, colaborării și solidarității dintre partide.

Comitetul Central exprimă convingerea întregului nostru partid că reuniunea de la Berlin a partidelor comuniste și muncitorești din Europa va da un nou și puternic impuls luptei maselor populare, a forțelor înaintate, a tuturor popoarelor, pentru transformarea Europei într-un continent al colaborării, securității și păcii, pentru obținerea unor rezultate cît mai concrete pe această cale, corespunzător dorinței și năzuințelor îndreptățite ale tuturor națiunilor de a exclude definitiv războiul din viața societății, de a trăi și a se dezvolta într-un climat de deplină înțelegere și conlucrare pașnică, într-o lume mai bună și mai dreaptă.

Încă o dată, de la plenara Comitetului Central, adresăm mesajul nostru cordial de solidaritate și prietenie tuturor partidelor comuniste și muncitorești participante la Conferința de la Berlin, precum și cele mai calde urări de succes în măreața lor luptă pentru triumful cauzei socialismului și progresului social, pentru înfăptuirea securității și păcii pe continentul nostru, pentru promovarea în întreaga lume a unei politici noi de egalitate și respect între toate națiunile, pentru crearea pe planeta noastră a unei lumi mai bune și mai drepte.

Un eveniment de însemnătate deosebită în viața continentului, în dezvoltarea mișcării comuniste și muncitorești internaționale

Începutul acestei veri a consemnat un moment cu multiple semnificații, cu profund ecou în conștiința popoarelor europene — conferința partidelor comuniste și muncitorești de pe continentul nostru.

Afirmîndu-se cu vigoare ca detașamentele cele mai avansate ale societății în care acționează ca forță politică în măsură a răspunde în mod real năzuințelor spre progres, bunăstare și pace ale popoarelor, cele 29 de partide comuniste și muncitorești au demonstrat înaltul lor spirit de răspundere față de destinele popoarelor Europei, față de dezvoltarea lor în pace și securitate, în bună înțelegere reciprocă, în strînsă cooperare și prietenie. În același timp, partidele comuniste și muncitorești din Europa au făcut dovada capacității și voinței lor de a-și întări solidaritatea și colaborarea pe baza respectării deplinei egalități, a independenței, a dreptului fiecărui partid de a-și elabora, de sine stătător, linia sa generală politică, tactică și strategia, în conformitate cu condițiile concrete în care își desfășoară activitatea.

„Esențialul îl reprezintă, cred — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** în cuvîntarea la Ședința comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României —, **faptul că s-a putut realiza o conferință pe baze democratice, că toate partidele au putut participa activ la pregătirea conferinței, inclusiv a documentului adoptat, că ele și-au putut expune punctele de vedere și au căzut de acord cu problemele consemnate în document".**

Această realitate este de o importanță cu totul deosebită, pentru că ea înregistrează o schimbare fundamentală în mișcarea comunistă și muncitorească, documentul final, adoptat prin consens, fiind rezultatul activității și colaborării colective, democratice a 29 de partide. După cum este cunoscut, de-a lungul perioadei de pregătire a conferinței, și chiar în cadrul desfășurării ei, nu toate punctele de vedere exprimate au coincis. Nici nu putea fi altfel, atîta vreme cît, la pregătirea conferinței și la elaborarea documentului adoptat de ea, au participat un număr atît de mare de partide, fiecare din ele acționînd în condiții specifice, diferite din punctul de vedere al dezvoltării economice și sociale, în țări cu orînduiri sociale diferite, și avînd, ca atare, opinii diverse asupra uneia sau alteia din problemele ce se impun interesului și preocupărilor lor actuale. Dar important rămîne faptul că reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești au reușit să depășească unele deosebiri de păreri existente și să ajungă la concluzii comune într-o serie de probleme fundamentale ca, de pildă, cele legate atît de dezvoltarea generală a societății pe calea socialismului, a progresului social, a întăririi democrației, cît și de aspectele și căile asigurării păcii și securității în Europa și în întreaga lume.

Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, pe care o publicăm alăturat, are în vedere tocmai această realitate, atunci cînd apreciază că, **prin modul în care s-a desfășurat, conferința a reprezentat un moment nou, calitativ superior, în mișcarea comunistă și muncitorească.**

Conferința a ilustrat justețea poziției partidului nostru, reafirmată cu vigoare și putere de convingere de către secretarul său general, care, în cuvîntarea sa la reuniune, sublinia că în noua etapă istorică, cînd, într-un număr de țări, partidele comuniste și muncitorești au devenit partide de guvernămînt, iar în alte țări ele îndeplinesc un rol mereu mai important în viața națională, diversitatea de condiții reclamă, în mod obiectiv, elaborarea de sine stătător a liniei de urmat de către fiecare partid, corespunzător particularităților politice, economice și sociale ale țării în care își desfășoară activitatea. Solidaritatea, colaborarea și unitatea mișcării comuniste și muncitorești este pe deplin firesc să se bazeze pe respectarea independenței fiecărui partid, fără nici un amestec din partea altor partide. Realizarea unei astfel de unități de tip nou va fi, fără îndoială, superioară din toate punctele de vedere, asigurînd deplina solidaritate în lupta pentru progres social, pentru securitate și pace în Europa și în lume. Într-adevăr — și experiența perioadei postbelice a dovedit-o — noua unitate a partidelor clasei muncitoare nu se poate realiza decît pornindu-se de la recunoașterea principiului elaborării de către fiecare partid a liniei sale politice, pe baza aplicării creatoare a adevărurilor majore ale marxism-leninismului și legităților universal valabile ale socialismului științific.

Înscriind acest principiu în documentul său, conferința de la Berlin deschide noi perspective mișcării revoluționare atît pe planul promovării unității sale, cît și pe acela al impulsionării proceselor pozitive din viața și activitatea partidelor comuniste și muncitorești, al consolidării rolului lor pe scena politică a țării în care există și acționează. După cum releva cu tărie tovarășul Nicolae Ceaușescu, fără a asigura, din toate punctele de vedere, deplina independență și autonomie a fiecărui partid, nu se va putea ajunge la creșterea rolului lor, la transformarea lor în partide puternice, pe care națiunile și popoarele să le urmeze în lupta victorioasă spre socialism, spre o viață mai bună.

În cadrul conferinței a fost puternic afirmată răspunderea ce revine fiecărui partid comunist, în primul rînd față de propriul popor și propria clasă muncitoare, și legătura organică dintre lupta pentru socialism, în propria țară, și solidaritatea militantă a tuturor partidelor clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, a mișcărilor democratice și progresiste, a tuturor popoarelor în lupta pentru libertate, pace și socialism în lumea întreagă. În aceasta se exprimă, în zilele noastre, solidaritatea internațională, în condițiile schimbărilor revoluționare ce s-au produs și continuă să se producă în lume. După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, în contextul actual, solidaritatea internațională înglobează atît unitatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, a clasei muncitoare, cît și sprijinul mișcărilor de eliberare națională, lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, împotriva subdezvoltării, pentru făurirea

noii ordini economice internaţionale, înfăptuirea dezarmării, lupta pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale. **„Se poate afirma** — arăta secretarul general al Partidului Comunist Român — **că noţiunea de internaţionalism presupune în zilele noastre participarea activă la soluţionarea democratică, corespunzător intereselor fiecărui popor, a tuturor problemelor complexe ale lumii de azi, precum şi întărirea solidarităţii militante cu toate forţele progresiste, antiimperialiste, luarea în consideraţie şi salvgardarea intereselor fiecărei naţiuni şi, pe această bază, slujirea intereselor generale ale socialismului, progresului social şi păcii".**

Documentul adoptat la conferinţă mărturiseşte un autentic spirit de solidaritate, o deschidere largă spre acţiuni unitare şi spre dezvoltarea colaborării cu toate forţele progresiste, democratice de pe continent, el dînd expresie dorinţei participanţilor de a se depăşi deosebirile de vederi şi de a se promova colaborarea largă a partidelor comuniste cu partidele socialiste, social-democrate, cu alte partide de alte orientări, cu toate forţele care se pronunţă pentru dezvoltarea paşnică a continentului.

„Am ajuns la concluzii comune, care dau o perspectivă bună în unirea popoarelor din Europa, pentru înfăptuirea năzuinţelor lor de pace şi colaborare" — afirma tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** la recenta şedinţă comună a C.C. al P.C.R. şi Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice şi Sociale a României, referindu-se la rezultatele conferinţei partidelor comuniste şi muncitoreşti. Este o apreciere a cărei importantă semnificaţie se degajă, cu deosebire, dacă ţinem seama că, la aproape un an de la adoptarea Actului final de la Helsinki, constatarea care se impune este că în acest interval au fost întreprinşi prea puţini paşi concreţi în direcţia soluţionării problemelor complexe existente în această regiune a lumii. În funcţie de această situaţie, conştiente de răspunderea ce le revine pentru a asigura popoarelor Europei un climat de securitate şi pace, propice colaborării lor prieteneşti, partidele comuniste şi muncitoreşti şi-au propus să găsească, de comun acord, căile cele mai potrivite pentru a se da un nou şi puternic impuls luptei pentru consolidarea cursului — încă fragil — spre destindere, pentru extinderea şi adîncirea cooperării pe planuri multiple între toate ţările continentului.

Schimbul liber de păreri asupra situaţiei din Europa, caracterul democratic al desfăşurării lucrărilor lor au înlesnit participanţilor la conferinţa partidelor comuniste şi muncitoreşti ca, în documentul adoptat — fără a trasa sarcini sau dispoziţii obligatorii, de neconceput astăzi cînd nu mai poate exista un centru sau for conducător în mişcarea muncitorească — să ajungă la concluzii de natură a deschide noi orizonturi solidarităţii militante a partidelor clasei muncitoare, să releve obiectivele esenţiale pentru întărirea cursului destinderii, mobilizatoare pentru cele mai largi forţe sociale, în vederea intensificării cu succes a luptei pentru pace, securitate, cooperare şi progres social.

În etapa actuală, ceea ce se impune, în Europa, este traducerea, fermă şi constantă, în viaţă a recomandărilor şi principiilor cuprinse în Actul final de la Helsinki, principii ce constituie un tot unitar, ce nu pot fi interpretate sau respectate parţial dacă se urmăreşte cu adevărat edificarea unei autentice securităţi şi cooperări pe continent. În acest sens, partidul nostru subliniază cu vigoare rolul hotărîtor al maselor, al popoarelor, al tuturor forţelor politico-sociale interesate vital într-o asemenea devenire a Europei, acţiunea lor solidară şi hotărîtă pentru a determina afirmarea şi consolidarea tendinţelor pozitive din viaţa continentului.

Luînd în considerare realitatea evidentă a existenţei unor uriaşe şi primejdioase arsenale militare în Europa, a continuării, pe plan cantitativ şi calitativ, a cursei înarmărilor, conferinţa a relevat necesitatea întreprinderii unor măsuri practice de dezarmare şi, în primul rînd, de dezarmare nucleară, a mobilizării opiniei publice pentru determinarea unor acţiuni concrete şi eficiente în această direcţie, pentru realizarea unor măsuri concrete de dezangajare militară pe continent, a unor acorduri cu garanţii corespunzătoare, care să ducă la abolirea forţei şi ameninţării cu forţa ; totodată, ţinînd seama că nu au fost lichidate diferite obstacole în calea dezvoltării unor relaţii economice libere, fără discriminări sau condiţii politice, că există încă un vast teren pentru afirmarea colaborării tehnico-ştiinţifice şi în alte domenii, conferinţa a pus în evidenţă imperativul promovării unei largi şi neîngrădite conlucrări interstatale pe plan economic, politic, tehnico-ştiinţific, cultural şi altele. Pe scurt, participanţii au relevat stringenţa instaurării pe continent a unui climat nou, care să dea fiecărei naţiuni garanţia că se va putea dezvolta în mod liber, de sine stătător, la adăpost de orice agresiune sau amestec în treburile sale interne.

Documentele însă, oricît de bune şi de complete ar fi ele, nu îşi pot exprima valoarea decît prin şi în măsura în care ele sînt traduse în viaţă.

Este acesta şi cazul documentului adoptat de conferinţa partidelor comuniste şi muncitoreşti din Europa. După cum sublinia tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** ceea ce se impune acum este acţiunea. **„Dacă nu vom întări solidaritatea, dacă nu vom acţiona pentru a impune, prin mobilizarea largă a popoarelor, înfăptuirea principiilor securităţii europene, dacă nu vom intensifica lupta pentru dezvoltarea democraţiei şi cuceririlor oamenilor muncii, atunci oricît de bun ar fi acest document, el îşi va pierde orice însemnătate".** Însuşindu-şi acest adevăr, Comitetul Central al Partidului Comunist Român subliniază, în Hotărîrea sa, voinţa comuniştilor din România de a acţiona cu cea mai mare fermitate pentru a-şi aduce contribuţia, alături de celelalte partide comuniste şi muncitoreşti, la promovarea unui climat de pace şi securitate, de colaborare nestingherită între naţiuni, la împlinirea aspiraţiilor spre mai bine ale maselor muncitoare şi ale popoarelor din Europa şi de pretutindeni. În acest scop, C.C. al P.C.R. a dat mandat Comitetului Politic Executiv de a stabili măsurile corespunzătoare pentru întărirea contactelor şi solidarităţii cu celelalte partide comuniste şi muncitoreşti, cu alte forţe politice, democratice şi progresiste din Europa. Comuniştii români, întregul nostru popor îşi exprimă convingerea profundă că partidul nostru îşi va îndeplini aceste sarcini. A făcut-o în mod constant în trecut, o face astăzi, o va face şi în viitor.

„Comitetul Central al Partidului Comunist Român aprobă întreaga activitate desfăşurată de delegaţia P.C.R. la conferinţă şi apreciază că ea s-a înscris ca un aport constructiv la desfăşurarea cu succes a acestei importante reuniuni" — se subliniază în Hotărîrea C.C. al P.C.R.

Succesul conferinţei partidelor comuniste şi muncitoreşti este rodul activităţii colective a 29 de partide. Este rodul participării lor egale la pregătirea şi desfăşurarea conferinţei, la elaborarea importantului său document. Este rodul contribuţiei fiecăruia din ele. Este, aşadar, şi rodul contribuţiei Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Iar aprecierea conţinută în Hotărîrea C.C. al P.C.R. dă glas convingerii nestrămutate a tuturor comuniştilor din ţara noastră, a întregului popor român în politica partidului nostru, pusă în slujba intereselor naţionale, a socialismului, păcii, colaborării şi solidarităţii internaţionale.

S-a afirmat din nou, cu hotărîre şi convingere, principialitatea fermă a partidului nostru, prezenţa sa vie la marea dezbatere asupra problemelor ce preocupă mişcarea revoluţionară mondială, aportul său concret, neobosit în direcţia valorificării eficiente a schimbului de idei între partidele comuniste şi muncitoreşti. Strălucita expunere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu la conferinţa partidelor comuniste şi muncitoreşti constituie încă o mărturie elocventă a modului în care partidul nostru acţionează, în spiritul şi litera orientărilor programatice ale Congresului al XI-lea.

Expunerea secretarului general al Partidului Comunist Român, întemeiată pe o riguroasă analiză ştiinţifică a realităţilor fundamentale ale mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, oferă un exemplu al înaltei responsabilităţi pe care P.C.R. o acordă rolului şi locului partidelor clasei muncitoare în societatea de astăzi, constituie o nouă dovadă a ataşamentului României socialiste la marile cauze ale popoarelor Europei şi ale întregii omeniri, cum sînt securitatea şi colaborarea, progresul în pace şi prietenie spre o lume mai drept întocmită, spre o viaţă mai fericit trăită.

Rolul activ al tovarăşului Nicolae Ceauşescu la dezvoltarea prieteniei şi colaborării dintre partidele comuniste şi muncitoreşti a fost elocvent demonstrat nu numai în expunerea la conferinţă, ci şi în activitatea sa intensă de întîlniri, contacte şi convorbiri cu ceilalţi participanţi. Într-o atmosferă de caldă prietenie, înţelegere cordială şi preţuire reciprocă, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a avut întîlniri şi convorbiri cu conducători ai partidelor comuniste din toate ţările socialiste reprezentate la conferinţă, cu numeroşi conducători ai partidelor comuniste din alte ţări europene. Marcînd dorinţa adîncirii raporturilor reciproce cu aceste partide, întîlnirile au reprezentat, totodată, o contribuţie concretă la cauza întăririi solidarităţii în cadrul mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale.

Conferinţa partidelor comuniste şi muncitoreşti a îndreptăţit aşteptările. Prin caracterul său democratic, prin schimbul deschis şi liber de idei asupra unor probleme de maximă importanţă, prin concluziile desprinse, în consens, de către toţi participanţii, ea a îmbogăţit experienţa revoluţionară a clasei muncitoare, pe plan teoretic şi practic, şi-a adus o contribuţie de valoare la dezvoltarea creatoare a marxism-leninismului în condiţiile dezvoltării contemporane a societăţii. Prin toate acestea, este pe deplin îndreptăţită convingerea exprimată în Hotărîrea Comitetului Central al partidului nostru că reuniunea partidelor comuniste şi muncitoreşti din Europa va da un nou impuls luptei popoarelor de pe continent pentru realizarea unei reale securităţi şi a unei ample cooperări, va întări solidaritatea partidelor clasei muncitoare, a tuturor forţelor înaintate ale societăţii, pentru obţinerea de succese mereu şi mereu mai importante în direcţia împlinirii aspiraţiilor de pace şi bunăstare ale popoarelor din Europa şi din lumea întreagă.

George Serafin

„Președintelui Ceaușescu – urările noastre cele mai călduroase pentru a conduce țara spre realizarea marilor idealuri propuse"

Joaquim Coutinho

președintele Comisiei de relații externe a Camerei Deputaților din Brazilia

Între 29 iunie și 4 iulie, delegația Camerei Deputaților a Congresului Național Brazilian, condusă de Joaquim Coutinho, președinte al Comisiei de relații externe a Camerei, a efectuat o vizită în țara noastră, la invitația Comisiei pentru politică externă și cooperare economică internațională a Marii Adunări Naționale. La încheierea vizitei, președintele comisiei, domnul Joaquim Coutinho, a avut amabilitatea de a oferi un interviu revistei „LUMEA".

— Pentru început, vă rugăm să vă referiți la impresiile dv. după convorbirile purtate cu președintele României, Nicolae Ceaușescu ?

— Am avut deosebita onoare de a fi primit de Excelența sa președintele Republicii, Nicolae Ceaușescu, care a vizitat țara noastră anul trecut, cînd a fost și oaspetele Congresului brazilian. Cu prilejul acestei întîlniri din România, care s-a desfășurat într-o atmosferă de deosebită cordialitate, am avut cu domnul președinte un schimb de idei în legătură cu probleme interesînd atît Brazilia, cît și România, vizînd modul în care se poate ajunge la o cît mai deplină dezvoltare a raporturilor economice. Am aflat o serie de date de cea mai mare importanță — unele îmi erau cunoscute deja — în legătură cu probleme care sînt asemănătoare celor din țara mea. Am discutat cu domnul președinte și aspecte ale schimburilor comerciale bilaterale, care au crescut sensibil în ultimii ani. Comerțul Braziliei cu România este, astăzi, de o mare importanță și el trebuie intensificat din ce în ce mai mult. Președintele Nicolae Ceaușescu a arătat o mare simpatie față de Brazilia și și-a exprimat speranța că relațiile dintre țările noastre se vor dezvolta din ce în ce mai mult, consolidîndu-se, astfel, și prietenia dintre ele. Dorim să transmitem, acum, la plecare, președintelui Nicolae Ceaușescu mulțumirile noastre, precum și urările cele mai călduroase pentru a conduce țara spre realizarea marilor idealuri propuse.

– Domnule Joaquim Coutinho, care este, după părerea dv., contribuția parlamentarilor la dezvoltarea acestor relații ?

— Parlamentarii au un rol important în formarea a ceea ce numim curent de opinie. Noi avem sisteme politice și economice diferite, dar avem și obiective comune — unul din ele fiind îmbunătățirea continuă a vieții popoarelor noastre. Actualmente în lume, un domeniu foarte important de activitate este comerțul sau, mai bine zis, interesul comercial. România are ce să ne ofere și Brazilia, la rîndul ei, are ce să ofere României. Ceea ce este important, consider eu, este continua intensificare a colaborării și consolidarea prieteniei, indiferent de sistemele sociale diferite ale țărilor noastre.

— Omenirea contemporană este confruntată cu probleme foarte importante care necesită o soluționare profundă, în interesul tuturor, cum ar fi crearea unei noi ordini economice și politice internaționale sau realizarea dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. Care este opinia dv. în legătură cu aceste probleme ?

— Aș începe cu problema dezarmării. După părerea mea, unele puteri vorbesc despre dezarmare, dar continuă să se înarmeze. În ceea ce o privește, Brazilia nu are nici un interes să se înarmeze nuclear sau să se amestece în problemele altora. Avem și așa destul de multe probleme interne de rezolvat în acest subcontinent care este Brazilia. Nu ne interesează nici un fel de cucerire.

În ceea ce privește crearea unei noi ordini economice internaționale, ceea ce aș vrea să subliniez este faptul că, în lume, sînt națiuni foarte numeroase cu caracteristici foarte diferite din punct de vedere intern. Fiecare popor își are problemele sale specifice și, în consecință, trebuie să se țină cont de caracterul național. Dar, ceea ce este important de remarcat este faptul că se poate ajunge, prin intermediul acestei noi ordini, la o conviețuire favorabilă, în interesul general.

— Cum apreciați exigențele și premisele existente pentru lichidarea subdezvoltării ?

— În acest sens s-au făcut pași destul de importanți. Știm cu toții că subdezvoltarea cuprinde încă suprafețe întinse în lume, unde condițiile de viață sînt subumane. Brazilia a făcut deosebite eforturi pentru a se încadra în procesul de lichidare a subdezvoltării. Aș vrea să menționez, de asemenea, că tinerele state africane caută să îmbunătățească condițiile de viață ale popoarelor lor. Dar avem în față un exemplu concret, cel al țării dv. : România. Vizitînd una dintre regiunile acestei țări — Moldova —, m-a impresionat dezvoltarea ei din punct de vedere agricol și industrial. În România este vizibil efortul poporului pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de viață și a venitului pe locuitor. În concluzie, există o serie întreagă de țări care au luat în serios — prin intermediul planurilor de dezvoltare — lichidarea subdezvoltării.

— În ce privește problemele specifice ale dezvoltării Braziliei, vă rugăm să ne prezentați opțiunile și măsurile prioritare stabilite de guvern.

— Există în Brazilia o serie de deficiențe în ceea ce privește dezvoltarea regională armonioasă. Dar, prin intermediul investițiilor, care sînt din ce în ce mai substanțiale, vom reuși să ajungem la o dezvoltare egală a regiunilor din țară. De exemplu, în regiunea mea, cea din nord-est, sau Amazonia, guvernul a stabilit mecanisme de compensare pentru cei care doresc să investească în această direcție. Guvernul brazilian și președintele Geisel sînt interesați în lichidarea acestor insule de subdezvoltare încă existente în țară.

— Care sînt impresiile dv. despre locurile vizitate în România, acum, cînd părăsiți țara noastră ?

— Am vizitat trei zone diferite : Bucureștiul, Baia-Mare și Moldova ; Moldova care ne atrăgea de mult, pentru că auzisem vorbindu-se de frumusețea minunatelor sale mînăstiri, unice în lume. Impresia cu care plec este magnifică. Am văzut o serie de întreprinderi industriale și agricole, cooperative de producție, cîmpuri experimentale.

Interviu realizat de
Ion Moraru

„Legăturile economice dintre România și R. F. Germania vor cunoaște o dinamică superioară"

Otto Wolff von Amerongen

președintele Comitetului pentru Est al economiei R.F.G.

Săptămîna trecută, la București, a avut loc un simpozion pe teme de cooperare între Republica Socialistă România și Republica Federală Germania. Importanța acestei reuniuni a fost, în chip elocvent, evidențiată de primirea la președintele Republicii Socialiste România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a grupului de personalități vest-germane, în frunte cu Otto Wolff von Amerongen, președintele Comitetului pentru Est al economiei R.F. Germania și președinte al concernului „Otto Wolff".

Însemnătatea acordată acestei manifestări este reflectată și de telegrama de salut adresată de ministrul de externe al R.F. Germania, Hans-Dietrich Genscher, și ministrul federal al economiei, Hans Friderichs, în care se spune :

„Sîntem convinși că dialogul dintre reprezentanți de frunte ai economiilor ambelor țări va da noi impulsuri hotărîtoare pentru colaborarea viitoare. Ne bucură, în special, succesele în prima coproducție româno–vest-germană obținute la Reșița".

La încheierea lucrărilor simpozionului, conducătorul delegației vest-germane, Otto

Wolff von Amerongen, a avut amabilitatea să acorde un interviu revistei „LUMEA".

— La încheierea lucrărilor simpozionului, ați avut prilejul de a fi primit, împreună cu colegii dumneavoastră, de către președintele Nicolae Ceaușescu. Vă rugăm să ne relatați opiniile dumneavoastră despre această întîlnire.

— În cadrul întrevederii acordate de președintele României, a avut loc un larg schimb de păreri asupra problemelor economice pe plan bilateral, ca și pe plan multilateral. S-a subliniat, cu această ocazie, necesitatea dezvoltării, în continuare, a colaborării tehnice dintre țările noastre, prin stabilirea de noi căi și forme de conlucrare. A fost discutată, de asemenea, pe larg, problema cooperării pe terțe piețe, pentru care, personal, întrevăd mari posibilități. O atenție deosebită a fost acordată și evoluției schimburilor comerciale dintre R.F. Germania și România, subliniindu-se, în context, preocupările ambelor părți pentru echilibrarea balanței de plăți.

— Cum apreciați evoluția relațiilor economice româno–vest-germane, precum și perspectivele dezvoltării lor în continuare?

— Apreciind în ansamblu raporturile economice bilaterale, se poate spune că putem fi mulțumiți de ceea ce s-a realizat pînă acum. Cu toate că au fost și mai există dificultăți, în ultimii ani am reușit să mărim volumul comerțului între țările noastre de peste 10 ori. În viitor, sînt sigur că legăturile comerciale dintre R.F. Germania și România vor cunoaște o dinamică superioară. Cînd spun aceasta, am în vedere rezervele, multe la număr, care nu au fost încă folosite. Așadar, pentru noi, România — ca partener interesant și serios — va continua să dețină, și în viitor, un loc deosebit, cum, de altfel, dorim și noi să păstrăm locul doi pe care R.F. Germania îl ocupă în comerțul exterior românesc. Pentru aceasta, vom face totul să creăm premisele necesare. Există interes, de ambele părți, pentru majorarea exporturilor românești și pentru promovarea, în mod deosebit, a colaborării tehnice. Cooperarea poate avea, după opinia mea, un rol de seamă pentru că ea permite să se lărgească foarte mult gama mărfurilor exportabile din România.

— Ce concluzii s-au desprins, în acest sens, în cadrul simpozionului care a avut loc la București?

— Schimburile de opinii care au avut loc la acest simpozion s-au axat, în special, pe cooperarea tehnică dintre țările noastre, pe identificarea celor mai adecvate căi și forme de extindere a conlucrării bilaterale. O atenție deosebită a fost acordată societăților mixte. Aș remarca activitatea societăților mixte în străinătate, în special în comercializarea produselor românești. Dar sfera colaborării ar putea fi extinsă. Și anume, cred că nu trebuie să fie vorba, întotdeauna, numai de această formă a societăților mixte, ci aș zice că poate fi vorba și de contracte de licență pe termen lung, de contracte de subfurnizare pentru industria românească. Există o paletă foarte largă de posibilități de colaborare.

— Care sînt raporturile comerciale între firma pe care o conduceți și partenerii din România?

— În prezent, firma „Otto Wolff" joacă un rol modest în comerțul cu România. Avem afaceri, dar nu la nivelul celor de acum 15 ani, cînd am participat la construcția mai multor obiective economice românești. Azi, sîntem clienți ai României. Și, ca orice om de afaceri, pe lîngă faptul că vindem, cumpărăm și produse românești, iar pentru viitor gîndim să extindem și să aprofundăm colaborarea noastră cu partenerii români.

Interviu realizat de Ioan Ivanici

„Există dorința reciprocă a unei cît mai bune colaborări româno-daneze"

Erling Jensen

ministrul comerțului, industriei și turismului al Danemarcei

„Am avut o interesantă convorbire — pentru care sînt foarte recunoscător — cu președintele țării dumneavoastră, domnul Nicolae Ceaușescu — a subliniat oaspetele danez. Am discutat cu domnia-sa mai ales probleme legate de cooperarea între cele două țări ale noastre, dar și despre necesitatea colaborării dintre țările mici și mijlocii, o colaborare cît mai strînsă, atît bilaterală, cît și multilaterală între aceste țări, pentru prosperitate și pace în lume. A fost prima dată cînd am fost primit de președintele României. Și am fost fericit că mi-a dăruit aproape o oră din prețiosul său timp, pentru a-mi expune politica României și ideile domniei-sale idei pe care le apreciez foarte mult. Președintele României este o personalitate dinamică și am fost foarte bucuros de a mi se fi oferit ocazia de a purta această convorbire.

Erling Jensen, ministrul comerțului, industriei și turismului al Danemarcei, a efectuat o vizită de prietenie în țara noastră. Domnul Jensen, fiind și ministrul turismului, și-a petrecut o parte din concediu ca turist în România. Iată de ce am continuat interviul cu impresiile turistice ale ministrului danez și cu evocarea relațiilor turistice dintre Danemarca și România.

— În această parte ultimă a vizitei mele în România, cea turistică, am văzut multe lucruri utile pentru un ministru al turismului. Am cunoscut patru zone diferite care mi-au plăcut foarte mult. În primul rînd Bucureștiul, care mi se pare un oraș pasionant, simpatic, cu mult farmec, curat, frumos. Apoi, regiunea Mării Negre, care mi se pare că e punctul turistic cel mai întins și intens din România. Aveți o plajă minunată și, în plus, ceea ce este mai puțin obișnuit, enorm de multă verdeață : pomi și flori. Știu acum că românii, ca și noi danezii, sînt mari iubitori de flori și de pomi, dar cred că n-am văzut niciodată atîția trandafiri ca la Neptun, unde am locuit și unde există o serie de hoteluri foarte frumoase. Dacă mă întrebați, însă, ce m-a impresionat cel mai mult în aceste peregrinări turistice ale mele, am să vă răspund : Delta Dunării, pentru că e rar să găsești astăzi, în Europa, o natură complet nepoluată, nealterată ; după părerea mea, trebuie să fiți foarte fericiți că aveți o porțiune atît de întinsă de „natură pură", lucru greu de găsit în majoritatea celorlalte țări din Europa. Am fost apoi, în munți, în județul Brașov, o regiune excelentă pentru odihnă, cu păduri seculare, aer curat și munți minunați în jur. Consider că aveți posibilități deosebite pentru turism și știu că turiștii danezi apreciază mult țara dumneavoastră. În fiecare an, din ce în ce mai mulți danezi vin în România. Am întîlnit, de altfel, compatrioți în timpul vizitei, mai ales pe litoral, am stat de vorbă cu unii dintre ei și am constatat că erau extrem de mulțumiți.

— Vă solicit, mai departe, să abordăm o altă zonă de preocupări a dumneavoastră : comerțul și industria. Relațiile dintre țările noastre, în ceea ce privește comerțul, s-au dezvoltat mult și s-au diversificat. Cum apreciați această evoluție ?

— Într-adevăr, în ultimii cinci ani, volumul comerțului nostru reciproc s-a mărit foarte mult. Totuși, considerăm, atît noi, în Danemarca, cît și partenerii noștri români, că există posibilități pentru ca acest nivel să crească și mai mult. Am discutat la București mai ales despre industria constructoare de nave. Înainte de a veni în România, am examinat problema cu întreprinderi daneze și am descoperit că sînt foarte interesate în a angaja o conlucrare cît mai fructuoasă. În același timp, am discutat la București în legătură cu o colaborare mai strînsă în domeniul electronicii. Țara dumneavoastră progresează din ce în ce mai mult în domeniul electronicii, iar noi am dezvoltat producția și exportul nostru de electronică, în mod constant, în ultimii ani, și cred că acesta este un teren pentru o bună cooperare. Am discutat, de asemenea, despre posibilitatea unei conlucrări mai strînse în domeniul mașinilor pentru industria alimentară. Apoi, în sfîrșit, am examinat problema societăților mixte. Consider foarte important să găsim căi pentru o colaborare în domeniul industriilor de interes reciproc.

— Relațiile dintre țările noastre sînt bune, în general, și colaborarea se lărgește pe diverse planuri, inclusiv politic....

— Da. Avem relații extrem de bune. În ultimii ani, au existat multe contacte bilaterale oficiale, pentru că, în ambele țări, guvernele consideră că, pe măsură ce ne cunoaștem mai bine, cu atît ne vom înțelege mai bine, cu atît vom putea coopera mai bine, atît în domeniul politic, cît și în cel al comerțului, economiei și turismului. În toate convorbirile pe care le-am avut în România, de la miniștri pînă la președintele Nicolae Ceaușescu, toți interlocutorii mei au împărtășit dorința unei cît mai bune colaborări. Pot spune, cu toată sinceritatea, că aceeași dorință ne animă și pe noi, danezii.

Interviu realizat de Catinca Ralea

Trainica prietenie și colaborare româno-sovietică

Aniversăm, în aceste zile, împlinirea a șase ani de la semnarea noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, eveniment de majoră semnificație politică în cronica relațiilor dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice. Semnat la București, la 7 iulie 1970, documentul continuă și dezvoltă prevederile esențiale ale tratatului încheiat în februarie 1948, care consfințea relațiile de trainică prietenie, alianță și colaborare reciprocă, statornicite după victoria puterii populare în țara noastră. Noul tratat oglindește posibilitățile sporite, generate de progresele celor două țări, în evoluția lor politică, economică și socială, reprezintă un cadru politico-juridic dintre cele mai favorabile pentru ridicarea pe trepte superioare a conlucrării multilaterale dintre statele noastre, în beneficiul ambelor popoare, în interesul cauzei generale a socialismului și păcii.

Fundamentat pe îndelungate tradiții de prietenie și solidaritate dintre popoarele celor două țări, pe legăturile ce-și găsesc puternice resurse în ideologia marxist-leninistă, în identitatea țelurilor și aspirațiilor, în lupta pentru construirea socialismului și comunismului, noul tratat ridică pe o treaptă superioară conlucrarea fructuoasă în cele mai diverse domenii de activitate, pe temelia trainică a principiilor întrajutorării frățești, avantajului reciproc, respectării suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne.

Dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare româno-sovietice se încadrează organic în ansamblul politicii externe a României. După cum se știe, partidul și statul nostru așază statornic în centrul activității lor internaționale colaborarea cu toate țările socialiste.

Dînd o înaltă apreciere relațiilor româno-sovietice și exprimînd hotărîrea țării noastre de a contribui, și în viitor, la adîncirea prieteniei și colaborării frățești cu U.R.S.S., tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, arăta, de la înalta tribună a Congresului al XI-lea al P.C.R. : **„Dorim să afirmăm și la acest Congres hotărîrea Partidului Comunist Român, a României socialiste de a acționa în continuare, cu toată fermitatea, pentru dezvoltarea relațiilor cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, cu Uniunea Sovietică, considerînd că aceasta corespunde intereselor ambelor partide și popoare, cauzei generale a socialismului și păcii în lume".**

La baza prieteniei, alianței și colaborării româno-sovietice, ca un puternic factor stimulativ, se află solidaritatea și colaborarea tovărășească dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, contactele directe dintre conducătorii de partid și de stat ai celor două țări și, în primul rînd, întîlnirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Brejnev. Recenta întîlnire, la Berlin, cu prilejul Conferinței partidelor comuniste și muncitorești din Europa, a tovarășului Nicolae Ceaușescu și L.I. Brejnev a constituit un nou prilej de abordare a unor probleme actuale privind adîncirea și dezvoltarea, în continuare, a legăturilor reciproce dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre România și Uniunea Sovietică.

În anii care au trecut de la semnarea Tratatului, în spiritul prevederilor sale, au fost încheiate un șir de noi și importante acorduri economice, care au dus și duc la o intensificare permanentă a schimburilor de valori materiale dintre cele două țări. Uniunea Sovietică ocupă, în mod constant, primul loc în comerțul exterior al țării noastre, schimbul de mărfuri înregistrînd, an de an, creșteri însemnate, iar perspectivele dezvoltării acestor raporturi sînt deosebit de grăitoare. Reamintim în acest sens că prevederile acordului comercial româno-sovietic de lungă durată (1976—1980), semnat, la sfîrșitul anului trecut, la Moscova, stipulează, pentru actualul cincinal, o sporire a livrărilor reciproce de mărfuri cu circa 70 la sută, în prețuri curente, față de perioada 1971—1975. Alte acorduri guvernamentale încheiate între țările noastre conțin prevederi deosebit de prețioase pe linia cooperării și specializării în producție, activitate ce capătă, pe zi ce trece, noi dimensiuni, contribuind la dezvoltarea potențialului economic al celor două țări. Pe aceeași linie ascendentă se înscriu și relațiile din alte sectoare de activitate, cum ar fi cele din domeniul culturii, științei, literaturii, artei, învățămîntului etc.

Realizările oamenilor muncii din Uniu-

Lansarea lui „Soiuz-21"

Marți, 6 iulie, ora 14.09 (ora Bucureștiului). Pe cosmodromul Baikonur a căzut o boare de ploaie, prima în ultimele două luni. Ea stabiliza un subțire strat de praf pe pistele cosmodromului.

Pe una din pistele de lansare, un grup de prieteni își luau rămas bun, se îmbrățișau. Doi membri ai grupului au urcat în liftul care i-a dus spre vîrful unei rachete. Numărătoarea inversă se apropia de sfîrșit. La momentul stabilit, un jet uriaș, portocaliu, lumina împrejurimile Baikonurului. „Zborul este normal" — s-a auzit un glas în puternicele difuzoare. S-a desprins prima treaptă a rachetei, apoi a doua și a treia...

Nava cosmică sovietică „Soiuz-21" — cea de-a 27-a navă cosmică sovietică cu oameni la bord — s-a înscris pe o orbită circumterestră. Echipajul lui „Soiuz-21" este format din comandantul navei, colonel Boris Volînov, și inginerul de bord, locotenent-colonel Vitali Jolobov.

„Zborul nostru în cosmos deschide seria zborurilor pilotate prevăzute în cel de-al zecelea plan cincinal sovietic" — declara, înainte de start, comandantul navei Boris Volînov. „El continuă experiențele cu stațiile orbitale — direcții magistrale ale cosmonauticii sovietice". „Nu ne propunem, în principiu, noi sarcini inginerești pentru acest zbor — a declarat unul dintre veteranii detașamentului de cosmonauți, general locotenent Vladimir Șatalov. Este un zbor de lucru în cadrul programului nostru orbital, pe baza căruia se prevăd experimente comune cu stația orbitală «Saliut-5», aflată pe orbită în jurul Pămîntului de la 22 iunie anul acesta".

La rîndul său, președintele Comisiei de stat pentru problemele cosmice a subliniat că „programul lui «Soiuz-21» constituie un răspuns concret al oamenilor de știință sovietici la sarcinile ce au fost trasate cosmonauticii de cel de-al XXV-lea Congres al P.C.U.S. Vor fi elaborate noi metode de cercetare în Cosmos, în interesul economiei naționale. Consultanții științifici ai echipajului sînt, acum, geologii, geodezii, hidrologii, petroliștii, glaciologii și specialiștii în prognoza timpului".

Boris Volînov s-a născut în anul 1934, în Irkutsk (Siberia). A absolvit școala militară de aviație, lucrînd apoi în cadrul forțelor armate sovietice. În anul 1960, a fost inclus în detașamentul cosmonauților. În nenumărate rînduri, a fost dublura unor comandanți de nave. În 1968, paralel cu activitatea la centrul de pregătire a cosmonauților, a absolvit Academia militară de aviație. Primul zbor în cosmos l-a efectuat în ianuarie 1969, în calitate de comandant al navei „Soiuz-5".

Inginerul de bord Vitali Jolobov s-a născut în anul 1937, la Zburevka, regiunea Herson (Ucraina). După absolvirea Institutului de petrol și chimie din Azerbaidjan, devine ofițer în armata sovietică. În anul 1963, Vitali Jolobov intră în rîndul cosmonauților. A efectuat pregătirea deplină pentru zborurile cosmice și a fost dublura inginerului de bord de pe stația orbitală științifică „Saliut-3". În anul 1974, fără a a întrerupe pregătirile de la centrul cosmonauților, a absolvit Academia politică-militară „V. I. Lenin".

La ora cînd revista se află sub tipar, prima sarcină balistică a startului a fost îndeplinită. Nava cosmică „Soiuz-21" a fost înscrisă pe o orbită apropiată de cea planificată. Membrii echipajului au trecut la îndeplinirea programului de lucru. Zborul lui „Soiuz-21" continuă.

N. Crețu

nea Sovietică sînt urmărite cu viu interes în țara noastră. În context, printre nenumăratele mărturii ale realității sovietice, am avut prilejul să particip la un simpozion consacrat politicii interne și externe a U.R.S.S., în lumina Congresului al XXV-lea al P.C.U.S., care ne-a oferit posibilitatea cunoașterii unei palete largi de succese obținute de Uniunea Sovietică în toate domeniile vieții economice, social-politice, culturale etc. Relatările colegilor mei sovietici au fost confirmate de cele constatate vizitînd cîteva obiective economice, cum ar fi uzina de autoturisme „Comsomolul leninist", sovhozul „Belaia Dacea", din Moscova, sau Institutul de materiale supradure din Kiev. Realizările acestor colective stau mărturie voinței nestrămutate a întregului popor sovietic de a transpune în viață hotărîrile Congresului al XXV-lea al P.C.U.S., pentru înain-

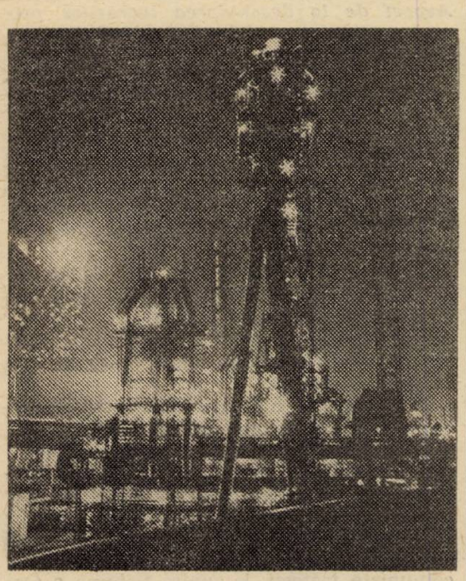

Furnalul nr. 9, cu o capacitate de 5 000 m³ de la Combinatul metalurgic „V. I. Lenin" din Krivoi Rog

tarea cu succes pe drumul comunismului.

Întîlnirile avute ne-au întărit convingerea că oamenii sovietici dau o înaltă apreciere relațiilor de prietenie frățească dintre popoarele și partidele noastre, colaborării dintre statele noastre socialiste, că ei urmăresc cu interes realizările obținute de poporul nostru pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. S-a exprimat convingerea, reciproc împărtășită, că succesele poporului sovietic, ca și cele ale poporului român, în toate domeniile de activitate, sînt o premisă pentru extinderea și diversificarea, pe mai departe, a colaborării reciproc avantajoase.

Aniversînd șase ani de la semnarea noului Tratat româno-sovietic, poporul român își reafirmă voința de a promova constant o politică de întărire a solidarității, alianței și prieteniei cu Uniunea Sovietică, și își exprimă convingerea că prietenia româno-sovietică va cunoaște o continuă înflorire, spre binele și în interesul amîndor popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume.

Radu Dobre

LIMA

Cooperarea financiară și dezvoltarea latino-americană

Corespondență de la Eugen Pop

Sesiunea Adunării Generale a A.L.I.D.E. (Asociația latino-americană a instituțiilor financiare pentru dezvoltare) — care a avut loc la Lima, între 30 iunie și 2 iulie — s-a înscris în seria reuniunilor regionale din ultimul timp, la care participanții au luat în dezbatere diferite aspecte ale colaborării și cooperării dintre țările continentului, în diverse domenii ale dezvoltării lor economice și sociale. Aceste reuniuni au ca numitor comun interese convergente sau asemănătoare, care creează condiții pentru soluții comune, răspunzînd acestor interese naționale, cu contribuția unor acțiuni conjugate.

Sesiunea Adunării Generale a A.L.I.D.E. a atras atenția observatorilor asupra unei sfere relativ mai puțin cunoscute din evantaiul cooperării latino-americane — colaborarea dintre instituțiile financiare naționale care participă direct la dezvoltarea economică. Expresie a conlucrării acestor instituții, A.L.I.D.E. a luat ființă în 1968, la o reuniune convocată de Banca interamericană pentru dezvoltare. Asociația s-a constituit ca un mecanism de coordonare, asistență și servicii reciproce, care înlesnește elaborarea unor studii și informații de specialitate, pe teme prezentînd importanță și actualitate pentru folosirea cît mai eficientă a resurselor financiare destinate dezvoltării.

Reuniunea asociației din 1976 marchează un moment important în activitatea sa instituțională. Subliniere pe care o impun atît contextul economic și financiar internațional în care a avut loc (cu fenomene de criză, care au afectat îndeosebi țările aflate pe calea dezvoltării), cît și eforturile depuse în cursul dezbaterilor pentru identificarea unor noi forme de acțiune ale A.L.I.D.E., care să răspundă necesităților acute ale Americii Latine în această perioadă. La conferință au participat instituții bancare din 38 de țări latino-americane și din alte continente. Printre invitații speciali la sesiunea A.L.I.D.E., a fost prezentă și o delegație din țara noastră, reprezentînd Banca de Investiții a Republicii Socialiste România.

• Ideile expuse la reuniune au exprimat cu claritate importante teme politico-economice ale dezvoltării țărilor latino-americane. În context, s-a relevat rolul prioritar al efortului național propriu, al acumulărilor interne pentru investiții, creșterea acestora — concomitent cu captarea unor resurse adiționale, din exterior.

În cuvîntarea rostită la conferință, primul ministru peruan, general de divizie Jorge Fernandez Maldonado, a subliniat că „America Latină este conștientă că efortul intern al țărilor noastre va fi factorul determinant în găsirea soluțiilor adecvate".

Documentul care sintetizează rezultatele și concluziile reuniunii A.L.I.D.E. pune în evidență că „acumulările interne au avut și vor avea un rol important în cadrul finanțării investițiilor". În același timp, se observă că, deși în ultimul deceniu rata acumulărilor a atins niveluri considerabile în America Latină — ajungîndu-se, în unele țări, la indici apropiați de cei ai statelor cu economie dezvoltată — coeficientul mediu al creșterii acumulărilor, raportat la produsul brut, este încă insuficient. Această constatare degajă și concluzia potrivit căreia băncile pentru dezvoltare trebuie să aibă tot mai multă inițiativă în direcția amplificării acumulărilor existente, urmărindu-se ca „ofertele pentru noi investiții să contribuie la creșterea pieței în beneficiul tuturor sectoarele economiei". De asemenea, s-a arătat că trebuie luate în considerare noi formule în vederea valorificării resurselor publice pentru finanțarea diferitelor sectoare ale producției.

În dezbaterea pe mai multe planuri a necesităților financiare, raportate la cerințele dezvoltării, un accent special s-a pus pe programele de industrializare — factor fundamental al progresului național. În documentul final al reuniunii, se arată că stimularea procesului de industrializare reclamă intensificarea cooperării bilaterale și multilaterale pe plan național, subregional, regional și internațional, dintre băncile pentru dezvoltare, în scopul de a se înfrunta dificila „situație monetară actuală, urmărindu-se, totodată, independent de această circumstanță conjuncturală, eficiența instituțiilor financiare ale dezvoltării".

Se cuvine a fi notat — ca un element de bază al dezbaterilor — abordarea problematicii conferinței în legătură cu eforturile naționale pentru transformări ale structurilor economice și sociale. În cuvîntarea rostită de președintele sesiunii A.L.I.D.E., Luis Guiulfo Zender (președintele Băncii Industriale din Peru), s-a subliniat că „efortul majorității țărilor membre ale A.L.I.D.E. pentru înfăptuirea unei noi ordini economice, cu ritm accelerat, creează, în mod inevitabil, cerințe deosebite pentru sistemul financiar național în scopul de a face viabile reformele programate".

Prin optica asupra tematicii dezbătute, prin relațiile noi stabilite între cooperarea latino-americană în sfera activităților financiare și celelalte forme de colaborare stimulatorii pentru dezvoltarea țărilor de pe continent, precum și prin identificarea unor căi noi pentru activitățile A.L.I.D.E., Asociația s-a manifestat ca un factor activ al relațiilor de conlucrare regională. Și, tocmai prin aceasta, A.L.I.D.E. este menită să contribuie mai intens, în viitor — așa cum se consemnează în documentul reuniunii — la „statornicirea unei noi ordini economice internaționale".

Moment istoric în viaţa poporului vietnamez

Aspect de la deschiderea lucrărilor primei sesiuni a Adunării Naţionale a Vietnamului reunificat (Hanoi, 24 iunie — 3 iulie)

Crearea Republicii Socialiste Vietnam desemnează un eveniment istoric cu dimensiuni deopotrivă naţionale şi internaţionale.

Reunificarea Vietnamului pe bazele celei mai drepte şi luminoase orînduri — socialismul — este, în primul rînd, rezultatul luptei eroice, îndelungate şi pline de sacrificii umane şi materiale a poporului vietnamez, împotriva asupririi colonialiste şi neocolonialiste, împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat. „Gloria de astăzi — spunea tovarăşul Le Duan, în raportul prezentat Adunării Naţionale — este rezultatul luptei revoluţionare extrem de grele şi curajoase dusă timp de aproape o jumătate de secol de poporul nostru, sub conducerea justă a Partidului Comunist din Indochina, astăzi Partidul Celor ce Muncesc din Vietnam, şi a preşedintelui Ho Şi Min".

Exemplul eroic al Vietnamului are valoarea unei demonstraţii convingătoare — de atîtea ori pusă în lumină de istorie — a faptului că, atunci cînd o naţiune este strîns unită, sub conducerea justă a detaşamentului de avangardă al clasei sale muncitoare, cînd luptă cu hotărîre, nimeni şi nimic nu poate stăvili voinţa poporului său pentru salvgardarea fiinţei naţionale, nici o forţă nu este capabilă să-l abată de pe calea dobîndirii dreptului său sacru de a trăi liber, de a fi stăpîn pe propriile destine, de a-şi asigura dezvoltarea pe calea progresului şi socialismului. Totodată, în contextul transformărilor revoluţionare, sociale şi naţionale care au loc în lumea contemporană, a întăririi continue a forţelor progresului, socialismului şi păcii, reunificarea şi dezvoltarea socialistă a Vietnamului reprezintă contribuţia de seamă, specifică, a acestui popor la lupta împotriva vechii politici colonialiste, imperialiste, de forţă şi dictat, pentru afirmarea principiilor noi de raporturi internaţionale, pentru edificarea pe planeta noastră a unei lumi mai bune şi mai drepte, în care fiecare popor să-şi poată hotărî destinele fără ingerinţe străine, să poată fi stăpîn pe soarta şi bogăţiile sale naţionale.

După recucerirea independenţei şi făurirea unităţii complete, poporul de 50 de milioane al Vietnamului eroic îşi mobilizează — sub conducerea încercată a Partidului Celor ce Muncesc — întreaga sa energie pentru transformarea voinţei Adunării Naţionale în acte revoluţionare concrete, în vederea edificării, pe ansamblul ţării, a celei mai avansate societăţi din istoria umanităţii — socialismul.

Aflată în primele rînduri ale amplului front antiimperialist mondial, România socialistă a acordat Vietnamului luptător, din primul moment, întregul său sprijin — material, politic, militar, diplomatic şi moral —, şi-a manifestat, cu fermitate şi în permanenţă solidaritatea sa internaţionalistă cu cauza dreaptă a poporului vietnamez.

Sprijinul şi solidaritatea României socialiste faţă de Vietnamul eroic şi-au găsit şi îşi găsesc fundamentul trainic în principiile pe care România socialistă le promovează cu neabătută consecvenţă în viaţa internaţională.

Poziţia fermă a României a fost răspicat exprimată cu fiecare prilej ; practic, în toate documentele fundamentale ale partidului şi statului nostru, în cuvîntările secretarului general al partidului, preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu — rostite în ţară sau străinătate, la congrese ale unor partide comuniste frăţeşti, la înalta tribună a Organizaţiei Naţiunilor Unite, în timpul istoricelor vizite în ţări din Africa, Asia, America Latină, Europa şi S.U.A., cu ocazia tuturor convorbirilor la nivel înalt, cu diverse alte prilejuri — a fost reafirmată deplina solidaritate a României cu eroicul popor vietnamez, au fost subliniate cu pregnanţă caracterul ireversibil al procesului revoluţionar, invincibilitatea popoarelor din zonă în lupta lor legitimă pentru libertate şi independenţă.

În anii construcţiei socialiste, relaţiile frăţeşti de prietenie şi solidaritate militantă între popoarele român şi vietnamez au cunoscut o continuă dezvoltare. O contribuţie de prim ordin la amplificarea şi diversificarea acestor raporturi au avut întîlnirile şi convorbirile, de la Hanoi şi Bucureşti, între tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi tovarăşul Le Duan, prim-secretar al C.C. al Partidului Celor ce Muncesc din Vietnam.

Noile condiţii create prin istoricele hotăriri ale Adunării Naţionale a Vietnamului reunificat prilejuiesc poporului român exprimarea convingerii că relaţiile frăţeşti de prietenie, solidaritate şi colaborare dintre partidele şi ţările noastre vor cunoaşte o dezvoltare fructuoasă, în spiritul Declaraţiei comune româno-vietnameze, semnată la Bucureşti în anul 1975, în interesul celor două popoare, cauzei independenţei, socialismului şi păcii în lume.

Ilie Olteanu

Hotăriri ale Adunării Naţionale a Vietnamului reunificat

Denumirea statului : **Republica Socialistă Vietnam** ; drapelul naţional : **este de culoare roşie şi are în centru o stea galbenă cu cinci colţuri** ; stema : **este de formă rotundă pe fond roşu, încadrată de spice de orez ; are în centru o stea galbenă-aurie cu cinci colţuri, iar în partea inferioară — o jumătate de roată dinţată şi inscripţia Republica Socialistă Vietnam**; capitala ţării : **Hanoi** ; imnul naţional : **„Marşul spre front" ; numele zonei urbane Saigon — Gia Dinh este Ho Şi Min.**

Adunarea Naţională a decis ca, pînă la adoptarea unei noi Constituţii a ţării, statul vietnamez să fie organizat şi să-şi exercite atribuţiile pe baza Constituţiei R.D. Vietnam (s-a hotărît, în acelaşi timp, crearea unei comisii de 36 de persoane, prezidată de Truong Chinh, care urmează să elaboreze proiectul Constituţiei Republicii Socialiste Vietnam).

Foruri de stat : **Adunarea Naţională, preşedintele republicii, Comitetul Permanent al Adunării Naţionale, Consiliul Guvernului, Consiliul Apărării Naţionale, Curtea Populară Supremă şi Procuratura Populară Supremă.**

Adunarea Naţională a ales, în unanimitate, ca preşedinte al Republicii Socialiste Vietnam pe Ton Duc Thang, ca preşedinte al Comitetului Permanent al Adunării Naţionale — pe Truong Chinh, iar, ca prim-ministru al guvernului — pe Fam Van Dong. Ca vicepreşedinţi ai republicii au fost aleşi Nguyen Luong Bang şi Nguyen Huu Tho, iar ca vicepreşedinţi ai Comitetului Permanent al Adunării Naţionale — Hoang Van Hoan, Xuan Thuy, Fan Van Dang, Nguyen Thi Tap, Chu Van Tan, Tran Dang Khoa şi Nguyen Xien. Xuan Thuy cumulează şi funcţia de secretar general al Comitetului Permanent al Adunării Naţionale. Preşedinte al Tribunalului Popular Suprem : Ham Van Bach ; preşedinte al Procuraturii Populare Supreme : Tran Huu Duc.

Adunarea Naţională a ratificat componenţa guvernului, propusă de primul ministru Fam Van Dong. În afară de premier, guvernul cuprinde şapte viceprim-miniştri şi 36 de miniştri şi deţinători de portofolii ministeriale. Viceprim-miniştrii sînt : Fam Hung, Huynh Tan Phat, Vo Nguyen Giap, Nguyen Duy Trinh, Le Thanh Nghi, Vo Chi Cong şi Do Muoi. Cinci din viceprim-miniştri cumulează funcţii de miniştri sau un post echivalent.

PEKIN

Dinamica noului cincinal

Corespondență de la Ilie Tecuță

1976 — primul an al celui de-al cincilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale — a consemnat, încă din primele luni, o serie de noi și remarcabile realizări obținute pe toate fronturile construcției socialiste din China. Astfel, este demn de menționat, încă de la început, că, în domeniul producției industriale, valoarea globală realizată în primul trimestru al anului a înregistrat o creștere de 13,4 la sută, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Potrivit datelor publicate în presa chineză, valoarea producției globale la unele produse esențiale, cum ar fi oțelul, metalele neferoase, cocsul, îngrășămintele chimice, aparatele de radio și televiziune, a crescut cu 20 la sută, față de nivelul atins în perioada corespunzătoare a anului trecut.

În același timp, au fost obținute rezultate dintre cele mai valoroase și în domeniul construcțiilor capitale și al investițiilor, în această perioadă fiind finisate și date în exploatare un mare număr de obiective industriale importante. Au fost realizate numeroase inovații tehnice cu mare valoare economică; s-au produs o serie de noi utilaje și instalații industriale, cum ar fi buldozerul de 240 C.P., autocamionul de 400 C.P., turnul de sintetizare a ureei, cu o capacitate anuală de 240 000 tone, un nou tip de instalație de foraj la mare adîncime etc.

Muncitorii din industria petrolului — una din ramurile cu cel mai dinamic ritm de dezvoltare din China — au obținut, de la începutul anului pînă în prezent, o creștere a volumului de extracție a țițeiului cu 12,7 la sută mai mare decît recordul stabilit anterior. În activitatea de prospectare și punere în valoare a unor noi bazine petroliere, au fost obținute, de asemenea, rezultate remarcabile. Astfel, încă din primele luni ale anului, a început exploatarea petrolului în mai multe puncte cu mare randament din zona golfului Pohai. În aceeași perioadă, China a forat cu succes primul puț petrolier, la o adîncime de 6 011 metri, în bazinul Siciuan, realizare ce furnizează importante date științifice cu privire la formațiunile geologice de la mare adîncime, marcînd, în același timp, un nivel superior în tehnologia petrolieră a țării. Construcția oleoducurilor și gazoducurilor de lungă distanță a înregistrat, în continuare, succese semnificative, îndeosebi în ceea ce privește scurtarea termenelor de realizare și asigurarea unei calități superioare a lucrărilor, desfășurate în cea mai mare parte în condiții climatice și geografice aspre. Astfel, recent a fost dată în folosință o nouă capacitate cu producție anuală de aproape două milioane tone petrol brut și nouă sute de milioane mc de gaz natural. În toată această perioadă, Tacin, Takang, Yumen, Shengli — renumitele exploatări petroliere din China populară — și-au îndeplinit, lună de lună, planul de extracție. Spre mijlocul lunii aprilie, în bazinul Shengli a intrat în exploatare o nouă zonă bogată în zăcăminte de petrol.

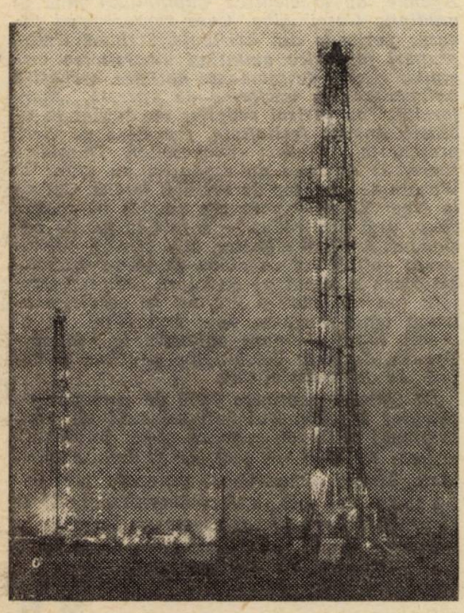

Cîmpul petrolier de la Tacin

Reflectînd aceeași preocupare permanentă de a spori bazele energetice ale țării, muncitorii minieri au obținut la rîndul lor, rezultate remarcabile în cursul acestor luni, furnizînd industriei șapte milioane tone cărbuni peste plan, ceea ce reprezintă o creștere de 13,7 la sută, față de perioada corespunzătoare a anului trecut. Sînt demne de menționat eforturile depuse, în această direcție, de minerii din exploatările carbonifere din Shansi, Hupei, Kirin, Heiluntzian, Shandun, Anhui, Ningsia, Pekin și Kailuan, Tatung și Yangchuan.

Succese la fel de semnificative au fost obținute și în domeniul industriei metalurgice. Creșterile înregistrate în producția de fontă și oțel, cocs, minereu de fier și laminate reprezintă tot atîtea recorduri față de perioada corespunzătoare a anului trecut. Numai combinatul siderurgic de la Anshun a realizat, în primele luni ale anului, o depășire de 60 000 tone oțel în raport cu cifrele prevăzute în plan.

Sînt elocvente, în aceeași măsură, realizările înregistrate în domeniile transporturilor și comunicațiilor, industriilor energetice și constructoare de mașini. Producția de energie electrică globală a cunoscut o creștere de 17,6 la sută, iar planurile de producție la mașini grele, cum sînt utilajele petroliere, grupurile generatoare, mașinile-unelte, mașinile agricole, autovehicule și motoare cu ardere internă, au fost îndeplinite și depășite.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, volumul traficului de mărfuri pe șoselele naționale, al transporturilor aeriene și navale a înregistrat creșteri substanțiale.

De asemenea, s-au înregistrat creșteri evidente și în industria ușoară a Chinei; piețele urbane și rurale desfac din abundență produsele acestei ramuri, care a înregistrat, în această perioadă, creșteri de 30—40 la sută. Este semnificativ de reținut că, în perioada la care ne referim, volumul total al vînzărilor de stat a crescut cu 7,1 la sută. Volumul desfacerilor de alimente și bunuri de larg consum către populație a înregistrat succese elocvente, concretizate în sporuri de 20—40 la sută la articole de bază.

Și în domeniul agriculturii — baza economiei naționale chineze —, răspunzînd cu entuziasm și abnegație chemării partidului, țăranii chinezi sînt angajați, la ora actuală, în vasta mișcare de generalizare a experienței brigăzii Taciai, brigadă agricolă model în întreaga țară.

Volumul lucrărilor de îmbunătățiri funciare și agricole, realizate în ultimele luni, depășește cu multe procente orice record anterior. Un milion și jumătate de caore din organizațiile guvernamentale s-au adăugat celor 150 de milioane de membri ai comunelor populare din întreaga țară în această gigantică luptă de transformare pe scară largă, a naturii, care presupune realizarea unor imense proiecte de reamenajare și recuperare a unor vaste suprafețe pentru agricultură. Numai din octombrie 1975 pînă în februarie anul acesta, au fost nivelate șase milioane hectare de terenuri agricole, au fost terasate 1,2 milioane hectare situate pe pantele munților, au fost desțelenite 330 000 hectare, au fost îmbunătățite sau refăcute sistemele de irigații și scurgere a apelor pe o suprafață de aproape cinci milioane hectare.

În urmă cu 55 de ani, la Șanhai, reprezentanți ai grupurilor marxiste din diferite provincii ale Chinei au adoptat o hotărîre care s-a înscris cu litere de aur în istoria multimilenară a țării — întemeierea Partidului Comunist Chinez. Moștenitor și continuator al glorioaselor tradiții revoluționare ale poporului, exponent al intereselor fundamentale și al celor mai înalte aspirații ale acestuia, P.C. Chinez a străbătut, în această perioadă, un drum luminos ; el a organizat și condus cu abnegație lupta revoluționară antiimperialistă și antifeudală a poporului chinez, a ridicat cu eroism masele și le-a călăuzit cu fermitate în bătăliile purtate împotriva cotropitorilor, a dominației imperialiste, a condus poporul la victorie în lupta pentru eliberarea națională și socială. Victorie încununată, la 1 octombrie 1949, prin proclamarea Republicii Populare Chineze și trecerea întregii puteri în mîinile poporului, în frunte cu partidul său comunist.

Inaugurînd o eră nouă în istoria țării și în destinele poporului chinez, victoria revoluției populare și întemeierea R.P. Chineze reprezintă, în același timp, un eveniment de însemnătate istorică internațională, marcînd o puternică lovitură pozițiilor imperialismului în Asia și în întreaga lume, o contribuție de uriașă importanță la schimbarea raportului de forțe pe plan mondial în favoarea socialismului, progresului și păcii.

Într-o perioadă istorică scurtă, P.C. Chinez, în frunte cu tovarășul Mao Tzedun, aplicînd creator principiile fundamentale ale marxism-leninismului la condițiile specifice ale Chinei, a dus harnicul și talentatul popor chinez la înfăptuirea unor adînci transformări revoluționare în toate domeniile vieții sociale. În măreața operă a construcției socialiste, în îndeplinirea hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului au fost obținute succese remarcabile, care constituie contribuții de mare însemnătate la accentuarea superiorității forțelor socialismului în lume, la lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru triumful cauzei libertății, progresului și păcii.

„Folosim acest prilej — *se afirmă în telegrama C.C. al P.C.R. adresată C.C. al P.C. Chinez* — pentru a ne reafirma convingerea profundă că prietenia frățească, solidaritatea militantă și colaborarea multilaterală dintre partidele, popoarele și țările noastre se vor dezvolta și întări neîncetat, pe baza marxism-leninismului și internaționalismului proletar."

S. U. A.

Anul Bicentenarului

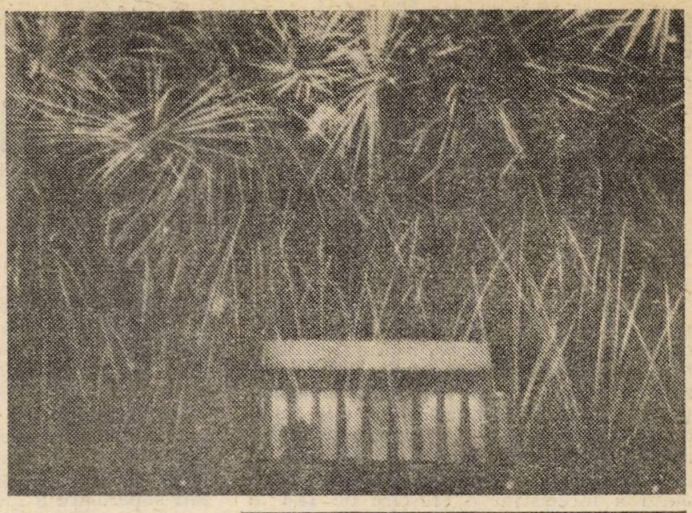

Washingtonul luminat de artificii

„Anul Bicentenarului", cum a fost declarat în mod oficial 1976, este menit, în succesiunea manifestărilor sale, să evoce un larg evantai de evenimente din primii ani ai istoriei S.U.A. Odată cu 4 iulie, aceste manifestări au ajuns în momentul lor cel mai solemn, cel mai reprezentativ. Cu două sute de ani în urmă, în această zi, delegaţii celor treisprezece colonii britanice din Lumea Nouă adresau, din Philadelphia, contemporanilor un mesaj prin care explicau motivele ce i-au îndemnat „să ia, printre popoarele lumii, o poziţie egală". Mesajul, redactat în termeni concişi şi limpezi, exprimînd nu atît „pana de maestru" a celui care îl compusese — Thomas Jefferson —, cît decizia fermă şi plină de conştiinţa gestului semnatarilor săi, se numea, simplu: Declaraţia unanimă a celor treisprezece state unite ale Americii. El a fost, însă, înregistrat de istorie, ca Declaraţia de independenţă a Statelor Unite ale Americii. Şi, tocmai pentru că rostul său era de a vesti neatîrnarea, ca actul fondator al unei noi naţiuni şi al unui nou stat.

Prin adoptarea textului din 4 iulie 1776, cel de-al doilea Congres Continental, de fapt, împlinea, printr-un act declarativ, votarea, cu două zile înainte, a unei rezoluţii în care era afirmată independenţa şi libertatea celor treisprezece colonii britanice. Reprezentanţii acestora se aflau la capătul unor dezbateri ce începuseră cu doi ani în urmă. La 4 septembrie 1774, la Philadelphia se întrunise primul Congres Continental. Apelul acestuia către metropolă, de a acorda egalitate pentru colonii, nu dusese la nici un rezultat. Anul următor, în aprilie, au loc primele schimburi de focuri la Lexington şi Concorde (Massachusetts) şi, odată cu ele, primele momente ale războiului de independenţă. Într-un mesaj redactat de Thomas Jefferson şi difuzat de cel de-al doilea Congres Continental (reunit la 10 mai 1775) se declara: „Armele de care am fost obligaţi de duşmanii noştri să ne servim le vom folosi pentru păstrarea libertăţilor noastre. Sîntem hotărîţi să murim liberi, mai curînd decît să trăim sclavi".

Congresul ia primele măsuri ce aveau să netezească drumul spre declaraţia din 4 iulie. El autorizează coloniile să creeze guverne autonome de Coroană. Era, în fapt, întîiul act de suveranitate, care reclama o declaraţie de independenţă. La 7 mai, Richard Henry Lee, cel mai de vază reprezentant al Virginiei, prezintă Congresului o rezoluţie prin care se afirma: „Coloniile federate sînt şi trebuie să fie state libere şi independente, nesupuse Coroanei britanice". În după-amiaza zilei de 2 iulie, rezoluţia este votată, iar, două zile mai tîrziu, este adoptată Declaraţia de independenţă. 4 iulie devine, astfel, ziua naşterii oficiale a noii naţiuni. „Noi, reprezentanţii Statelor Unite ale Americii — arătau cei cincizeci şi şase de delegaţi semnatari — declarăm în mod solemn că aceste colonii unite sînt, şi de drept trebuie să fie, state libere şi independente".

Textul pe care Thomas Jefferson, George Washington, Benjamin Franklin, John Adams şi ceilalţi corifei ai revoluţiei americane l-au transmis lumii în 1776 îşi păstrează valoarea de mesaj. Mărturia istoriei este incontestabilă. Idealurile cuprinse în Declaraţia de independenţă, împlinirea lor au deschis calea afirmării poporului american ca naţiune liberă, a formării şi dezvoltării Statelor Unite ale Americii.

■

Astăzi, cînd poporul american îşi sărbătoreşte bicentenarul independenţei, constatăm cu satisfacţie evoluţia favorabilă ce caracterizează raporturile dintre România şi Statele Unite. Evoluţie ce dovedeşte că recunoaşterea şi respectarea deplinei egalităţi între state, cultivarea unui climat de stimă reciprocă, promovarea independenţei şi suveranităţii, neamestecul în treburile interne creează posibilitatea — cu reale implicaţii fertile atît pe plan bilateral, cît şi internaţional — a dezvoltării, în beneficiul fiecărui popor, a unor relaţii pozitive între ţări, indiferent de mărime sau potenţial economic.

Cronica din ultimii ani a relaţiilor ro-

Zile festive

La New York era ora 14, la Anchorage — 9 dimineaţa, iar la Los Angeles — ora 11. Într-un moment de perfectă sincronizare, toate clopotele din ţară au răspuns chemării lansate de „Liberty Bell" (Clopotul independenţei), care, exact cu 200 de ani în urmă, anunţa, la Philadelphia, independenţa Statelor Unite. Duminică, el a anunţat intrarea S.U.A. în cel de-al treilea secol de existenţă. Preşedintele Ford însuşi a dat semnalul, bătînd, în portul New York-ului, un clopot simbolic, instalat pe port-avionul „Forrestal", de unde urmărea urcarea pe Hudson a 225 de veliere (între care bricul românesc „Mircea") şi 55 de nave de război venite din 22 de ţări.

Acesta a fost, de altfel, evenimentul cel mai pasionant al giganticei festivităţi naţionale prilejuite de bicentenar. Avînd drept fundal tabloul „zgîrie-norilor" New York-ului, velierele şi celelalte nave au defilat în portul newyorkez, formînd o coloană de 35 km lungime, de un „haos absolut minunat", după expresia unuia din căpitanii de vas. Aproximativ un milion de persoane s-au adunat pe cele două ţărmuri ale Hudson-ului pentru a urmări acest spectacol, pe care americanii l-au mai văzut o dată, în 1893, cînd a avut loc cea de-a 400-a aniversare a descoperirii Lumii Noi de către Columb.

Un „show" naval similar, desigur, mai puţin grandios, s-a desfăşurat la celălalt capăt al ţării, unde o „armada" de vase, plecate din San Francisco şi Sausalito, a defilat pe sub „Golden Gate Bridge".

La Philadelphia, mai mult de 100 000 persoane l-au primit cu entuziasm pe preşedintele Ford la „Independence Hall", unde, cu două veacuri în urmă, a fost semnată Declaraţia de independenţă a Statelor Unite. Preşedintele s-a oprit şi la Valley Forge, în apropiere de Philadelphia, în locul unde armata lui George Washington a supravieţuit asprei ierni a lui 1777, înainte de a-şi continua campania victorioasă. Mai mult de 50 000 persoane s-au reunit pe cîmpul pe care a fost instalată armata continentală. Numeroase „wagons" — faimoasele căruţe acoperite ale coloniştilor — venite din toate statele şi regiunile care au participat la războiul de independenţă, s-au adunat în jurul taberei de la Valley Forge.

Moment ceremonial şi la Fort McHenry, unde Francis Scott Key a scris imnul naţional american. Cei din Ohio au sărbătorit evenimentul în felul lor, adică mai culinar. Aici, a fost construită cea mai mare înghe-ţată (de afine !) din toate timpurile : 2 500 de kilograme, aşezată pe un platou de 4 metri.

Washington a început „lungul week-end al bicentenarului" încă de simbătă. O enormă paradă, simbolizînd cei două sute de ani de istorie americană, a străbătut Constitution Avenue, de la clădirea Capitoliului pînă la grădinile Casei Albe. Care reprezentînd diverse perioade din existenţa Statelor Unite, grupuri folclorice amintind diversitatea originilor etnice, detaşamente militare, orchestre universitare în uniforme de operetă, „marjorettes" cu surisul sclipitor au defilat în această imensă festivitate, prezidată de vicepreşedintele Nelson Rockefeller. Duminică seara, 33 de tone de explozivi au oferit la Washington un foc de artificii imens. Cel de la New York — care s-a produs în acelaşi timp, deşi mai redus — a fost la fel de pasionant. Artificii albastre, albe şi roşii au iluminat golful, iar un avion ce purta drapelul american a trecut pe deasupra Statuii Libertăţii (un alt avion a profitat de ocazie, pentru a lansa reclama unui nou film). În aceeaşi seară — mare animaţie la Fraunces Tavern, de unde Washington şi-a luat rămas bun de la trupele sale.

La Chicago, aproape 9 000 de persoane au celebrat bicentenarul într-un mod cu totul original : 9 000 de oameni şi-au împreunat mîinile formînd un lanţ de 11 km. Autorul ideii, Marvin Rosenblum, în ciuda succesului iniţiativei sale, a fost decepţionat. El ar fi vrut să formeze un asemenea şir care să lege cele două ţărmuri extreme, de la Pacific la Atlantic, ale continentului.

M. N.

mâno-americane a cunoscut o suită de momente de hotărîtoare importanţă în contactele la cel mai înalt nivel ce au avut loc la Bucureşti şi Washington. Asemenea puncte de reper de însemnătate excepţională sînt documente ca „Declaraţia comună a preşedinţilor României şi Statelor Unite ale Americii" şi „Declaraţia comună cu privire la cooperarea economică, industrială şi tehnică", precum şi punerea în aplicare, anul trecut, cu prilejul întîlnirii, de la Bucureşti, a preşedinţilor Nicolae Ceauşescu şi Gerald Ford, a Acordului comercial româno-american, prin care a fost acordată, în mod reciproc, clauza naţiunii celei mai favorizate. Comunicatele comune publicate în diferitele momente ale dialogului româno-american la nivel înalt subli-

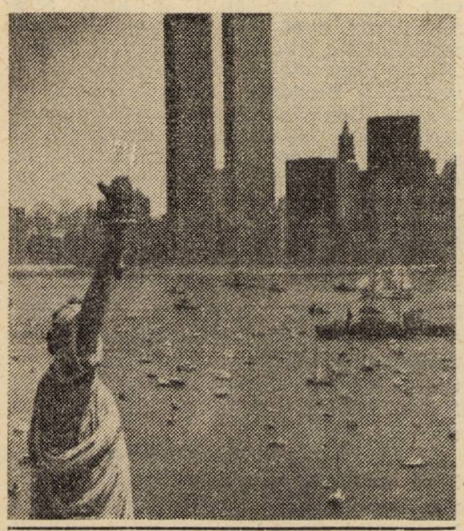

La New York, Statuia Libertăţii a fost salutată de vasele venite din 22 de ţări ale lumii

niază, în mod constant, legătura directă dintre respectarea principiilor înscrise în documentele comune şi evoluţia raporturilor politice, economice, tehnico-ştiinţifice, culturale dintre cele două ţări. Referindu-se la întîlnirea la nivel înalt din vara anului 1975, de la Bucureşti, preşedintele **Nicolae Ceauşescu** arăta, în mesajul adresat preşedintelui Gerald Ford, cu ocazia Bicentenarului proclamării independenţei naţionale a Statelor Unite ale Americii : **„Am consemnat cu satisfacţie continua dezvoltare a relaţiilor româno-americane, pe baza egalităţii în drepturi, a respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, a neamestecului în treburile interne, expresie elocventă a aplicării consecvente a ataşamentului celor două ţări la principiile înscrise în documentele noastre comune".** Vorbind despre acelaşi moment, preşedintele **Gerald Ford** declara, nu demult: **„În comunicatul comun semnat de preşedintele Ceauşescu şi de mine în România am subliniat sprijinul nostru pentru o ordine internaţională justă şi echitabilă, care să respecte dreptul fiecărei ţări, indiferent de suprafaţa ei sau de sistemul ei politic, economic sau social, de a-şi alege propria soartă, eliberată de ameninţarea sau folosirea forţei".**

Apare, astfel, cu atît mai justificată dorinţa comună de a dezvolta, în continuare, relaţiile dintre România şi Statele Unite, de a deschide noi perspective conlucrării multilaterale, de a pune în valoare toate posibilităţile ce se oferă în acest sens, de a valorifica bunele auspicii sub care s-a desfăşurat, în aceşti ani, colaborarea româno-americană. Toate acestea cu convingerea că ele vor fi în folosul celor două ţări, contribuind, în acelaşi timp, la eforturile depuse în interesul prosperităţii, păcii şi securităţii în lumea contemporană.

Marcel Negreanu

ABIDJAN

Sesiunea ECOSOC

Corespondenţă de la Mircea S. Ionescu

Între 30 iunie şi 9 iulie, capitala Coastei de Fildeş — Abidjan, denumită, datorită aşezării sale pe o lagună întinsă, şi „Veneţia Africii de vest" — a găzduit prima parte a celei de-a 61-a sesiuni a Consiliului Economic şi Social, unul din cele şase organisme principale ale Organizaţiei Naţiunilor Unite, cunoscut în vorbirea curentă sub numele de ECOSOC.

Actuala reuniune, de vară, a ECOSOC urmează să-şi continue lucrările, pe comisii de specialitate, între 12 iulie şi 6 august a.c., la Geneva, unde experţii ţărilor membre vor pune la punct acţiunile viitoare ale Consiliului. După cum se apreciază aici, desfăşurarea reuniunii ECOSOC — pentru prima dată într-o ţară africană, în Coasta de Fildeş, al cărei reprezentant la Naţiunile Unite este, în acelaşi timp, şi preşedinte în exerciţiu al ECOSOC — constituie un omagiu adus eforturilor întreprinse, pe plan mondial, de ţările africane, prin intermediul instituţiilor internaţionale, în direcţia progresului lor economic şi social.

Potrivit unei recente statistici a O.N.U., din cele 29 ţări ale lumii considerate cel mai puţin avansate, 18 se găsesc în Africa ; din cele 42 de ţări atinse cel mai grav de criza economică, 27 sînt africane, iar din cele 61 de ţări, în legătură cu care Fondul Monetar Internaţional (F.M.I.) a hotărît că pot primi asistenţa din fondul său de acţiuni speciale, 36 se găsesc, de asemenea, în Africa. Acest context explică convocarea, în ultimii ani, pe continentul african, şi a altor reuniuni internaţionale consacrate elaborării unor reglementări pe baze noi a raporturilor economice mondiale, cum au fost, de exemplu, reuniunea Băncii Mondiale, în 1975, cea de-a patra Conferinţă a Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare (U.N.C.T.A.D.), în 1976, şi, acum, a 61-a sesiune a ECOSOC.

Actuala sesiune de la Abidjan a ECOSOC a început printr-un apel adresat, în cuvîntul inaugural, de preşedintele ţării gazdă, Felix Houphouet Boigny, tuturor popoarelor dezvoltate, pentru ca acestea să sprijine progresul economic şi social al ţărilor în curs de dezvoltare. În acest context, preşedintele ivorian menţiona cîteva măsuri între care : stabilizarea încasărilor provenite din exporturile materiilor prime, îmbunătăţirea condiţiilor de schimb, crearea de stocuri regulatoare, ajutor pentru industrializarea şi diversificarea producţiei agricole în ţările în curs de dezvoltare — ramura esenţială pentru majoritatea acestor ţări —, respectarea procentajului ajutorului public pentru dezvoltare fixat de comunitatea internaţională.

Lucrările actualei sesiuni ECOSOC au fost marcate şi de intervenţia secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, care s-a pronunţat pentru o utilizare mai raţională a resurselor naturale, o împărţire mai echitabilă a rezultatelor creşterii şi punerii în aplicare a politicii de îmbunătăţire continuă a bunăstării tuturor popoarelor lumii. Un accent deosebit a pus secretarul general al O.N.U. pe necesitatea acordării de către ţările dezvoltate de ajutoare „disociate complet de criterii politice". Totodată, el a deplîns faptul că, anual, sînt cheltuite circa 300 de miliarde de dolari pentru înarmare, în timp ce doar 15 miliarde reprezintă ajutorul public de dezvoltare.

Ordinea de zi a actualei sesiuni ECOSOC este foarte largă şi de mare actualitate. Ca puncte speciale, figurează cooperarea şi colaborarea regională şi internaţională, aplicarea Cartei drepturilor şi îndatoririlor economice ale statelor, acordarea de asistenţă tehnică specială Mozambicului şi Zambiei, restructurarea sectoarelor economice şi sociale ale sistemului Naţiunilor Unite, îmbunătăţirea activităţii ECOSOC şi creşterea rolului acestui principal organism în făurirea noii ordini economice internaţionale, probleme privind deceniul dezvoltării şi revizuirea strategiei de dezvoltare. O altă sarcină a ECOSOC, dezbătută la actuala sesiune, este de a examina rezultatele recentei reuniuni, de la Nairobi, a celei de-a patra Conferinţe a Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare (U.N.C.T.A.D.) şi de a întreprinde acţiuni concrete pentru înfăptuirea hotărîrilor luate în favoarea ţărilor în curs de dezvoltare, stabilite în capitala Keniei.

În prima parte a reuniunii ECOSOC, desfăşurate la nivel ministerial şi numai în şedinţe plenare, şefii delegaţiilor celor 54 de ţări membre ale acestui organism — printre care şi România —, precum şi reprezentanţii altor ţări care au luat parte în calitate de observatori au expus poziţiile guvernelor lor în legătură cu problemele înscrise pe ordinea de zi a reuniunii.

Luînd cuvîntul în cadrul dezbaterilor, şeful delegaţiei române, Constantin Oancea, adjunct al ministrului afacerilor externe, a relevat că evoluţia situaţiei internaţionale evidenţiază tot mai clar că structura actuală a relaţiilor economice internaţionale şi instituţiile existente nu mai pot asigura dezvoltarea constantă şi armonioasă a economiilor naţionale, soluţionarea corespunzătoare a problemelor progresului societăţii. Se manifestă ca o cerinţă obiectivă lichidarea vechilor relaţii sociale bazate pe inegalitate şi asuprire, pe forţă şi dictat, înlocuirea acestora cu raporturi noi, bazate pe egalitate şi echitate, care să permită satisfacerea intereselor şi aspiraţiilor tuturor naţiunilor.

În continuare, vorbitorul a arătat că România, ţară socialistă şi în acelaşi timp ţară în curs de dezvoltare, a militat şi militează continuu, atît pe plan bilateral, cît şi pe plan multilateral pentru ca raporturile interstatale să devină realmente echitabile, democratice.

Referindu-se la documentele adoptate la ultimele sesiuni ale Adunării generale, la Conferinţa ministerială de la Manila, a Grupului celor 77 şi la cea de-a IV-a Conferinţă a Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare, vorbitorul a subliniat că România consideră că anul 1976 trebuie să reprezinte începutul hotărît al transpunerii în viaţă, pas cu pas, a programelor adoptate pe plan internaţional. Depinde în bună măsură de ţările prezente la sesiunea ECOSOC ca prin dezbaterile şi mai ales hotărîrile ce vor fi luate, actuala sesiune să marcheze trecerea efectivă, pe plan multilateral, la faza de punere în aplicare a măsurilor stabilite.

Noile auspicii ale stagiunii parlamentare

Roma, 5 iulie. Eveniment istoric la Montecitorio, sediul Camerei Deputaților. Pentru prima oară în 30 de ani, președinția Camerei Deputaților este încredințată unui deputat comunist. Pietro Ingrao (61 de ani), membru al Direcțiunii P.C.I., cunoscut militant al mișcării muncitorești din Italia, ales, în primul tur de scrutin, de 488 din cei 613 deputați prezenți. (Camera are un total de 630 de deputați). La Palazzo Madama, în funcția de președinte al Senatului a fost ales Amintore Fanfani (68 de ani), senator pe viață, președintele Consiliului Național al democrației creștine, votat de 270 din cei 314 senatori prezenți.

Momentul este considerat drept un „compromis instituțional", devenit posibil în urma mutațiilor profunde înregistrate în țară, după alegerile de la 20 și 21 iunie, alegeri ce au marcat o impresionantă creștere a voturilor acordate Partidului Comunist Italian.

În marea sală de la Montecitorio, numeroși deputați vorbeau despre o reîntoarcere la sursele republicii din 1946. În hemiciclu, o scenă avea să fie înregistrată de presă ca un simbol al acestui „compromis instituțional" : Enrico Berlinguer, secretarul general al P.C.I., traversînd sala pentru a-l îmbrățișa pe Giorgio La Pira, unul din fondatorii democrației creștine, revenit în parlament după zece ani de absență voluntară. Comentînd atmosfera, agenția „France Presse" o descria metaforic : „O muzică de cameră fără note false în parlamentul italian. Perfect acordate, viorile celor șase partide care au fondat Republica au făcut să se audă o melodie armonioasă și profundă : aceea a reconcilierii naționale".

Pentru „Il Popolo", organul democrației creștine, evenimentul „corespunde, neîndoios, exigenței de a da parlamentului acea capacitate de lucru care pare esențială într-un moment atît de dificil al vieții naționale". De aceea, „Il Popolo" își exprimă speranța ca „spiritul constructiv" care a marcat debutul noii legislaturi să se înregistreze și cu prilejul „confruntării iminente care urmează să se angajeze pentru a da Italiei un guvern eficace". „L'Unità", organul P.C.I., subliniază faptul că a șaptea legislatură s-a deschis „sub semnul unității", alegerea unui comunist la președinția Camerei Deputaților permițînd „să se asiste la un eveniment dintre cele mai importante ale vieții politice italiene și ale instituțiilor democratice".

Momentul 5 iulie a reprezentat, de fapt, o ratificare a acordului, încheiat la 3 iulie, de cele șase partide ale „arcului constituțional" (numit astfel pentru că, în 1946, au format împreună Constituanta) — democrat-creștinii, comuniștii, socialiștii, socialist-democraticii, liberalii și republicanii ; avea loc o reuniune „colegială" care marca primul act politic de după alegerile legislative. „Din 1947 — scria ziarul milanez «Il Giorno» — este pentru prima oară că democrat-creștinii și comuniștii se așază în jurul aceleiași mese".

Acest lucru a fost posibil în urma analizei rezultatului scrutinului, analiză ce a constituit obiectul reuniunilor direcțiunilor tuturor partidelor italiene, care au luat act de faptul că italienii au votat pentru schimbare. De aici — schimbarea de atitudine, mai deschisă sau mai puțin deschisă, mai manifestă sau mai învăluită, față de cei care, mai mult decît toate celelalte partide, au pus electoratului problema înnoirii — comuniștii.

Prestigiul în continuă creștere al partidului comunist, al politicii sale deschise de alianțe, audiența largă de care se bucură în societatea italiană programul și propunerile sale nu puteau să nu fie recunoscute. Pare semnificativă în acest sens schimbarea, după alegeri, a opticii unui partid ce s-a situat, în ultimii ani, pe poziții de respingere a oricărui dialog cu comuniștii : Partidul Socialist Democratic Italian. După înfrîngerea suferită în alegeri, P.S.D.I. solicită, prin președintele și secretarul său general, Giuseppe Saragat (a cărui demisie a fost respinsă în unanimitate de Direcțiunea partidului), o politică ce, „ținînd cont de evoluția P.C.I., să favorizeze o co-responsabilitate a tuturor forțelor populare". În substanță, Giuseppe Saragat, făcînd analiza votului de la 20 iunie, a susținut necesitatea „distanțării morale față de democrația creștină", a intensificării contactelor cu socialiștii „pentru relansarea ariei socialiste" și a evitării față de P.C.I. a unor poziții „de anticomunism visceral".

În interiorul diverselor formațiuni politice, discuțiile continuă și după desemnarea președinților Senatului și Camerei Deputaților. Ele abordează, acum, un alt eveniment așteptat și, desigur, cel mai important : formarea noului guvern.

După cum se știe, actualul „monocolor" democrat-creștin, prezidat de Aldo Moro, este, în fapt, demisionar de la 30 aprilie, zi marcată în Camera Deputaților prin dezbaterea ce a declanșat dispariția majorității ce-l susținea. La invitația președin-

Cele șapte zile ale lui „Airbus-300B4"

Epilogul deturnării avionului de pasageri aparținînd societății „Air France" ; un atac aeropurtat israelian la Entebbe (Uganda)

Duminică, 27 iunie 1976

Ora 12,58 GMT. **Avionul de tip „Airbus — 300 B4", aparținînd societății „Air France", care efectua zborul său obișnuit pe ruta Tel Aviv—Atena—Paris este deturnat, în aer, imediat după decolarea sa de pe aeroportul internațional al capitalei grecești. Operațiunea a fost efectuată de un comando înarmat cu pistoale și grenade, îmbarcat la escala ateniană fără să atragă atenția sistemului de securitate al aeroportului. La bordul acestui bireactor de mare capacitate, cu autonomie de zbor pentru 4 000 km și viteză de croazieră de 950 km la oră (rezultat recent al colaborării tehnice a industriilor aeronautice britanice, franceze, vest-germane, olandeze și spaniole), se aflau 243 de pasageri și 12 membri ai echipajului. Sub amenințarea armelor, piloții sînt obligați să conducă aparatul, peste Mediterana, spre țărmul african. Este prima deturnare reușită a unui avion francez și prima deturnare din ultimele 16 luni în regiunea Orientului Mijlociu.**

La ora 15 GMT, avionul francez aterizează pe aeroportul din Benghazi (Libia). Se duc tratative, prin intermediul turnului de control, pentru eliberarea ostaticilor, dar fără rezultat. Este debarcată o singură persoană : cetățeanca britanică Patricia Hyman care a suferit o hemoragie. La ora 20 GMT, avionul își ia zborul peste imensitatea continentului african.

Două ore și 40 de minute mai tîrziu (la 1 și 40, ora locală), Airbus-ul ajunge la Entebbe, **aeroport situat pe linia Ecuatorului, la țărmul nordic al marelui lac Victoria, 60 km în linie dreaptă de** Kampala, **capitala statului Uganda. Imediat ce se așază pe pistă, este înconjurat de militari ai armatei ugandeze.**

Luni, 28 iunie

După șapte ore de așteptare, pasagerii sînt debarcați din avion, fiind conduși în clădirea vechiului aeroport din Entebbe, sub paza comandoului înarmat care a efectuat deturnarea. Celor patru persoane care au deturnat inițial avionul li se alătură, pe aeroportul din Entebbe, încă trei persoane, ridicînd la șapte numărul membrilor comandoului. La ora 7 și 11 GMT (10 și 11 minute ora locală), pe aeroport sosește șeful statului Uganda, mareșalul Idi Amin Dada. Încep primele tratative.

Marți, 29 iunie

Comandoul face cunoscute condițiile sale prin intermediul autorităților ugandeze : eliberarea a 52 palestinieni și simpatizanți deținuți în Israel (39), R.F.G. (6), Kenya (5), Elveția (1), Franța (1). Ultimatumul privind limita efectuării schimbului urmează să expire la 1 iulie, ora 12 GMT.

Reprezentanți ai Organizației pentru Eliberarea Palestinei din capitale arabe și europene își exprimă dezaprobarea față de ac-

La Montecitorio — Pietro Ingrao (P.C.I.), noul președinte al Camerei Deputaților

La Palazzo Madama — Amintore Fanfani (D.C.), noul președinte al Senatului

telui Republicii, Giovanni Leone, guvernul Moro rămăsese în funcție după dizolvarea parlamentului, pentru conducerea afacerilor curente. Vineri, premierul Moro urmează să se prezinte, însă, la Palatul Quirinale pentru „a aminti" șefului statului că guvernul este demisionar. Imediat, președintele Leone va începe consultări pentru formarea noului guvern, consultări la care vor participa — alături de secretarii tuturor partidelor — și președinții Senatului și Camerei Deputaților, precum și cei ai diverselor grupări parlamentare.

Pentru moment, perspectivele formării noului guvern rămîn incerte.

Democrația creștină, care deține în parlament majoritatea relativă, pare să-și mențină poziția de neacceptare la conducerea țării a P.C.I. Secretarul național al D. C., Benigno Zaccagnini, avea să reafirme, la 30 iunie, binecunoscuta poziție democrat-creștină : el a refuzat o acțiune politică a comuniștilor în cadrul guvernului, acceptînd colaborarea lor „numai în cel al instituțiilor, adică în parlament". În schimb, secretarul democrat-creștin a formulat o propunere clară socialiștilor (P.S.I.), afirmînd că „democrația creștină ar dori o solidaritate pentru obținerea unei coaliții omogene și, în acest scop, ar face P.S.I. o propunere pentru a guverna împreună".

Răspunsul *socialiștilor* reconfirmă, și el, pozițiile cunoscute : „nu" unui guvern care menține prejudecăți față de comuniști. „Democrația creștină — a declarat Enrico Manca, membru al Direcțiunii P.S.I. — trebuie să facă propuneri nu unui partid sau altul, ci tuturor forțelor constituționale", pentru realizarea „unei arii democratice în interiorul căreia să nu poată exista prejudecăți".

Direcțiunea *Partidului Republican Italian* (P.R.I.) a aprobat un document în care se afirmă că partidul va acorda sprijinul său unui guvern care „să înfrunte, cu metode viguroase și severe, fără slăbiciunile electorale ale trecutului, criza țării". Direcțiunea a hotărît convocarea Consiliului Național al P.R.I. pentru 23 și 24 iulie.

Întrunită la Roma, *Plenara comună a C. C. al Partidului Comunist Italian și a Comisiei Centrale de Control* a adoptat o rezoluție prin care aprobă linia politică și propunerile cuprinse în raportul prezentat de senatorul Gerardo Chiaromonte, membru al Direcțiunii P.C.I., secretar al C.C. al P.C.I. Italia — se arată în raport — are nevoie de un guvern în care să fie reprezentate partidele claselor muncitoare și, între acestea, partidul comunist. „Noi — a declarat Gerardo Chiaromonte — n-am cerut niciodată și nici nu cerem totul sau nimic. Sîntem dispuși să discutăm și să negociem în interesul țării". De aceea, comuniștii se declară de acord cu propunerea socialistă a unei întîlniri între toate partidele democratice pentru „o confruntare colegială pe problemele cele mai importante ale țării și pe programele ce vor sta la baza formării unui nou guvern". Pentru că „Italia are nevoie de o soluționare rapidă și clară a crizei". Și — subliniază raportul — „nu ni se pare că am exagerat atunci cînd am vorbit de faliment financiar și de finanțe de război în timp de pace". În perspectiva creșterii inflației, care ar putea atinge la sfîrșitul anului 22—24 la sută, „trebuie — a declarat Chiaromonte — să luăm decizii riguroase și urgente. Nu ne trebuie o vacanță estivală".

În momentul de față, modificarea raporturilor de forță în parlament a fost, practic, recunoscută de partidele italiene. Fapt ce-i determină pe unii observatori să se întrebe dacă acest început de colaborare, care a contribuit la destinderea climatului politic, va avea consecințe și în planul negocierilor pentru formarea viitorului guvern. Ținînd, însă, cont de datele problemei și de pozițiile exprimate, cel puțin pînă acum, aceiași observatori consideră că negocierile și căutările unei formule de guvern stabile ar putea fi de mai lungă durată.

Rodica Dumitrescu

țiunea comandoului, neidentificat ca apartenență politică. La Paris, ministrul francez al afacerilor externe declară că „Franța n-are intenția să cedeze presiunilor și exigențelor inadmisibile". Guvernul vest-german angajează consultări permanente cu autoritățile celorlalte state vizate de cererile comandoului. Președintele Ugandei întreprinde demersuri pentru eliberarea imediată a copiilor și persoanelor în vîrstă.

Miercuri, 30 iunie

În cursul dimineții sînt eliberate 47 de persoane (copii, bătrîni, femei). Un bătrîn de 80 de ani, cetățean israelian, este eliberat după-amiază. Seara, toți aceștia ajung, la bordul unui avion special al „Air France"-ului, pe aeroportul Orly din Paris.

Guverne ale unor țări arabe condamnă deturnarea Airbus-ului francez. Guvernul tunisian îl califică drept un act contrar intereselor poporului palestinian.

După cum se află din Entebbe, aprovizionarea cu apă, hrană și medicamente a celor rămași pe aeroportul ugandez decurge în bune condițiuni.

Joi, 1 iulie

Un nou termen al ultimatumului comandoului este fixat pentru duminică 4 iulie, ora 11 GMT. Ca urmare a tratativelor, un al doilea grup de pasageri, format din 101 persoane, a fost eliberat, fiind transportat spre Europa. La Entebbe au mai rămas ca ostatici 105 persoane, dintre care 70 israelieni (10 cu dublă cetățenie), 33 de francezi, un apatrid și o suedeză. Printre ostatici se mai află femei și copii. Membrii echipajului francez au refuzat să fie puși în libertate pînă la eliberarea tuturor pasagerilor.

Ambasadorul Franței informează pe președintele Ugandei că guvernul israelian ar fi gata să elibereze o parte din cei 39 de deținuți ceruți de comando.

Vineri, 2 iulie

Mareșalul Amin Dada pleacă în cursul dimineții de la Entebbe spre insula Mauriciu, unde urmează să prezideze deschiderea celei de-a 13-a sesiuni la nivel înalt a Organizației Unității Africane.

Din Uganda se comunică că ostaticii beneficiază de condiții de detenție îmbunătățite (au primit saltele, au posibilitatea să-și spele lenjeria). Singurul lor contact cu lumea exterioară rămîne ambasadorul Somaliei la Kampala, care a primit permisiunea să-i viziteze.

Simbătă, 3 iulie

Autoritățile franceze continuă negocierile pentru eliberarea ultimilor 105 ostatici. Președintele Ugandei se reîntoarce în cursul serii de la Port Louis, capitala statului Mauriciu.

Entebbe, ora 21 GMT. **Pe pista de aterizare, rulează unul după altul trei avioane necunoscute. Aterizarea s-a făcut la viteza maximă posibilă pentru această operațiune și motoarele rămîn în funcțiune. În întunericul nopții africane, răsună primele împușcături. Unitatea de desant aerian coborîtă din cele trei aparate ia cu asalt clădirile aeroportului. Toți cei șapte membri ai comandoului care păzeau pe ostatici sînt uciși pe loc. Au fost distruse la sol 11 aparate de vînătoare cu reacție ale forțelor aeriene ugandeze. Cei 105 ostatici sînt transportați la avioanele necunoscute care își iau zborul, după o jumătate de oră.**

La scurt timp, se află că operațiunea a fost efectuată de trupe aeropurtate israeliene venite direct din Israel pînă la Entebbe, cale de 3 840 km, la bordul a trei aparate gigant „Hercules 130 e", tip de avion militar de transport, de fabricație americană (Lockheed), cu viteză maximă 620 km la oră și autonomie de zbor între 4 600 și 7 500 km.

La întoarcere, avioanele s-au reaprovizionat cu combustibil pe aeroportul Embasaki de la Nairobi (capitala Kenyei), unde un evadrimotor „Boeing 707" israelian debarcase un punct sanitar mobil. Aici au fost operați trei răniți din cursul raidului de la Entebbe. După zece ore de la declanșarea atacului asupra aeroportului de la Entebbe, primul dintre avioanele israeliene aterizza pe aeroportul Lod de lîngă Tel Aviv, urmat, la scurt timp, de celelalte două aparate. În cursul schimbului de focuri de pe aeroportul Entebbe și-au pierdut viața trei ostatici și un lt. colonel israelian. De asemenea, se apreciază că opt militari israelieni și cîțiva ostatici au fost răniți cu acest prilej. S-a anunțat că au fost uciși și 20 de soldați ugandezi. (Autoritățile ugandeze au declarat, ulterior, că pierderile suferite de trupele proprii din paza aeroportului de la Entebbe s-ar ridica la o sută de soldați).

Președintele Ugandei, Idi Amin Dada, a adresat imediat Conferinței la nivel înalt a O.U.A. un mesaj în care condamnă „atacul israelian asupra teritoriului Ugandei". Participanții la Conferință au adoptat o rezoluție de condamnare a acțiunii israeliene efectuate pe teritoriul ugandez. Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, și-a exprimat dezaprobarea față de raidul israelian. În legătură cu ataeul israelian de la Entebbe, Uganda a înaintat o plîngere Consiliului de Securitate al O.N.U.

Cronologie realizată de
CRĂCIUN IONESCU

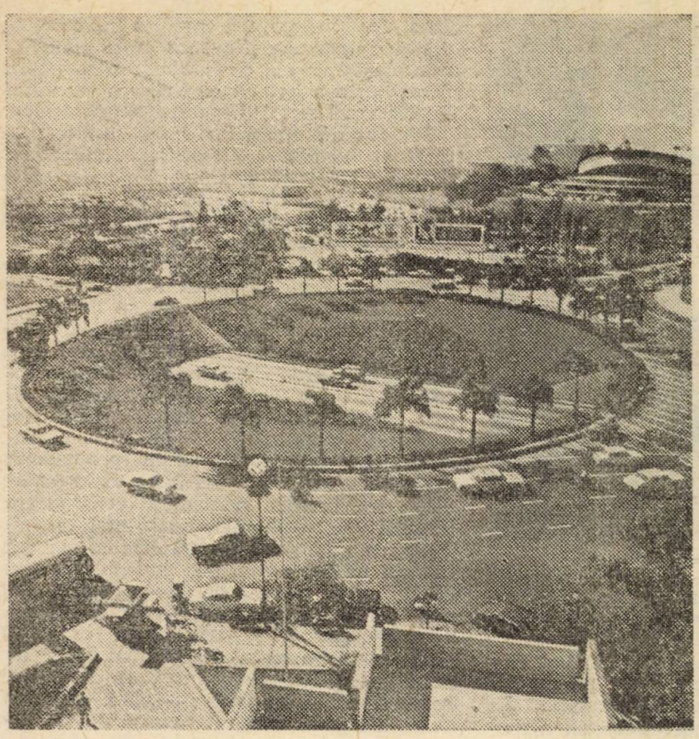

Piața Venezuela, în estul Caracasului, aflată în vecinătatea uneia din intrările spre „orașul universitar"

Caracas, Piața Bolivar: statuia eliberatorului

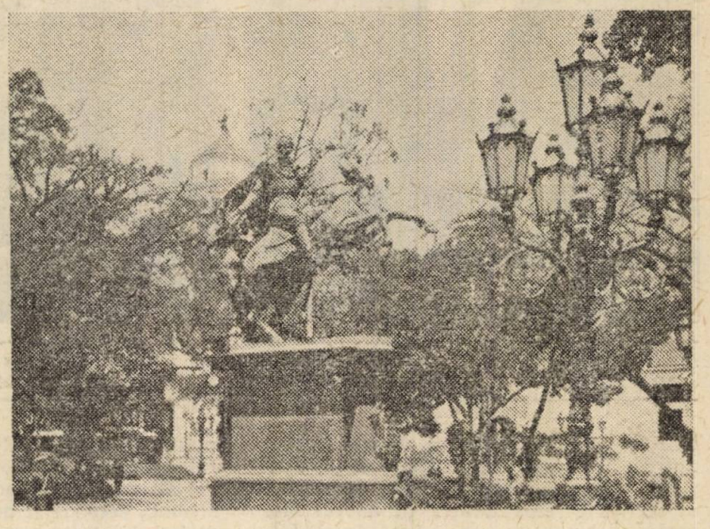

REPORTAJ PE GLOB

CARACAS

Anca Voican

În zile de comemorări istorice, este deschisă pentru public urna specială din „Sala eliptică" a Congresului venezuelan, unde se păstrează, de la semnare, textul original al documentului Independenței : 5 iulie 1811. O privire spre bolta sălii te poartă prin eroicele scene de luptă din timpul bătăliei de la Carabobo, cea care, spun venezuelanii, a „sigilat" independența. În fața Palatului Congresului, clădirea austeră a mînăstirii San Francisco rememorează, la rîndu-i, date istorice : în biserica mînăstirii, în 1813, locuitorii din Caracas s-au adunat pentru a-i decerna lui Simon Bolivar titlul de Libertador. Pînă a se fi construit Capitoliul, sălile umbroase, impodobite sever, găzduiseră, mulți ani, lucrările Congresului, iar apoi cursurile și seminariile Universității Centrale din Caracas. San Francisco rămîne, însă, locul unde Bolivar și-a văzut recunoscute idealurile.

Sîntem în Piața Bolivar, inima tradițională a Caracas-ului. Pe vremuri coloniale, fusese tîrgul orașului. Mai tîrziu, în anii luptelor pentru independență, aici se executau sentințele la moarte ; în timp, devenise cea mai cunoscută tribună politică. La unul din colțurile pieței, denumit și „cel principal", se află casa care fusese, în epoca colonială, sediul guvernului. După dobîndirea independenței, s-a transformat în reședință prezidențială, devenind „Casa Amarrilla" (casa galbenă), după culoarea pe care i-a dat-o unul din celebrii ei locatari — președintele Guzman, pentru a face și mai evidentă culoarea partidului său. Pînă a se fi construit reședința oficială de la Miraflores, „Casa galbenă" fusese replica locului la Casa Albă, de la Washington, sau Casa Rosada (roz), de la Buenos Aires. A rămas, în cele din urmă, să găzduiască Ministerul Afacerilor Externe, păstrîndu-și vechea denumire și rafinamentul interioarelor.

Centrul tradițional are un antipod cu mai puțină istorie trecută, dar, mai cu seamă, cu istorie de lungă perspectivă : „Centro Bolivar". Două clădiri paralele, verticale, pline de forță, refac, la Caracas, arhitectura din Manhattan. Ansamblul Bolivar, văzut de la distanță, permanent pe retină pînă ajungi sub bolțile lui, se profilează obsedant pe lumina zării. Bulevardul cu același nume trece printre cele două blocuri imense, în luptă continuă cu înălțimea, făcîndu-și loc, într-un zgomot modern de claxoane și ambreiaje, între versanții lor, ca printre niște adevărate chei. Șuvoiul de mașini se scurge, ca o apă năvalnică, spre „cascada" Bolivar, apoi, într-o piață, care de fapt este o curte interioară, totul se liniștește treptat și cei ce coboară din „zeul pe patru roți" se îndreaptă, regrupîndu-și ideile, spre sediile ministerelor.

Au parcurs, pînă aici, șoselele aeriene ale orașului, întortocheat și tentacular, făcîndu-te la tot pasul să înțelegi nașterea firului Ariadnei. Puține citadele și-au construit atîtea punți peste ele însele. Poate din dorința nemărturisită de a se privi de sus, poate, mai curînd, din nevoia de a învinge spațiul, de teama solului neîncăpător și, în același timp, de necuprins. Caracas este așezat într-o vale, prinsă între muntele Avila și lanțul de coline din sud. Urmînd firul apei — rîul Guaire — se strecoară sinuos printre vegetația tînără tropicală, făcîndu-și mereu drum, dar depărtîndu-se continuu de sine. Caracas, spun venezuelanii, este o chitară culcată sub munte, cu o singură coardă — rîul Guaire — la care numai soarele cîntă cu ultima sa rază în amurg.

„Orașul eternei primăveri", cum îl descriseseră cronicarii, este azi „cea mai modernă capitală a Americii Latine", un vechi dar al petrolului. Cetatea colonială își păstrase atmosfera patriarhală pînă acum cîteva decenii, cînd „aurul negru" a devenit „sîngele Venezuelei". În vorbirea oamenilor, „resursele", ținînd de pămînt sau de ei înșiși, devin la fel de vitale ca apa în plin deșert : în 1975, petrolul a însemnat 10 miliarde de dolari venituri suplimentare pentru țară, sume ce trebuie gospodărite la adăpostul euforiei momentului, cu gîndul proiectat mult înainte, spre alte generații. Oamenii de azi își doresc, și ei, partea lor. „Eu cred că sînt multe lucruri în Venezuela care trebuie transformate radical — ne declarase, la instalarea sa, președintele Carlos Andres Perez —, atîta vreme cît nu am reușit să îndreptăm deficiențele esențiale ale sistemului, care suferă, de exemplu, de o dinamică de concentrare violentă a veniturilor". Motto-ul programului guvernamental a fost ales în consecință : „lupta contra sărăciei". A aceleia care, la Caracas, s-a izolat pe versanții colinelor din împrejurimi. Îngrămădite pe coasta argiloasă, căsuțele sînt în permanență, în ochii tuturor, ca un memento. Mulți rămîn aici chiar dacă veniturile îmbunătățite le permit să plece, pentru că oamenii se simt legați de locul unde și-au crescut copiii.

Caracas devenise, în secolul al XIX-lea, un puternic centru al mișcării continentale de eliberare de sub dominația spaniolă. Orașul și-a păstrat vocația, atît față de sine, cît și de ceilalți. Valorificarea la maximum a petrolului, situația avantajoasă a a-

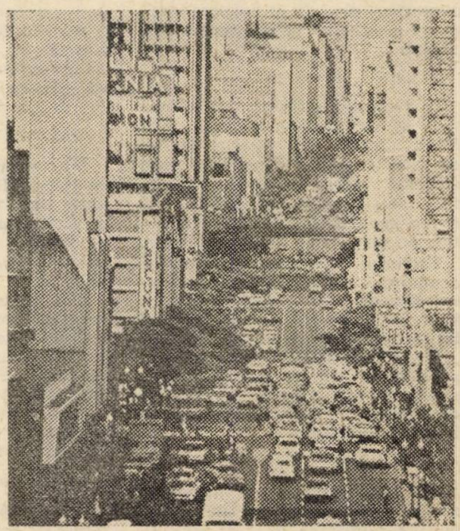

Urdaneta Avenue — arteră în centrul Caracasului

cestei materii prime pe piața mondială, dependența Venezuelei de aceste exporturi determină numeroase măsuri de apărare, adesea în conflict cu marile monopoluri. La scară continentală, Caracas, sediul Sistemului economic latino-american (S.E.L.A.), sintetizează preocupările comune ale statelor membre : exercitarea nestingherită a dreptului de a dispune de propriile bogății naționale, de a-și apăra independența față de presiunile monopolurilor, de a contribui la consolidarea unității latino-americane, la consolidarea destinderii și dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările lumii.

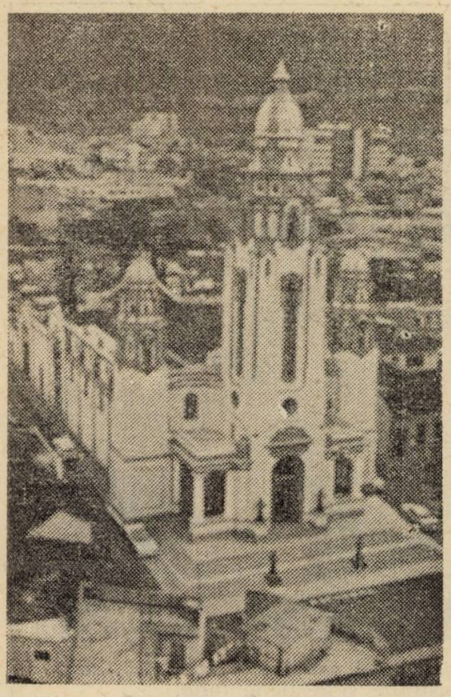

Panteonul Național, în care se află urna cu rămășițele pămîntești ale lui Simon Bolivar

Pe aceste coordonate, românii și venezuelanii au găsit puncte comune de apropiere. Ele au fost identificate la nivelul cel mai inalt, de președinții celor două țări. Prilejul l-a constituit vizita la Caracas a președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vizită apreciată drept cel mai remarcabil și semnificativ moment al relațiilor bilaterale. Roadele sale au fost vădite de ambele părți. „România mă interesează, declara președintele venezuelan, nu numai pentru istoria și tradițiile sale, ci, de asemenea, pentru faptul că reprezintă o sursă de experiență pentru țara noastră". Cooperarea a cunoscut, în consecință, o continuă afirmare ascendentă, înregistrîndu-se noi cifre semnificative ale punerii în practică a acordurilor economice și comerciale, schimbului de delegații cu diferite profiluri. Sub auspiciile afinităților de limbă și cultură, a idealurilor comune care ne apropie, al promovării, de către ambele țări, a principiilor noi de relații între state, precum și a noii ordini economice internaționale, relațiile româno-venezuelane au o bază solidă de desfășurare și amplificare, în interesul reciproc al ambelor țări. Soli ai prieteniei, popoarele noastre beneficiază de girul cel mai firesc pentru a se apropia — bunele raporturi dintre țările noastre, sub înalta îndrumare a președinților celor două state —, gir ce asigură dezvoltarea de durată și în profunzime a cunoașterii, în direcția păcii active și creatoare.

Ulan Batorul, privit de pe unul din versanții care îl înconjoară din trei părți, își dezvăluie cu pregnanță întregul său relief urbanistic

REPORTAJ PE GLOB

ULAN-BATOR

Niculae Stoian

Drumul care duce de la aeroport către capitala mongolă urcă puțin, mai întîi, pentru a trece printr-o simbolică poartă ornată cu motive alegorice tradiționale, ca să coboare apoi, șerpuind, către amfiteatrul intramontan al Ulan-Batorului. Sentimentul acestei treceri printr-o poartă deschisă pe înălțimi pusese stăpînire pe mine încă de la intrarea în spațiul aerian al Mongoliei. După ce lăsasem în urmă ultima escală sovietică, Irkutsk, și traversasem în zbor legendarul Baikal cu țărmul său de perete abrupt, părea că printre nori ni s-a deschis o poartă — ca să parafrazăm un celebru vers eminescian — străjuită la stînga de culmile munților Iablonovîi, iar, la dreapta, de cele ale Saianului de Est. Un asemenea sentiment îmi era întărit și de vederea defileurilor pe care rîurile Selenga și Orhon și le croiesc prin podișul înalt, pînă la poalele munților Hangai. E de ajuns să treci, fie și o singură dată, acest prag înalt, să-i învălui priveliștea chiar și într-o „repede ochire" pentru a reveni prin aceeași simbolică poartă ori de cîte ori evenimentele din țara prietenă te vor rechema. Și evenimentele n-au întîrziat să-și facă auzit ecoul, mai ales cînd ele sînt de primă mărime, ca recentul Congres al XVII-lea al Partidului Popular Revoluționar Mongol, desfășurat în ajunul celei de a 55-a aniversări a victoriei revoluției mongole prin proclamarea independenței, la 11 iulie 1921.

Făceam cunoștință cu capitala întinsului stat mongol spre sfîrșitul anului trecut, într-un moment cînd se realiza bilanțul celui de al 5-lea cincinal, 1971—1975, unul din cele mai prodigioase pentru economia și cultura acestui popor, și se stabileau directivele fundamentale ale noului cincinal 1976—1980, definit în documentele recentului Congres al partidului drept „o etapă importantă în făurirea bazei tehnico-materiale a socialismului, în perfecționarea relațiilor sociale și formarea omului nou". Produsul social global a crescut, în cel de al 5-lea cincinal, cu 44 la sută, iar venitul național cu 38 la sută, față de numai 23 la sută, în cel de al 4-lea cincinal. Indicatorii aceștia continuă să rămînă ridicați și în actualul cincinal, respectiv de 40—44 la sută creștere la volumul produsului social și 37—41 la sută la venitul național, ritmul mediu anual de dezvoltare a producției industriale urmînd să fie de aproximativ 9,8—10,5 la sută și al celei agricole de 4—4,5 la sută. Sînt relevante cîteva din sporurile de producție pe locuitor realizate în cincinalul

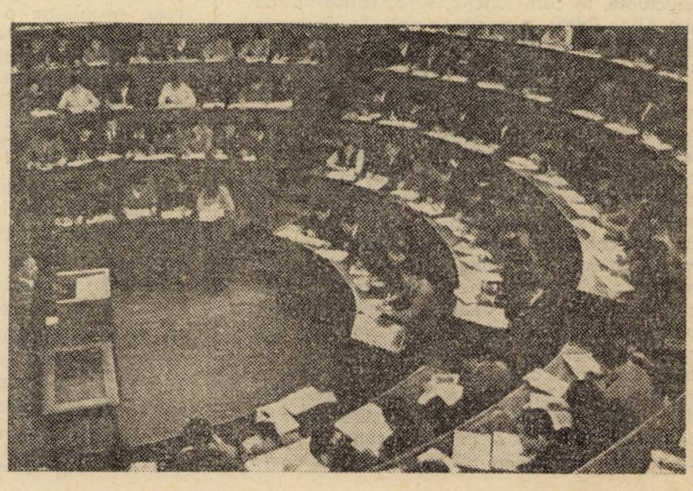

Universitatea din Ulan Bator are aproape 400 cadre didactice și 4700 studenți

1971—1975 în industrie, al cărei volum global a crescut cu 55 la sută, sporuri care sînt următoarele : de 29 la sută — la energie electrică, 17 la sută — la cărbune, 26 la sută — la țesături de lînă, 18 la sută — la produse de bumbac și 10 la sută — la făină. Dacă adăugăm prelucrarea metalelor și fabricarea materialelor de construcție, avem, în linii mari, întregul tablou al dezvoltării industriale a Mongoliei, tablou reprezentativ îndeosebi pentru Ulan-Bator, dar și pentru alte cîteva orașe, precum Cioibalsan, Suhe Bator, Darhan, Tsetserleg, Ulangom etc. Cu toate că tradiționalele iurte mai stăruie încă în unele cartiere ale capitalei mongole, expansiunea urbanistică este evidentă la tot pasul, și aceasta în primul rînd datorită amplasării, în ultimele decenii, a unor unități ale industriei energetice, textile, alimentare, pielăriei.

Oraș neaglomerat încă, Ulan-Batorul, privit de pe unul din versanții care-l înconjoară din trei părți, își dezvăluie cu pregnanță întregul său relief urbanistic, cvartalele de blocuri extinzîndu-și tot mai mult perimetrul. Fondul de locuințe a crescut, de altfel, în cincinalul precedent, cu 420 000 metri pătrați. Industria materialelor de construcție va spori și în actualul cincinal de 1,7—1,8 ori, asigurînd astfel creșterea suprafeței locuibile.

Efortul considerabil pentru angrenarea întregii țări în circuitul vieții economice, al civilizației moderne, se face nu mai puțin simțit în domeniul dezvoltării științifice, al învățămîntului și culturii, al emancipării spirituale în genere.

Ca publicist, care mulți ani m-am ocupat de învățămîntul universitar, n-am putut să nu mă interesez, în cele cîteva zile cît am stat la Ulan-Bator, de învățămîntul superior. Deși muzeele orașului atestă, în mod firesc, existența pe aceste meleaguri a unui vechi leagăn de cultură, totuși vicisitudinile vremilor au făcut ca, numai după victoria revoluției populare, la Ulan-Bator să ia ființă o universitate, mai exact la 5 octombrie 1942. Universitatea din Ulan-Bator are, în prezent, aproape 400 de cadre didactice, cu o formație de bază și chiar specializare asigurate în țară, o cincime dintre acestea constituind-o doctor-docenții.

Nu mai puțin impresionantă e creșterea efectivului universitar : de la 95 de studenți înmatriculați în primul an, la trei facultăți (medicină umană, medicină veterinară și pedagogie), în prezent, la cele 13 facultăți (umaniste, științifice, economice și tehnice) au ajuns să învețe, la cursurile de zi și serale, 4 700 de studenți.

Dispunînd de un edificiu modern — al cărui prim corp, din cele patru actuale, a fost dat în folosință în 1947, de laboratoare tot mai bine dotate, între care se distinge cel de fizică nucleară, condus chiar de rectorul universității, cunoscutul atomist profesorul Namsrain Sodnom, membru al Academiei mongole de științe, Universitatea din Ulan-Bator oferă, totodată, condiții de viață și studii optime studenților săi.

Dincolo de acest scurt istoric al devenirii sale și de condițiile generale, materiale și intelectuale, în care funcționează, Universitatea din Ulan-Bator și-a consolidat, în perioada din urmă, o structură universitară deopotrivă stabilă, dar și mobilă, sub aspectul planurilor și programelor de instrucție, care reflectă nemijlocit nevoile actuale ale dezvoltării economico-sociale a Mongoliei. Pe lîngă facultățile cu caracter umanist, funcționează, în cadrul Institutului politehnic, creat în 1969, cu ajutorul UNESCO și subordonat Universității, 5 facultăți tehnice, unele cu 2—3 secții, respectiv : construcții, energetică, mecanică-tehnologie, minerit-geologie și ingineri economiști. Ar mai trebui consemnat, fie și în treacăt, că accentuarea vocației practice, proprie universității contemporane, se face tot mai puternic simțită, de la funcționarea unor baze de practică în uzine, prezența reprezentanților științei și producției în consiliile de conducere, la antrenarea studenților în cercetare, stimulați și printr-un concurs anual cu premii. Un număr tot mai mare de cadre didactice activează și la Institutele de specialitate de pe lîngă Academia de științe.

Toate acestea, și încă alte detalii demne de interes, pe care spațiul restrîns nu ne permite a le mai adăuga, ni le relata cu o amabilitate prietenească, într-o după-amiază cu un soare generos de primăvară, deși ne aflam la hotarul dintre toamnă și iarnă, prorectorul acestei universități, profesorul doctor docent Gombin Mieăgombo, în același timp președintele Asociației de prietenie mongolo-române. Această a doua calitate a distinsului meu interlocutor a constituit și un prilej ca, în dialogul nostru, să fie evocate dezvoltarea cu succes a relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală dintre România și Mongolia, contribuția hotărîtoare la această evoluție ascendentă a convorbirilor dintre factorii de cea mai înaltă răspundere ai celor două țări, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Jumjaaghiin Țedenbal.

Peste cîteva zile, Mongolia socialistă îmbracă haine de sărbătoare. Cea de-a 55-a aniversare a victoriei Revoluției Populare este întîmpinată de poporul frate mongol cu realizări însemnate în dezvoltarea economiei și culturii, în ridicarea nivelului său de trai material și spiritual.

Cu prilejul marii sărbători, poporul român adresează din toată inima poporului mongol urări de noi și mai mari succese pe calea construirii orînduirii noi, socialiste.

DOCUMENTAR

REPUBLICA CAPULUI VERDE: opțiuni economice și politice

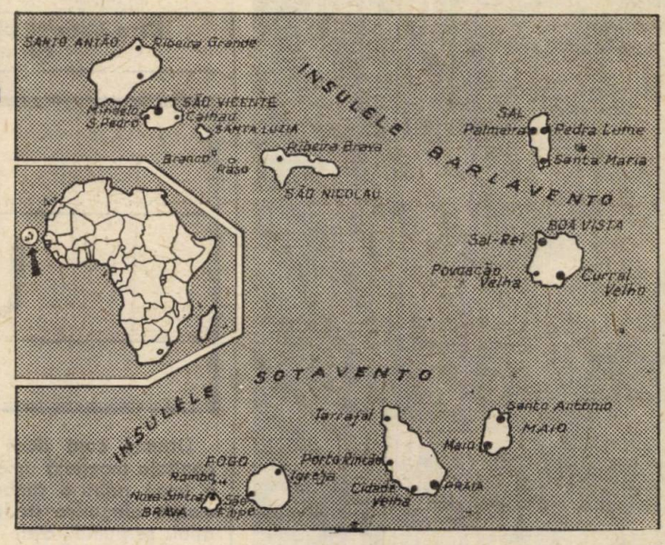

În urmă cu un an — la 5 iulie — Insulele Capului Verde își dobîndeau independența, punînd, astfel, capăt unui lung capitol de istorie care însuma cinci sute de ani de dominație colonială. Atunci, în ziua proclamării Republicii Capului Verde, Aristides Pereira, deverit primul președinte al noului stat independent, adresa un amplu mesaj, în care arăta, între altele : „Victoria pe care o sărbătorește astăzi poporul din Insulele Capului Verde este rezultatul luptei îndelungate împotriva dominației străine și a exploatării". Apoi, președintele țării a adresat o vibrantă chemare tuturor locuitorilor țării să participe activ la reconstrucția națională, la dezvoltarea economică a tînărului stat independent.

În perioada imediat următoare, guvernul a luat o serie de măsuri pentru consolidarea și dezvoltarea economiei naționale. Întrucît una din cele mai acute probleme o constituia aprovizionarea cu alimente a populației, în țară au început pregătirile în vederea înființării de cooperative agricole pe care guvernul le va înzestra cu unelte de lucru, semințe și îngrășăminte. În vederea sporirii capacității flotei de pescuit, autoritățile proiectează achiziționarea de noi vase. Totodată, s-a elaborat un program de înființare a unor întreprinderi industriale naționale. În acest sens, se are în vedere construirea unei rafinării de petrol, deschiderea unui șantier de reparații navale și valorificarea zăcămintelor de săruri de potasiu. Vorbind despre acest prim program al guvernului său, premierul Pedro Pires arăta că, în principiu, acesta constă într-o serie de reforme ale sistemului agrar, ale fiscalității, administrației și învățămîntului.

Pornind de la faptul că lucrările publice asigurau de lucru la 70 la sută din populație, guvernul s-a preocupat de obținerea unor fonduri necesare finanțării construcțiilor de drumuri, plantării de păduri, irigații. Mai ales acestui ultim aspect i s-a acordat o importanță deosebită, aflată în directă legătură cu rolul și locul agriculturii în viața întregii țări.

În domeniul extern, opțiunile noului stat independent au fost, de la început, cu claritate afirmate : Republica Capului Verde va fi o țară nealiniată ; va susține principiile O.N.U. și ale O.U.A și va fi solidară cu mișcările de eliberare africane.

În intervalul care s-a scurs de la proclamarea Republicii Capului Verde, sentimentele de prietenie și solidaritate reciprocă dintre popoarele român și caboverdian — ce și-au găsit o semnificativă expresie în relațiile de prietenie și colaborare ce s-au stabilit între P.C.R. și P.A.I.G.C. — au cunoscut momente importante. Ne referim, îndeosebi, la primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a primului ministru al Republicii Capului Verde, Pedro Pires, cu ocazia vizitei sale oficiale la București, la documentele importante, în general la rezultatele fructuoase cu care s-a soldat această vizită. Toate acestea oferă o largă perspectivă relațiilor prietenești dintre România și Republica Capului Verde, contribuie substanțial la întărirea raporturilor și conlucrării dintre ele pe diverse planuri, în interesul ambelor popoare, al păcii și înțelegerii internaționale.

Cei „mari" și cei „mici"

Ultima zi din iunie a marcat finalul mandatului luxemburghez la președinția Consiliului ministerial al C.E.E. De la 1 iulie, funcția a fost preluată de Olanda care, în prima zi a anului viitor, va preda ștafeta partenerului insular — Marea Britanie.

Schimbarea a prilejuit tradiționalele bilanțuri. Premierul luxemburghez, Gaston Thorn, s-a adresat ziariștilor acreditați la Bruxelles. Cuvintele lui au exprimat amărăciune și scepticism. Thorn a amintit „ocaziile ratate" și „timpul pierdut pentru puține rezultate", a deplîns absența „spiritului comunitar" și a constatat că nu s-au făcut prea multe pentru consolidarea C.E.E. Șeful guvernului luxemburghez n-a pierdut ocazia de a reaminti eșecul tentativei privind reprezentarea C.E.E. la reuniunea de la Porto Rico, eșec trecut în contul statelor „mari" din Piața comună. De altfel, Thorn a reafirmat, fără echivoc, opoziția sa față de ideea oricărui „directorat" în C.E.E., refuzînd ca „trei guverne din cele nouă" să decidă asupra problemelor comunitare.

Oficialitățile de la Haga au deschis și ele dosarele nevralgice ale Pieței comune. Ministrul de externe olandez, Max van der Stoel, într-un interviu acordat ziarului cercurilor de afaceri din Rotterdam, „N.R.C. Handelsblad", a estimat starea actuală a C.E.E. drept „alarmantă", avertizînd că, în cazul în care reuniuni la nivel înalt, de factura celei de la San Juan, ar fi instituționalizate, „relațiile de încredere dintre cei nouă ar fi puse în pericol". Poziția olandeză este clară în această privință : e „foarte regretabil" atunci cînd numai cîteva țări participă la dezbaterea unor probleme ce privesc Piața comună, în ansamblul ei, și pe fiecare din cei nouă membri, în parte. Ministrul olandez și-a exprimat temerea că Piața comună ar putea fi dislocată, dacă, în interiorul ei, se vor forma două „cluburi" — ținînd seama de existența unor țări puternice din punct de vedere economic și a altora mai slabe. În acest context, e demn de semnalat discursul pe care James Callaghan, primul ministru britanic, l-a rostit la Bonn, cu ocazia vizitei sale în R.F.G. Callaghan a lansat un apel la „cooperarea celor trei mari puteri din cadrul C.E.E." — după cum anunță agenția Reuter. „Dacă cei trei mari din comunitate (Franța, Marea Britanie și R.F.G.) se înțeleg, va exista mai puțină încordare în interior" — a subliniat șeful guvernului de la Londra. Callaghan și-a atenuat însă opțiunea, precizînd, ulterior, că propunerea sa nu înseamnă un „directorat". Dar, chiar dacă nu e manifest exprimată, formula „clubului celor mari" este privită cu neliniște de partenerii mai mici. „Le Monde" observa că se țese „o rețea de relații bilaterale în triunghiul Bonn-Londra-Paris", deși crede că nu este vorba de „directoratul" sugerat în 1969. Același cotidian constată că „este inevitabil că țările cele mai mici ale comunității se formalizează și că iritarea lor ar putea degenera într-o criză gravă dacă cei mari nu vor uza, cu tact și cu măsură, de această procedură în situația actuală".

Stagnarea C.E.E. a fost vădită și de rezultatele modeste ale ultimului consiliu ministerial. Principalele dosare (alegerea parlamentului vest-european, în primul rînd) au fost transferate întîlnirii de la Bruxelles, din 12 și 13 iulie, a șefilor de stat și guvern din cele nouă țări membre. „Miniștrii de externe ai C.E.E., reuniți la Luxemburg, au lăsat Consiliului vest-european grija de a tranșa între diferitele modele de repartiție a mandatelor, aflate în discuție" — constata „France Presse".

Conferința la nivel înalt a C.E.E. are ca prolog contacte anglo—vest-germane și franco—vest-germane. Premierul Callaghan a purtat convorbiri la Bonn, iar președintele Franței, Giscard d'Estaing, s-a deplasat la Hamburg pentru a-l întîlni pe cancelarul Schmidt. După cum se știe, aceste întîlniri au fost precedate de o vizită oficială la Londra a președintelui Franței. De fiecare dată, problemele Pieței comune s-au găsit la loc de frunte pe agenda convorbirilor. Simple întîlniri de rutină sau tentative de a depăși impasul comunitar ? Toasturile la banchete, declarațiile făcute presei și succintele texte oficiale nu îngăduie măsurarea exactă a eventualelor progrese realizate în direcția diminuării dezacordurilor. Cea de-a 28-a întîlnire la nivel înalt franco—vest-germană a fost apreciată drept „foarte călduroasă" („nici o dificultate majoră" n-ar fi fost semnalată în cursul convorbirilor), ceea ce nu înseamnă, totuși, soluționarea tuturor dosarelor. Protagoniștii s-au declarat optimiști în privința șanselor de a înregistra „concluzii pozitive" la apropiata reuniune a „celor nouă". Purtătorul de cuvînt francez a afirmat că cele două zile de deliberări din orașul hanseatic vor „facilita" viitoarea dezbatere de la Bruxelles. Dar, de-abia la întîlnirea la nivel înalt a C.E.E. se vor putea evalua rezultatele intenselor deplasări din aceste săptămîni.

M. Ramură

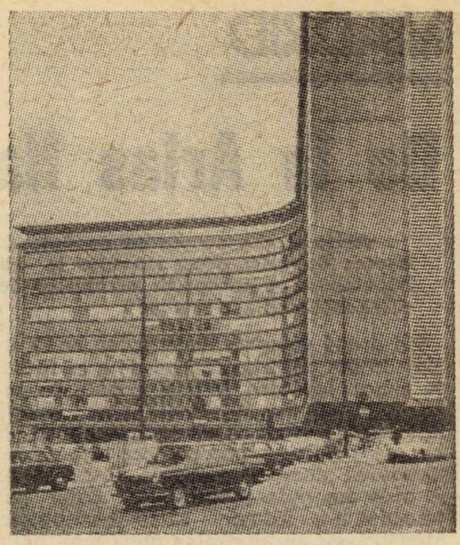

Bruxelles. Sediul C.E.E.

Valéry Giscard d'Estaing și Helmut Schmidt — reîntîlnire la Hamburg

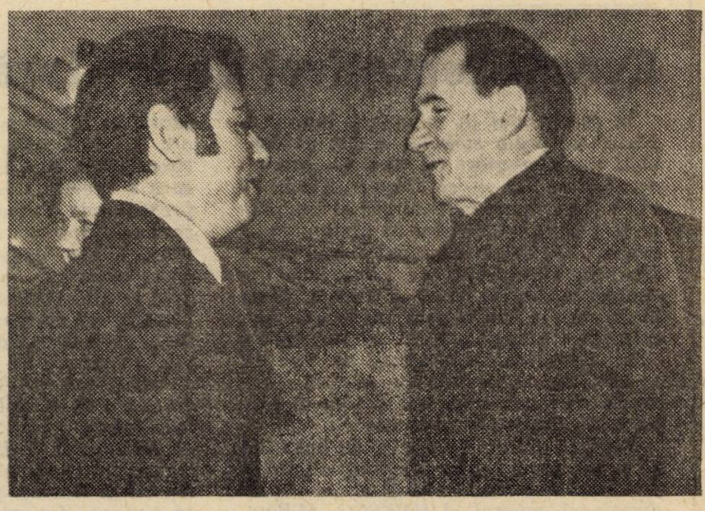

La 5 iulie, Abdel Halim Khaddam, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Siriei, ministru al afacerilor externe, și-a început vizita oficială de prietenie la Moscova, la invitația ministrului sovietic al afacerilor externe, Andrei Gromiko. În imagine, sosirea oaspetelui sirian în capitala Uniunii Sovietice

MADRID

De la Arias Navarro la Suarez

Arias Navarro a părăsit conducerea guvernului, dar desemnarea lui Adolfo Suarez Gonzales drept succesor la postul de prim-ministru nu este de natură să făgăduiască o apropiată schimbare de politică. Ceea ce explică abandonarea lui de către miniștrii „reformiști".

Un mesaj transmis de la palat, la 30 iunie, indica dorința regelui de a se întîlni cu primul ministru. În ziua următoare, audiența a avut loc. Informațiile care circulă la Madrid pretind că suveranul ar fi expus lui Arias Navarro preocuparea față de deteriorarea situației generale. Invitația la demisie era lesne perceptibilă. Șeful guvernului n-a întîrziat să se conformeze. Miniștrii săi au aflat abia după mai multe ore despre hotărîrea luată de Navarro.

Primul guvern post-franchist n-a durat decît 191 de zile. Navarro a avut, însă, o carieră mai lungă în fruntea formației ministeriale : el a devenit premier la 29 decembrie 1973, fiind numit de Franco, același care, cîțiva ani mai devreme, impusese intrarea sa în guvern. „Om al trecutului, franchist convins, de o discreție liniștitoare, Arias Navarro s-a găsit, din întîmplare, la răscrucea ambițiilor divergente și în punctul de echilibru al luptelor dintre clanuri" — scrie „Le Monde". Politica pe care el a promovat-o a condus la un impas pe care simpla sa dispariție din scena politică nu-l poate elimina. Navarro a simbolizat franchismul fără Franco, o politică incoerentă, în care promisiunile liberalizării se contopeau cu practica represiunii amplificată la proporții fără precedent (incidentele de la Vitoria n-au fost un episod izolat). Acest personaj, familiar în anturajul de la Pardo, aparținea unei drepte pentru care imobilismul reprezintă opțiunea esențială.

Demisia lui Arias Navarro (căruia i s-a oferit, în compensație, titlul de marchiz și „grande de España") a suscitat comentarii și a generat speranțe. Schimbarea în fruntea guvernului avea o semnificație politică mai largă sau trebuia limitată doar la neliniștea declanșată de agravarea crizei economice ? Galopul inflaționist (11,73 la sută, în primele cinci luni ale anului), șomajul (aproape un milion de oameni fără slujbe), paralizia bursei și stagnarea investițiilor au determinat decizia ? „Le Monde" apreciază că „situația economică foarte serioasă" a contribuit în mod cert la declanșarea crizei, actualul guvern plătind „erorile și omisiunile ultimelor echipe diriguitoare ale lui Franco".

Comentînd demisia premierului, un lider al Comisiilor muncitorești declara : „Înainte de a ne manifesta satisfacția produsă de plecarea lui Arias Navarro, trebuie să așteptăm să constatăm dacă succesorul său se va orienta pe o cale democratică". Opoziția exprima dorința unei schimbări veritabile și un grup de 32 personalități politice — evantai de tendințe de o diversitate neegalată pînă în prezent, fiul ministrului justiției aflîndu-se alături de un exponent al Partidului Comunist — a lansat un apel la formarea unui guvern care să răspundă cerințelor dezvoltării democratice a țării și să fie reprezentativ pentru comunitatea națională, la amnistie totală și la libertate de expresie pentru toate partidele fără excepție.

Mecanismele moștenite de la franchism au impus ca desemnarea primului ministru să treacă prin Consiliul regal, organism pe care „France Presse" îl consideră drept bastion al „bunker"-ului, expresia extremei drepte. Consiliul are menirea de a întocmi *„la terna"*, lista cu trei nume de candidați, din care suveranul să poată alege personalitatea cea mai convenabilă. Se pare că lista a fost de patru ori refăcută iar, după șase ore și jumătate de dezbateri, a fost trimisă la palat. Mulți se așteptau ca viitorul premier să fie actualul ministru de externe, Areilza, considerat cel mai liberal membru al vechii echipe sau un general oarecum de aceeași factură politică.

Surpriza s-a produs : noul premier a fost desemnat în persoana lui Adolfo Suarez, un politician în vîrstă de 43 de ani, care conduce partidul franchist și ale cărui legături cu grupul Opus Dei sînt notorii. „France Presse" semnala după desemnarea lui Suarez, „decepția" resimțită în „cercurile reformiste ale guvernului". „Pentru ce a fost schimbat Navarro ?" — se întreabă aceste cercuri.

Miniștrii „reformiști" au reacționat printr-un spectaculos refuz de a coopera cu noul premier. Ei au anunțat decizia de a nu mai face parte din viitorul guvern. Jose Maria de Areilza, ministrul de externe, și Manuel Fraga Iribarne, ministrul

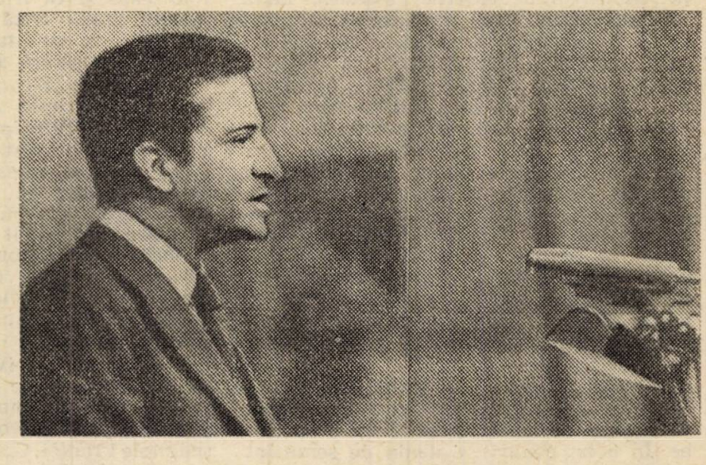

Suarez, noul premier spaniol : o misiune anevoioasă

KHARTUM

Eșecul tentativei de lovitură de stat

În seara zilei de vineri, 2 iulie a.c., postul de radio sudanez a dat publicității un comunicat în care — potrivit agenției M.E.N. — se arăta : „Bande de oameni înarmați au încercat să înfăptuiască o lovitură de stat în dimineața acestei zile, la întoarcerea președintelui Numeiry din vizita sa, încununată de succes, în Statele Unite și Franța. După lupte care au durat mai multe ore, forțele armate populare au zdrobit încercarea criminală. Operațiuni de curățire se desfășoară pe străzile capitalei. Situația este sub controlul deplin al forțelor de securitate sudaneze".

Potrivit știrilor transmise de agențiile de presă, președintele Numeiry a părăsit joi seara Parisul, la ora 23,00, însoțit de directorul general al UNESCO, M'Bow. Șeful statului sudanez — care intenționa să-și continue călătoria spre Port Louis, pentru a participa la întîlnirea la nivel înalt a O.U.A. — trebuia să facă o escală la Khartum, vineri dimineața (la ora 5, ora locală), înainte de a pleca spre Insula Mauritius. În momentul în care a aterizat în capitala sudaneză, președintele Numeiry a vrut să organizeze o conferință de presă. După puțin timp, a fost întrerupt de focurile de arme ce se auzeau din zona capitalei în care se afla baza militară „Al Chajara". Luptele au continuat mai multe ore, după care postul de radio Jubba — capitala regiunii de sud a Sudanului — a anunțat eșuarea tentativei de lovitură de stat. Radio Jubba a difuzat un comunicat al lui Abdel Allier, vicepreședinte al guvernului Sudanului, în care acesta își afirma sprijinul față de președintele Numeiry. Același post de radio adăuga că o mare adunare populară avusese loc în cursul zilei la Jubba, în prezența lui Abdel Allier și a mai multor miniștri sudanezi.

A doua zi, sîmbătă, ministrul sudanez al informațiilor și culturii preciza că președintele țării a supravegheat, personal, operațiunile de securitate desfășurate împotriva complotiștilor și a adăugat că „forțele armate sudaneze dețin în întregime controlul asupra situației". El a avertizat poporul împotriva actelor de sabotaj pe care ar putea să le comită „unii civili străini înarmați", cerînd populației să informeze forțele de securitate despre „orice mișcare suspectă".

Președintele Sudanului, într-un mesaj radiodifuzat adresat națiunii, a confirmat înăbușirea tentativei de lovitură de stat și, arătînd că „destrămarea unității și progresului Sudanului au constituit ținta rebelilor", el a adus mulțumiri forțelor armate naționale — care „sînt capabile să se opună oricărei lovituri de stat" —, precum și sudanezilor, pentru contribuția lor la eșecul complotului.

La 4 iulie, președintele Numeiry a proclamat starea de urgență, precizînd că este vorba de o măsură destinată să faciliteze depistarea persoanelor care au participat la tentativa de lovitură de stat. În cursul zilei de 5 iulie, el a sosit la Port Louis, pentru a participa la reuniunea la nivel înalt a O.U.A.

de interne, „au decis împreună" să nu accepte portofolii în guvernul lui Suarez, decizie în care, la Madrid, se descifrează un protest politic. Gestul lor a fost urmat de alți miniștri, printre care Carlos Robles Piquer (educație națională), Antonio Guarrigues (justiție), Adolfo Martin Gamero (informații) etc.

Reacția opoziției democratice a fost energică. Comitetul Executiv al P. C. din Spania a dat publicității o declarație în care dezaprobă desemnarea lui Suarez ca premier, considerînd că este îndoielnic că el va putea rezolva problemele cu care este confruntată țara. Marcelino Camacho, liderul Comisiilor muncitorești, a apreciat că numirea lui Suarez marchează „continuitatea franchismului" și că este „cu adevărat de neînțeles". Antonio Garcia Trevijano, membru al „Coordonării Democratice", vede în desemnarea noului premier „o reîntoarcere la politica practicată de franchism în anii '60". Partidul carlist consideră că Spania „are nevoie de un premier capabil să răspundă la nevoia de democrație a poporului și să inaugureze o perioadă în care să fie recunoscute toate libertățile democratice fără nici o excepție".

Suarez a depus jurămîntul, luni după-amiază, în fața regelui și a început imediat consultările. El a indicat dorința de a forma un guvern de „o mai largă" reprezentare, reunind diferite forțe ale evantaiului politic. Noului premier — potrivit agenției „France Presse" — i se atribuie intenția de a face apel la unii membri ai „opoziției moderate" pentru a intra în echipa ministerială. Sarcina lui se anunță anevoioasă. Confruntarea din culisele politice este aspră, dar ea nu poate fi redusă la disputa dintre „reformiștii" din sfera puterii, adepții lui „Opus Dei" și fidelii „bunker"-ului. Opoziția democratică reprezintă o forță ce nu poate fi ignorată și care trebuie inclusă în orice calcul politic privind Spania actuală.

E. Obrea

URUGUAY

Primele măsuri ale noii conduceri

Primele acte instituționale ale noului regim uruguayan, condus de Alberto Demichelli — care, la mijlocul lunii iunie, l-a înlocuit în fruntea statului pe Juan Maria Bordaberry — au constat în suspendarea alegerilor generale, prevăzute pentru noiembrie a.c., și în crearea unui Consiliu al Națiunii.

Organ suprem al puterii, la ora actuală, în Uruguay, Consiliul Națiunii este format din 25 de membri ai Consiliului de Stat și 21 de ofițeri superiori. Exercitîndu-și funcțiile prin sesiuni extraordinare, Consiliul are în momentul de față drept principală sarcină de a alege, în termen de două luni, pe noul președinte al țării. De asemenea, lui îi revine sarcina alegerii membrilor Consiliului de Stat — organism care a înlocuit Parlamentul uruguayan, dizolvat ca urmare a loviturii de stat din 1973 — și să desemneze Curtea Supremă de Justiție.

Sintetizînd îndatoririle Consiliului Națiunii, președintele acestuia, Aparicio Mendez, a subliniat că noul organism urmează să elaboreze măsurile și modalitățile de revenire a țării la viața politică parlamentară, el avînd, printre altele, atribuții politice, electorale și parlamentare. Astfel, în perioada următoare, Consiliul de Stat va fi însărcinat cu elaborarea anteproiectului unei noi Constituții ce va fi supus aprobării populației. Dar enunțarea principiilor și bazelor viitoarei legi supreme legislative a țării rămîne de competența președintelui republicii, Consiliului de Miniștri și Consiliului Securității Naționale.

Pe baza ultimelor evenimente de la Montevideo, s-a apreciat că evoluția politică uruguayană va comporta trei faze : într-o primă fază, după președinția provizorie a lui Alberto Demichelli, Consiliul Națiunii va alege un nou șef al statului pe termen de trei ani ; apoi, cele două partide politice tradiționale — Blanco și Colorado — vor alege un președinte cu un mandat de cinci ani. Abia după aceasta, electoratul uruguayan va fi chemat în fața urnelor pentru alegerile generale care urmează să aibă loc în 1986. Deci, alegerile generale sînt amînate cu zece ani și Uruguayul va cunoaște, în decurs de numai un an, trei președinți : după Juan Maria Bordaberry și Alberto Demichelli — la 12 august va fi dat publicității numele președintelui desemnat de Consiliul Națiunii. Între posibilii candidați se află ministrul de externe, Juan Carlos Blanco, ministrul economiei, Alejandro Vegh Villega, ministrul apărării, Walter Ravenna, și actualul președinte al Consiliului Națiunii, Aparicio Mendez.

„Politica externă a Uruguayului — a declarat ministrul de externe Carlos Blanco, într-un interviu acordat cotidianului «Jornal do Brasil» — va continua jaloanele stabilite de actualul guvern", subliniind că „schimbarea șefului statului este o chestiune cu caracter absolut intern".

L. E

CIUDAD DE MEXICO

Desemnarea viitorului președinte

Alegerile generale de duminică l-au confirmat pe José Lopez Portillo, fost ministru de finanțe în guvernul președintelui Luis Echeverria Alvarez, drept șef al statului mexican pentru următorii șase ani. Devenit candidat la funcția supremă în septembrie 1975, în urma hotărîrii forurilor supreme ale Partidului Revoluționar Instituțional (partid aflat la conducerea țării de aproape o jumătate de secol și care nu a pierdut nici o consultare electorală în toată această perioadă), el nu a avut, practic, nici un contracandidat de înfruntat. Partidul Acțiunii Naționale, principalul reprezentant al opoziției, a renunțat, de data aceasta, din cauza unor disensiuni interne, să-și prezinte propriul participant la cursa prezidențială. Ca atare, mexicanii au avut de ales doar între Lopez Portillo, singurul candidat oficial, și trei candidați sprijiniți de partide neînscrise pe listele electorale. Aceștia, amintiți mai mult cu titlu informativ, au fost : Valentin Campa, primul candidat al Partidului comunist la alegerile prezidențiale, Marina Gonzales del Boy, reprezentantă a mișcării feministe, și Pablo Emilio Madero, susținut de o fracțiune a principalei formațiuni de opoziție — Partidul Acțiunii Naționale.

Potrivit surselor oficiale mexicane, participarea la vot a fost de circa 18 milioane de alegători, dintr-un total de 25,6 milioane de cetățeni înscriși pe listele electorale. Dintre aceștia, conform unei tradiții consacrate în ultimele decenii, peste 90 la sută (rezultatele definitive nu erau cunoscute pînă la închiderea ediției noastre) s-au pronunțat în favoarea lui José Lopez Portillo. Ales ca al 37-lea președinte mexican, el își va prelua funcția, în mod oficial, la 1 decembrie a.c., cînd expiră mandatul actualului șef al statului, Luis Echeverria Alvarez.

Duminică, în cadrul scrutinului prezidențial și parlamentar, mexicanii au avut de ales și un număr de 196 de deputați (restul de 38 de membri ai Camerei Deputaților vor fi desemnați prin vot indirect) și 64 de senatori. În noua lui componență, dominată, fără îndoială, de Partidul Revoluționar Instituțional, Congresul Național va ține prima reuniune oficială încă în luna august, pentru a confirma validitatea alegerilor de la 4 iulie.

Comentatorii diferitelor ziare și agenții de presă sînt de părere că noul șef al statului mexican, în vîrstă de 56 de ani și prieten apropiat al actualului președinte, Luis Echeverria, va promova o politică internă similară cu cea aplicată în ultimii ani. În primul rînd — după cum se menționează și în „Planul de bază al guvernului pentru perioada 1976—1982" —, el va avea în vedere folosirea cît mai deplină a forței de muncă disponibile, sporirea acumulării naționale și realizarea unei dezvoltări integrale în toate domeniile — politic, economic, social și cultural.

Cît privește orientările de politică externă ale noului președinte, ele au fost reafirmate, duminică, în cursul unei conferințe de presă organizate cu prilejul alegerilor. Lopez Portillo a declarat că va continua, și pe acest plan, acțiunile președintelui Echeverria, dezvoltînd legăturile Mexicului cu toate țările lumii, „în cadrul unei ordini internaționale la care aspirăm cu toții". Președintele în funcțiune, Luis Echeverria, și-a exprimat, totodată, deplina încredere în personalitatea noului președinte, pe care l-a apreciat ca un bun specialist în problemele economice și financiare.

Ion Madoșa

1000+1

„Paradis"

„Paradisul fiscal" din insulele anglo-normande și, în mod deosebit, din insula Man (situată în Marea Irlandei) constituie ținta unui atac al stîngii laburiste. Mai mulți deputați laburiști au cerut guvernului să întreprindă o anchetă asupra legislației și gestiunii acestor insule, pentru a se pune capăt practicilor frauduloase.

Condamnați

Cu șapte voturi pentru și două împotrivă, Curtea Supremă a S.U.A. a apreciat că pedeapsa cu moartea nu reprezintă o atingere a Constituției. În acest moment, în închisorile din S.U.A. se găsesc 582 condamnați la moarte, printre care zece femei (300 negri, 260 albi, 13 mexicani, 8 indieni și un portorican). Din 1930, 3 859 condamnați au fost executați în S.U.A.

Primire

Din dimineața zilei de 29 iunie a.c., Republica Seychelles este cel de-al 48-lea stat membru al Organizației Unității Africane. La ședința care a avut loc cu ocazia primirii în O.U.A., reprezentantul personal al președintelui James Mancham a rostit un scurt discurs în care a dat asigurări că țara sa va participa la lupta comună împotriva „dușmanilor Africii, rasismului și colonialismului". „Republica Seychelles este gata, a spus el, să-și aducă sprijinul la eliberarea totală a continentului african".

Demisie

Altiero Spinelli, ales deputat în parlamentul italian (după ce a candidat pe lista P.C.I.), a demisionat, vineri, din funcția de membru al Comisiei Pieței comune. Noul guvern italian va trebui să desemneze pe succesorul lui Spinelli.

O recentă reuniune a cabinetului portughez, prezidată de comandantul Almeida e Costa, ministrul administrației interne portugheze, care a fost numit prim-ministru interimar, după atacul de cord ce l-a suferit amiralul Pinheiro de Azevedo

Prințul Philip, Duce de Edinburgh, inaugurează un nou sistem automat de siguranță, cu care vor fi dotate căile ferate britanice

Creștere

Somajul a crescut în luna iunie în S.U.A., pentru prima dată în ultimul an – relatează Departamentul american al muncii. În mod deosebit, creșterea șomajului a afectat populația neagră (13,3 la sută din populația activă, față de 6,8 la sută printre albi).

Împrumut

La 1 iulie, Banca Națională Ungară a semnat un acord la Londra, pe baza căruia împrumută, pe timp de cinci ani, 150 milioane dolari de la un concern bancar constituit din instituții financiare nord-americane și vest-europene – anunță M.T.I. Operațiunea de împrumut este garantată de „The Bankers Trust International Limited" și alte 26 de bănci.

Eroare

Guvernul columbian a retras autorizația de funcționare biroului de la Bogota al agenției nord-americane U.P.I. și a anulat acreditarea corespondentului agenției spaniole E.F.E. după ce acestea au pus în circulație o știre falsă anunțînd moartea președintelui Columbiei. Reprezentantul U.P.I., prezentînd „sincere scuze", a explicat că incidentul este imputabil unui gazetar local care se exersa pe un teleimprimator al biroului agenției. „Știrea" a fost transmisă, apoi, din eroare...

Tezaur

„Tezaurul Coroanei", de o valoare de 35 miliarde lire, abandonat de regele Umberto II, este intact – au constatat autoritățile italiene. Numeroase zvonuri lăsau să se înțeleagă, de mai multe luni, că „Tezaurul Coroanei", depus la Banca Italiei din iunie 1945, ar fi dispărut. Reprezentanții Ministerului finanțelor au trebuit să facă un „inventar" riguros, pentru a constata că zvonurile erau false.

Vizită

James Callaghan a făcut luni o vizită în Irlanda de Nord, cu care ocazie a dat asigurări locuitorilor provinciei că „Irlanda de Nord constituie o preocupare permanentă" pentru guvernul de la Londra. Premierul a precizat că „trupele britanice vor rămîne în Irlanda de Nord atîta timp cît va fi nevoie". Totodată, el a declarat că guvernul său va face tot ce-i va sta în putință pentru a înviora și dezvolta economia provinciei și a reduce marele număr de șomeri.

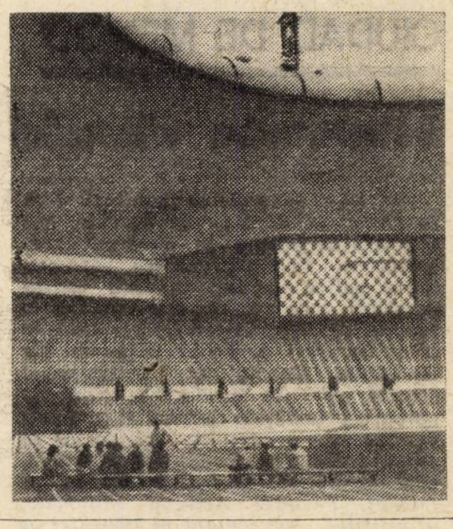

Peste nouă zile, se va da semnalul de începere a Olimpiadei de vară de la Montreal. Pînă atunci, Stadionul Olimpic este supus ultimelor retușuri

Canicula

Canicula care bîntuie în Anglia a atentat la tradiții ce păreau sacrosancte. Cluburi celebre, cum ar fi „Matylebone Cricket Club", au permis, prima oară în

Moment din timpul convorbirilor iraniano—vest-germane, avute în vederea construirii în Iran, de către R.F.G., a două stații de producere a energiei nucleare

Interdicție

Statul Major al armatei portugheze a interzis maiorului Otelo de Carvalho să participe la o conferință de presă convocată, duminică seara, la încheierea unei adunări a „Grupelor de Dinamizare a Unității Populare". Potrivit unei informații furnizate de acestea din urmă, Statul Major al armatei a făcut cunoscut maiorului de Carvalho că i se interzice din nou să facă declarații presei. Interdicția, la care a fost supus după punerea sa în libertate provizorie, fusese ridicată în perioada campaniei electorale și a alegerilor prezidențiale.

Jimmy Carter (în planul al doilea) asigurat de învestitura Partidului democrat pentru a candida la președinție, a fost vizitat la Plains (Georgia) de senatorul Edmund Muskie. Întîlnirea face parte din numeroasele consultări pe care Jimmy Carter le are în aceste zile pentru alegerea unui colistier (pentru a candida la postul de vicepreședinte)

„Vrăjitoare"

Poveștile cu vrăjitoare sînt și astăzi la modă. Ca în cele mai autentice zile ale evului mediu, micul sat francez Savigny-Le-Vieux este tulburat de faptul că „vrăjitoarea" ce-și exersa îndeletnicirile printre locuitorii săi este încarcerată. Pentru un motiv cu totul ne-ocult. Ea sfătuise un agricultor din regiune să înceteze a se hrăni pentru a izgoni „vraja" de care fusese cuprins. Poliția l-a descoperit pe nefericitul „descîntat" după nouă zile, într-o stare foarte gravă. Poliția a mai descoperit că ședințele de devinație ținute de „Madame Esnault", vrăjitoarea, atrăgeau numeroase persoane, cărora le erau transmise mesaje... celeste. Dar aceste mesaje n-aveau nimic nenatural în ele, fiindcă erau redactate dinainte de o echipă de șapte seminariști, convertiți la teoriile „vrăjitoarei".

Secetă

Președintele Valéry Giscard d'Estaing a declarat că seceta din Franța, pe care a descris-o drept cea mai gravă în ultimii 100 de ani, va afecta economia națională o lungă perioadă de timp. Meteorologii l-au informat pe președintele Franței că, pînă în septembrie, nu se va produce nici o precipitație mai importantă, ceea ce va avea efecte serioase asupra sfeclei de zahăr și porumbului, două din principalele culturi ale Franței. Aflat la Angers, președintele Giscard d'Estaing le-a spus fermierilor : „Chiar dacă în cîteva zile va ploua, întinse regiuni din Bretania, Normandia și Valea Loirei vor fi grav afectate pentru multă vreme".

Soluție

Pentru a evita continuarea degradării situației lor economice, țările industrializate occidentale vor trebui să mențină ,pînă la sfîrșitul actualei decade, o rată de creștere de 5 la sută. Acesta este cel puțin punctul de vedere al Organizației pentru Dezvoltare Economică și Cooperare (O.E.C.D.), care consideră că o asemenea creștere ar permite țărilor respective să facă față inflației și șomajului. În momentul de față, rata de creștere în rîndul țărilor O.E.C.D. este de 4 la sută.

Vînzare

Neavînd nici un moștenitor în linie masculină, magnatul francez al presei, Jean Prouvost, a vîndut marile sale edituri societății „Librairie Hachette", pentru suma de 21,3 milioane dolari. Printre publicațiile care-și vor schimba, în felul acesta, patronul se numără și săptămînalele „Paris-Match" și „Télé-7 Jours". Dacă, prin anii 1950, „Paris-Match" se putea lăuda cu un tiraj de 2,2 milioane exemplare, anul trecut tirajul a scăzut la 700 de mii, contribuind substanțial la deficitul de șase milioane al grupului Prouvost, înregistrat în 1975.

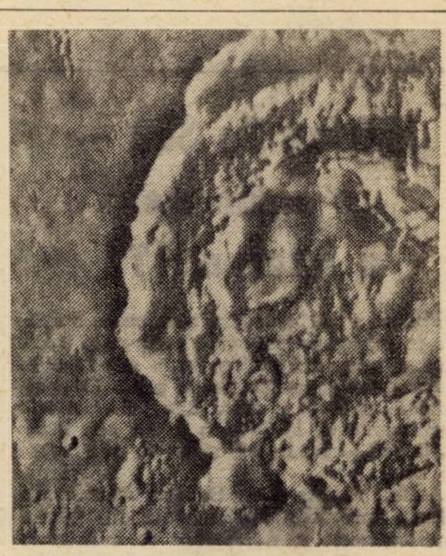

Acesta ar urma să fie locul de pe Marte (fotografiat de Viking I) pe care să aterizeze Viking II. Este un crater cu un diametru de aproximativ 40 km, indicînd pe pereții săi elemente asemănătoare celor descoperite pe solul lunar

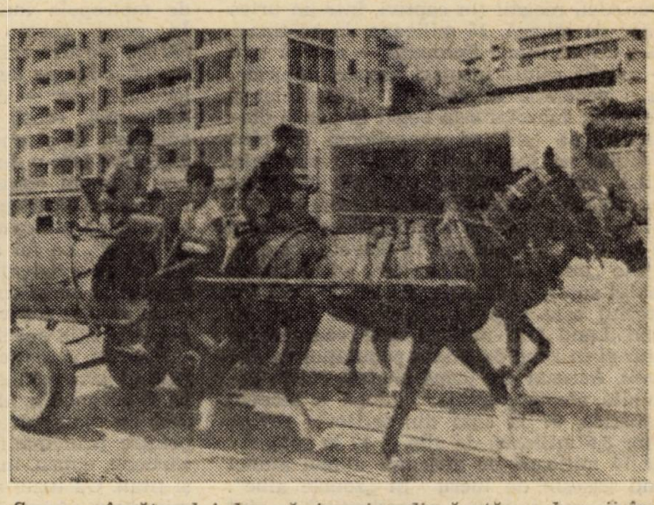

Sacaua vînzătorului de apă, imagine dispărută cu decenii în urmă din peisajul Beirutului, a reapărut din nou pe străzile capitalei libaneze. Lipsa de apă a devenit tot mai acută în ultimele două săptămîni, cînd luptele înverșunate din suburbiile estice, în jurul taberei palestiniene Tall El Zaatar, asaltată de forțele coaliției dreptei creștine, au provocat distrugerea cablurilor de înaltă tensiune care alimentau orașul, antrenînd astfel oprirea pompelor electrice ale sistemului de aprovizionare cu apă. Paralel a fost întreruptă și aprovizionarea cu curent electric a locuințelor și străzilor. Cei 600 000 de locuitori, cîți numără astăzi Beirutul (pe parcursul celor 15 luni de război civil, jumătate din populație a părăsit orașul), suferă cu atît mai mult datorită lipsei de apă, cu cît temperatura în această perioadă ajunge pînă la 40 grade Celsius. Singurele resurse le oferă puțurile arteziene de care dispun unele hoteluri și blocuri de locuințe, precum și apa strînsă în bazine, piscine și rezervoarele plasate pe acoperișuri

AFRICA AUSTRALĂ — un dosar în atenția opiniei publice

Evenimentele din Africa de Sud, statutul Namibiei și problema rhodesiană — iată trei teme care, deși diferite ca origine, au cîteva elemente comune : de ordin geografic, politic, economic etc. De altfel, la ora actuală, interdependența dintre cele trei probleme este atît de manifestă încît, pe bună dreptate, comentatorii politici subliniază că evoluția situației într-una din aceste țări implică, în mod firesc, preocupări sau chiar mutații în celelalte.

Dar o radiografie politică a realităților din această zonă reliefează atît ceea ce le este comun, cît și ceea ce le diferențiază. Pentru că, este evident, dacă, la Salisbury, autoritățile vizează amînarea la nesfîrșit a predării puterii majorității, la Pretoria, regimul tinde spre o accentuare a apartheidului, el refuzînd, totodată, și drepturile poporului din Namibia de a-și edifica un stat independent, de sine stătător. În același timp, este la fel de limpede că o schimbare radicală în Rhodesia ar adăuga dificultăți autorităților sud-africane care, oricum, au griji noi după prăbușirea colonialismului portughez în Africa și, implicit, după dispariția așa-numitului „cordon sanitar" ce proteja această enclavă fondată de apartheid.

Africa de Sud — „o anticameră a infernului?"

Pentru a vorbi despre ceea ce se întîmplă în Africa de Sud, vom recurge la mărturii culese la fața locului și cuprinse în ample relatări publicate de presa internațională, apărute imediat după dramaticele evenimente de la Soweto și din alte localități sud-africane, cît și unele mai vechi în timp.

Astfel, revista „Der Spiegel" scria : „În R.S.A., aproximativ 50 la sută din totalul copiilor negri mor înainte de a fi atins vîrsta de 10 ani, iar, la fiecare patru zile, este spînzurat un om — de regulă un negru. Aici, rasiștii țin captivi, într-un uriaș lagăr de muncă, 15 milioane de băștinași. ...La Capul Bunei Speranțe — afirmă unii — se află raiul : în mari parcuri naturale, cu o vegetație luxuriantă, trăiesc lei și elefanți ; subsolul este bogat în aur și diamante ; pe terenuri excepțional de bine îngrijite se joacă golf. Dar, în realitate, R.S.A. este — cum se exprimă un preot sud-african — «anticamera infernului»".

Iată, însă, cîteva exemple despre cum se trăiește la Sada sau la Soweto, în condițiile „dezvoltării separate", adică apartheidul sub alt nume. În Africa de Sud, teritoriul este împărțit (încă din 1913, în baza „Land Act"-ului) în zone rezervate albilor și în zone destinate populației de culoare. Aceasta din urmă poate locui în regiunile afectate albilor (după o recentă statistică, 87 la sută din teritoriu revine celor 3,5 milioane de albi și 13 la sută celor 14 milioane de africani) numai atunci cînd găsește de lucru în „zonele albe". Restul, așa-numiții „neproductivi", sînt obligați să locuiască în rezervații speciale — bantustanele. În sfîrșit, accesul negrilor în orașe este permis numai dacă posedă un „reference book — carnet de identitate", denumit de africani „pașaport" (sistem instituit în 1870 și revizuit în 1952) pe care, în mod obligatoriu, patronul trebuie să certifice, în fiecare lună, că posesorul este salariatul său. Absența „pașaportului" este considerată infracțiune penală, ceea ce înseamnă o substanțială amendă în bani, 20 de zile închisoare sau trei luni și zece zile de muncă forțată.

„Nicăieri — scrie reporterul de la «Der Spiegel» — acest sistem de oprimare nu-și manifestă mai pregnant sălbăticia ca în așa-numitele «townships». Aceste aglomerări umane se află îndeobște la 10—15 kilometri de orașele locuite de albi ; cele mai cunoscute sînt Langa, situată lîngă Capetown, Geloandale — la periferia orașului Port Elisabeth, Catormanor — lîngă Durban etc. Cea mai mare așezare de acest gen este, însă, Soweto — „South Western Townships", situată la 15 kilometri de metropola industrială Johannesburg. În acest ghetou sînt înghesuiți circa 700 000 de africani (dar, după cum se afirma recent, cifra ar depăși un milion — n.n.) ; locuințele lor — colibe mici, pustii, denumite, aici, «cutii de chibrituri». Opt și, adeseori, 12 și chiar 14 persoane sînt înghesuite într-o încăpere de cel mult 30 mp. Este un «oraș dormitor» ai cărui locuitori nu au drept de proprietate, ei fiind obligați să plătească, lunar, o chirie destul de mare". La fel de zguduitoare sînt condițiile de existență la Sada, o localitate situată la 15 kilometri de Queenstown, pe care, pentru a o vizita, albii au nevoie de o autorizație specială.

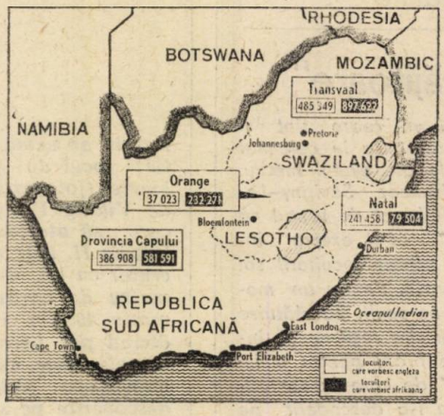

Potrivit statisticilor, Africa de Sud este primul producător mondial de aur, platină și antimoniu, al doilea producător mondial de diamante, crom etc. și se află printre principalii producători de uraniu, cărbune, cupru, magneziu, minereu de fier și titan. Cu toate acestea, în 1972, salariile minerilor africani din minele de aur și diamante se menținеau la nivelul anului 1911 (!!). La fel de elocvente apar raporturile actuale între salariile negrilor și ale albilor : 1 la 5,8 în comerț ; 1 la 6,5 în construcții și transporturi ; 1 la 20,3 în mine (acolo, negrii reprezintă 80 la sută din forța de muncă, dar primesc 29 la sută din totalul salariilor). Pe întreaga economie, negrii — care reprezintă 70 la sută din populație — primesc 20 la sută din venitul național.

După cum scrie ziarul britanic „The Guardian", o atare tendință „pare să fi fost întărită indirect de faptul că, la puțin timp după venirea la putere a Partidului Național, în 1948, acesta a introdus un sistem inferior de educație pentru populația africană din țară, numindu-l «educația Bantu» ; acest sistem este menit să întîrzie dezvoltarea intelectuală a copilului african".

De altfel, într-un „ghid" editat la Johannesburg, apartheidul este definit astfel : „Modalitate de separare politică și socială a populației albe, metise, indiene și bantu, cît și de menținere, protejare și întărire a rasei albe, deținătoare a civilizației creștine în Africa de Sud, pentru ca ea să poată juca rolul de ghid și conducător al celorlalte rase într-un stat unde domnește ordinea..."

„Segregație" mai înseamnă școală separată, iar „jobs's reservation act" interzice negrilor „funcții creatoare" și instituie inegalitatea salariilor. „Segregație" mai înseamnă „immorality act" care interzice căsătoriile mixte. Acest ansamblu de măsuri revoltătoare constituie doar partea cea mai evidentă a unui sistem complex de legi, decrete, reglementări etc., care reprezintă încununarea supremă a principiului „dezvoltării separate". În temeiul acestei concepții, funciarmente rasistă, s-au delimitat bantustanele, regiuni care corespund etniilor respective : Transkei și Ciskei — pentru etnia xhosași ; Kwazulu — pentru sothoșii din nord și Basotho Qua Qua — pentru sothoșii din sud. Gazankulu — pentru tsongași și Vendaland — pentru vendași. Primul dintre „bantustane", Transkeiul, va căpăta ceea ce regimul de la Pretoria pretinde a fi „independență", la 26 octombrie a.c. Aceasta ar însemna, în fapt, întărirea, sub alte forme, a sistemului „dezvoltării separate" și, în plus, mutarea forțată în Transkei a grupărilor etniei respective (xhosași) — cu precădere a celor inapți de muncă —, care, de mai mult timp, trăiesc în alte zone. De subliniat că așa-zisa „independență" sau „autonomie" a Transkeiului nu exclude perpetuarea controlului administrației albe asupra acestei regiuni care, în esență, rămîne, în continuare, un bantustan, a cărui populație strămutată nu va beneficia de nici un drept suplimentar și va trăi în condiții chiar mai grele.

De semnalat că, în ultimul timp, politica bantustanelor s-a lovit de critica unor personalități sud-africane albe, în mod obișnuit apărătoare ale ei. Astfel, cunoscutul magnat sud-african, Harry Oppenheimer, spunea : „Sistemul nostru nu acordă negrilor un loc suficient și așa ceva nu poate dura". Opiniei de mai sus i s-a alăturat chiar presa afrikaaners, lucru de neconceput acum doi ani. Luna trecută, în foarte conservatorul ziar „Die Transvaler", au putut fi citite o denunțare vehementă a discriminării rasiale și o pledoarie înflăcărată pentru cauza populației de culoare. Iar, recent, după evenimentele sîngeroase de la Soweto — cînd 176 de oameni au fost uciși, 1 139 răniți și aproape 1 000 arestați — o parte a presei din Africa de Sud a fost chiar acuzată de premierul Vorster că întreține „flacăra revendicărilor înguste".

Pornind de la aceste semnificative realități, revista „L'Express" se întreba, firesc : „Mai este posibil ca Africa de Sud

să-şi ocupe locul său în lumea de azi ?“ Şi tot ea răspundea : „Poate... Cu condiţia ca eliminarea apartheidului să demareze efectiv. Şi, de asemenea, cu condiţia ca Africa de Sud să nu mai gireze, direct sau indirect, două probleme a căror rezolvare ar implica, aproape automat, o autentică destindere în Africa australă : Rhodesia şi Namibia“.

Oprobriul opiniei publice internaţionale, condamnarea actelor sîngeroaselor represiuni ale regimului sud-african — reflectate, recent, şi în rezoluţia Consiliului de Securitate al O.N.U. — atestă, cu tărie, crudul anacronism al politicii de apartheid, imperativul abolirii ei urgente, al recunoaşterii drepturilor legitime ale populaţiei majoritare.

Impasul rhodesian

Dacă asupra apartheidului, în întîlnirile „exploratorii“ de la 23 şi 24 iunie a.c., din Bavaria (R.F.G.), secretarul de stat al S.U.A., Henry Kissinger, şi premierul sud-african, J.B. Vorster, „şi-au expus punctele de vedere“, în schimb, despre problema rhodesiană (şi cea namibiană) cei doi interlocutori au avut mai multe de zis. Aceasta, întrucît, după cum se ştie, recent, Henry Kissinger a vizitat şase ţări africane (cu preşedintele Coastei de Fildeş a conferit, ulterior, la Paris), iar, la Lusaka, el a prezentat un program american în zece puncte în legătură cu soluţionarea „justă şi durabilă a problemei rhodesiene“, pe primul plan situîndu-se sprijinul ferm al S.U.A. pentru propunerea britanică privind accesul negociat la putere, în decurs de doi ani, al majorităţii africane, precum şi afirmaţia că regimul lui Smith „trebuie să înţeleagă că nu se poate bizui pe un sprijin american în nici o etapă a conflictului său cu mişcările de eliberare zimbabwe“ (de notat că secretarul de stat a folosit, pentru prima oară, cuvîntul zimbabwe). Amintim, totodată, că, la Lusaka, secretarul de stat Kissinger se întîlnise cu unul din liderii Consiliului Naţional African din Rhodesia — Joshua Nkomo.

La rîndul său, Vorster a venit în Bavaria după ample convorbiri pe care le-a purtat, în cursul unui recent week-end, cu liderul guvernului minoritar de la Salisbury. După cum se ştie, relaţiile sud-africano — rhodesiene sînt de o factură specială. Altfel spus, autorităţile de la Salisbury au fost intens sprijinite de guvernul de la Pretoria, chiar imediat după ce ele au proclamat unilateral independenţa Rhodesiei. De asemenea, e un fapt cunoscut că, din 1967 şi pînă la sfîrşitul lunii iunie 1975, în Rhodesia s-au aflat importante forţe de poliţie sud-africane. Retragerea acestora a coincis cu începutul negocierilor între forţele de eliberare zimbabwe şi regimul de la Salisbury, ca expresie a unei aparente flexibilităţi sud-africane în zonă, tradusă printr-o „presiune amicală dar fermă a lui Vorster asupra lui Smith“ („France Presse“). Desfăşurate cu intermitenţă (în 1975, august, chiar în prezenţa lui Vorster) aceste negocieri au eşuat în martie a.c., în urma „atitudinii intransigente a regimului Smith şi a condiţiilor segregaţioniste şi disprepuitoare“ puse de el. Luînd notă de acest fapt, ziarul „Frankfurter Rundschau“ scria, între altele : „A fost irosit un deceniu, în care s-ar fi putut căuta compromisuri şi oferi prilejul ca transferul puterii să fie înfăptuit treptat şi pe făgaşe ordonate. Toate tratativele care au fost duse cu africanii au fost, însă, duplicitare. Ele au fost permanent purtate de albi sub semnul promisiunii pe care o făcuse, încă de mult timp, Ian Smith alegătorilor săi : «Africanii nu vor guverna Rhodesia nici într-o mie de ani. Vom avea noi grijă ca guvernul Rhodesiei să rămînă în mîini responsabile...». Socoteala lui Ian Smith nu se va potrivi. Marea Britanie nu poate şi nu vrea să salveze autoritatea acestui om. Portugalia lui Salazar şi Caetano, care i-a fost aliată, zace îngropată sub ruinele istoriei. Chiar şi guvernul minoritar al Africii de Sud este

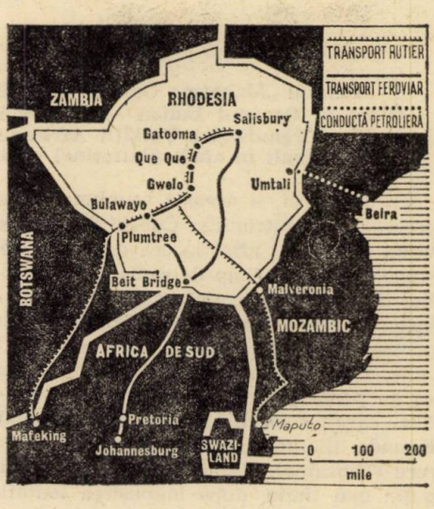

enervat de modul în care Smith urmăreşte să-şi asigure dominaţia, încercînd să determine şi Africa de Sud să se urce în barca ce se scufundă...“.

Deci, stadiul negocierilor constituţionale rhodesiene este caracterizat printr-un impas total. Cum era şi firesc, faptul a determinat o recrudescenţă a acţiunilor armate ale forţelor de eliberare zimbabwe. Din această perspectivă, apar semnificative deschiderea celui de-al treilea front de către forţele zimbabwe şi, în general, intensitatea crescîndă a înfruntărilor armate. În context, revista „L'Express“ remarca : „Rhodesia a supravieţuit la 11 ani de boicot economic. Dar după cîteva luni de război, ea se clatină“. Se citează, în acest sens, acţiunile desfăşurate de forţele zimbabwe la Bulawayo, al doilea oraş al ţării, sabotajul căilor ferate spre Africa de Sud şi Botswana : două linii vitale pentru Rhodesia, ultimele după închiderea, de către Mozambic, a frontierelor sale cu Rhodesia. Apoi, la est, spre Umtali, din aceleaşi motive traficul nocturn este întrerupt. În sud, spre Beitbridge şi frontiera sud-africană, nu se circulă decît în convoaie sub protecţia armatei.

Pe scurt, o analiză sumară demonstrează că : în vest, acţiunile de guerila au devenit active ; dezmiţind afirmaţiile oficiale, forţele de eliberare au devenit (cum e cazul Bulawayo) că pot acţiona în profunzimea teritoriului ; în consecinţă, armata rhodesiană a fost constrînsă la o amplă dispersare. Regimul Smith a mărit la 18 luni durata serviciului militar, în timp ce unii militari se plîng că sînt menţinuţi timp „nedeterminat“ sub arme. Pentru alţii, „perioadele“ se succed într-un ritm accelerat, dezorganizînd activitatea întreprinderilor. Două noi regimente albe au fost create. Într-un an, 10 000 de europeni au părăsit ţara pentru „vacanţe prelungite“ ; preţurile imobilelor au scăzut cu 25 la sută, iar devizele iau drumul Africii de Sud. La faţa locului, un soldat rhodesian, în vîrstă de 20 de ani, mărturiseşte unui ziarist că „va părăsi ţara cu prima ocazie, pentru a trăi normal“.

Astfel, dacă nu s-a ajuns prin negocieri la „Majority Rule“ — exercitarea puterii de către populaţia majoritară —, iar votul selectiv, bazat pe calificare şi venituri (ce permite doar la 50 000 negri din cei 6 milioane să meargă la urne) n-a fost înlocuit prin regula „un om, un vot“, la ora actuală, în mod cert, Rhodesia se clatină. Intensitatea acţiunilor mişcărilor de eliberare şi rigiditatea sterilă a guvernului rasist de la Salisbury constituie fundalul pe care s-au desfăşurat „întîlnirile exploratorii“, din urmă cu două săptămîni, între Kissinger şi Vorster. Fundal şi mai întunecat, din moment ce premierul Vorster venea cu trista aureolă a celor 176 de sud-africani negri ucişi, 1 139 de răniţi şi 1 000 de arestaţi în urma unor revendicări mai mult decît firesti ale populaţiei din ţara sa. Metodă şi stil care, desigur, nu sînt de natură să consolideze ascendentul pe care Vorster speră să-l aibă asupra lui Ian Smith. „Ce soluţie miracol (în Rhodesia) s-ar mai putea găsi — se întreba, zilele trecute, un ziarist — cînd, pe Smith, problemele îl depăşesc, iar el se află între a merge «pînă la capăt» cum îi cer «ulii» lui, şi exigenţele forţelor zimbabwe care au extins lupta armată ?“

Statu quo-ul namibian

Situaţia Namibiei — Africa de Sud-Vest, cum mai este numit acest teritoriu — nu a înregistrat, în ultimul timp, evoluţii îmbucurătoare. Dosarul namibian rămîne la fel de voluminos. El cuprinde, în primul rînd, refuzul regimului rasist sud-african de a părăsi Namibia — pe care o ocupă în mod ilegal —, aşa cum cer, în mod limpede, rezoluţiile adoptate de Organizaţia Naţiunilor Unite. În al doilea rînd, sînt de consemnat încercările declanşate de regimul de la Pretoria de a convoca o conferinţă constituţională privind viitorul Namibiei, oarecum similară aceleia privind Rhodesia. Dar cu o deosebire fundamentală : dacă negocierile privind Rhodesia, în pofida eşecului lor, s-au purtat între reprezentanţi ai forţelor de eliberare a poporului zimbabwe şi cei ai guvernului minoritar de la Salisbury, cele referitoare la viitorul Namibiei au reunit, din iniţiativa Africii de Sud, delegaţii reprezentînd 11 grupuri etnice — inclusiv albii — cu toţii ostili mişcării S.W.A.P.O. — Organizaţia Poporului din Africa de Sud-Vest — recunoscută de Organizaţia Naţiunilor Unite şi Organizaţia Unităţii Africane, a cărei legitimitate este larg fundamentată şi sprijinită internaţional. S.W.A.P.O. a arătat, de la început, că o atare conferinţă constituţională, convocată pe baza apartenenţei tribale, consacră intenţiile Pretoriei de a sabota o unificare reală şi eficientă a negrilor din ţară, pe deasupra delimitărilor etnice. Totodată, aşa cum remarca presa internaţională, în timp ce S.W.A.P.O. se pronunţă pentru un stat unitar, Africa de Sud a început, încă din anii '60, să acorde regimuri speciale — la fel ca pe teritoriul său

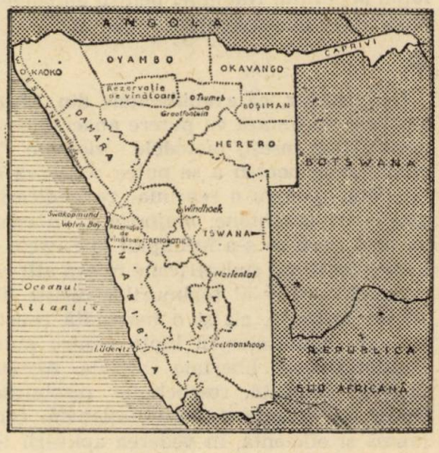

— diverselor triburi (așa-numitele bantustane sau homelands). Față de această manevră, președintele S.W.A.P.O., Sam Nujoma, declara că „organizația sa ar putea purta negocieri cu guvernul de la Pretoria numai în cazul în care Africa de Sud ar recunoaște dreptul poporului Namibiei la independență, ar respecta integritatea teritorială a Namibiei și ar recunoaște S.W.A.P.O. ca singurul reprezentant autentic al poporului Namibiei. Totodată, Africa de Sud trebuie să-i elibereze pe toți deținuții politici (peste 200 militanți și simpatizanți ai S.W.A.P.O. au fost arestați vara trecută, după asasinarea liderului Ovambo, și sînt torturați în temnițele lui Vorster — relatează „Jeune Afrique") din închisorile sud-africane și din Namibia și să retragă toate forțele militare și polițienești de pe teritoriul Namibiei. În context, liderul S.W.A.P.O. a subliniat că organizația sa „dorește o soluție pașnică, dar, în același timp, dacă este necesar, nu există sacrificii sau pierderi care pot să ne împiedice să ducem lupta armată pentru libertatea și demnitatea poporului nostru".

De altfel, „conferința constituțională de la Whindhoek" — a cărei primă fază a eșuat — nu a fost recunoscută de O.N.U., iar Consiliul de Securitate a avertizat, în consecință, Africa de Sud că trebuie să se retragă din Namibia, înainte de luna august a.c. După cum se știe, încă din 1966, Adunarea Generală a O.N.U. a anulat mandatul Africii de Sud asupra Namibiei, iar Consiliul de Securitate, printr-o rezoluție, recunoscînd dreptul poporului namibian la autodeterminare, declara ilegală ocuparea țării de regimul rasist sud-african.

Pe de altă parte, Consiliul O.N.U. pentru Namibia — în care, din 1972, face parte și România — a inițiat, recent, o nouă rezoluție cerînd înlăturarea administrației ilegale a Africii de Sud din Namibia, a reafirmat responsabilitatea sa directă privind acest teritoriu și dreptul poporului namibian de a lupta cu toate mijloacele împotriva ocupației sud-africane. De asemenea, Consiliul a cerut ca, pînă la sfîrșitul lunii iunie a.c., să fie pregătite rapoarte asupra condițiilor politice, militare, economice și sociale care afectează lupta poporului Namibiei pentru autodeterminare și independență.

■

Iată, așadar, că evenimentele din Africa australă subliniază cu putere anacronismul regimurilor înseși, metodele violente la care recurg pentru a se putea conserva și, totodată, pentru a reprima revendicările populației autohtone, majoritare. În egală măsură, ceea ce s-a întîmplat la Soweto și în alte localități sud-africane relevă atît caracterul opresiv al regimurilor rasiste din Africa australă, cît și o marcantă conștientizare a maselor în lupta pentru autodeterminare și libertate socială. Aceasta impune, totodată, respectarea rezoluțiilor O.N.U. și o acțiune internațională, conjugată și eficientă, în vederea aplicării lor în totalitate.

În ansamblu, situația actuală din Africa australă readuce în prim plan lipsa de realism și luciditate a unor regimuri bazate pe odioase violențe rasiale și discriminare, regimuri ale căror acte politice exprimă, în esență și caracterul lor, un contratimp profund cu realitățile epocii contemporane.

Dumitru Constantin

PORT LOUIS

A 13-a reuniune a O.U.A.

Palatul „Mahatma Gandhi" din Port Louis — capitala Insulei Mauritius, stat situat în Oceanul Indian — a găzduit lucrările celei de-a 13-a reuniuni la nivel înalt a Organizației Unității Africane. Este prima oară cînd O.U.A. ține o reuniune la nivel înalt în afara platformei continentale africane.

Ca de obicei, și această reuniune a fost precedată de întrunirea Consiliului ministerial al O.U.A., aflat la cea de-a 27-a sesiune ordinară. Timp de șapte zile, Consiliul ministerial a examinat și definitivat o bogată agendă de lucru (figurau 48 de probleme) ; după care, în seara zilei de 2 iulie, a debutat întîlnirea la nivel înalt. La ea au participat mai mulți șefi de stat — între care președinții Daddah (Mauritania), Kaunda (Zambia), Amin (Uganda), Nyerere (Tanzania), Numeiry (Sudan — venit puțin mai tîrziu, după înăbușirea tentativei de lovitură de stat), Senghor (Senegal) —, zece primi miniștri, vicepreședinți, miniștri sau ambasadori care reprezentau cele 48 de state membre ale O.U.A. De asemenea, au luat parte, ca invitați, Kurt Waldheim, secretar general al O.N.U., observatori ai unor organizații specializate ale Națiunilor Unite și ai Ligii Arabe și, ca observatori, o serie de lideri și reprezentanți ai unor mișcări de eliberare din Africa de Sud, Namibia, Rhodesia.

Potrivit tradiției, conferința la nivel înalt a fost inaugurată de președintele în exercițiu al O.U.A. — Idi Amin, șeful statului ugandez, după care a luat cuvîntul primul ministru al țării gazdă — Seewoosagur Ramgoolam, care a fost desemnat președinte al O.U.A. pe perioada 1976—1977. De asemenea, la propunerea președintelui Senghor au fost aleși nouă vicepreședinți. Între primii vorbitori s-a aflat și Kurt Waldheim care, în alocuțiunea sa, între altele, a calificat drept „ilegală" prezența Africii de Sud în Namibia și a condamnat politica de bantustanizare dusă de autoritățile de la Pretoria. Referindu-se la problema rhodesiană, Kurt Waldheim a condamnat regimul minoritar ilegal de la Salisbury, care, a spus el, „refuză să recunoască realitatea și să țină seama de rațiune".

Între numeroasele probleme aflate pe ordinea de zi a conferinței s-au detașat cele referitoare la situația din Africa australă — cu precădere cea din Africa de Sud, după recentele represalii ale manifestațiilor antiapartheid —, intensificarea ajutorului acordat luptei popoarelor din Namibia, Rhodesia, R.S.A. împotriva regimurilor rasiste, lupta pentru deplina decolonizare a continentului african, consolidarea unității și colaborării statelor africane independente în vederea lichidării fenomenelor de subdezvoltare și pentru propășire social-economică. Referindu-se la sprijinirea mișcărilor de eliberare din Africa australă, Peter Onu, purtător de cuvînt al O.U.A., preciza că s-a căzut de acord asupra unui program de acțiuni în sprijinul luptei de eliberare din Namibia și Rhodesia, program care prevede, între altele, stabilirea unui comitet special al O.U.A. pentru analizarea situației, izolarea R.S.A. prin boicot economic, creșterea sprijinului acordat mișcărilor de eliberare din R.S.A., Namibia și Rhodesia și punerea în aplicare a unui program diplomatic și politic al O.U.A. de combatere a regimului de la Pretoria.

În ceea ce privește problemele de ordin economic, este de reținut că ministrul de externe zairez, Nguza Karl Bond, a cerut convocarea unei conferințe extraordinare a miniștrilor economiei, finanțelor și planului ai statelor membre ale O.U.A., pentru a lansa o Cartă a cooperării economice între statele africane. Conferința ar avea drept scop examinarea condițiilor schimburilor comerciale între statele Africii, armonizarea mijloacelor de transport și favorizarea investițiilor interafricane. La rîndul său, secretarul general adjunct al O.U.A., Ahmed Djoudi, sublinia îngrijorarea Consiliului ministerial față de tergiversările manifestate de țările occidentale industrializate în legătură cu participarea lor la Fondul Industrial de Dezvoltare Agricolă. Între problemele majore a figurat și abordarea, pe larg, a principalelor aspecte ale luptei statelor africane independente împotriva companiilor transnaționale care acționează în Africa.

Pe agenda reuniunii la nivel înalt s-au aflat mai multe teme de ordin politic — situația din Sahara occidentală, Comore, Djibuti — în a căror abordare pozițiile nu au fost întotdeauna convergente. În ansamblu, însă, conferința la nivel înalt a ratificat rezoluțiile adoptate de Consiliul ministerial; între acestea figurează cele care condamnă energic țările occidentale ce nu respectă diferitele embargouri referitoare la Africa australă — Rhodesia îndeosebi —, și subliniază că este „timpul actelor, și nu al vorbelor" ; se prevede, de asemenea, crearea unui fond special pentru a ajuta Mozambicul, țară care, în martie a.c., a închis frontierele cu Rhodesia.

Printre celelalte subiecte de pe ordinea de zi, s-au aflat și rezultatele recentei Conferințe U.N.C.T.A.D., de la Nairobi, creșterea productivității economice pe continent, crearea unei agenții de presă interafricane, problema Cartei culturale africane și cea a Uniunii panafricane de telecomunicații etc.

În general, ultima reuniune la nivel înalt a O.U.A. a relevat dorința statelor membre de a depune eforturi comune pentru eliminarea ultimelor vestigii ale colonialismului și rasismului de pe continent, pentru lichidarea fenomenelor de subdezvoltare și pentru extinderea colaborării și cooperării interafricane în vederea propășirii lor sociale și economice.

D. C.

A. S. IAKOVLEV

De la „AIR – 1“ la „IAK – 42“

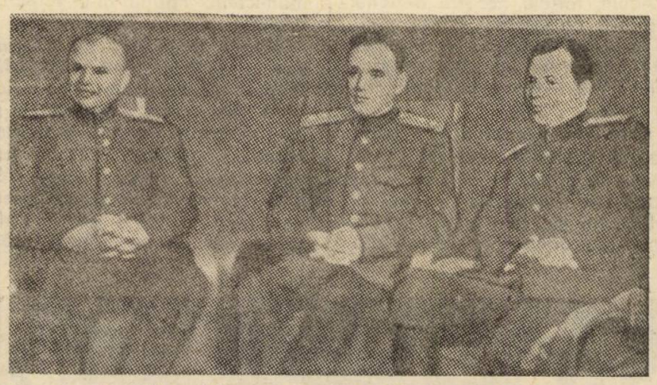

Constructori de echipament militar de luptă (de la stînga la dreapta) : artileristul Grabin, constructorul de avioane Iakovlev, tanchistul Kotin

3

În grelele zile și nopți ale începutului războiului, gîndurile zburau involuntar la trecutul recent. Mulți căutau un răspuns la chinuitoarea întrebare : cum s-a putut ca aviația noastră să se dovedească a fi nepregătită ? Toți fuseserăm convinși că, „dacă mîine ar fi război“, dușmanul va fi înfrînt imediat și zdrobit, că puternica noastră aviație va da inamicului lovitura de grație.

Cu fiecare zi devenea însă mai evident că se făcuseră unele calcule greșite.

Aceste erori s-au produs nu numai în aprecierea situației strategice din preajma războiului, dar unele greșeli comise în anii '30 au dus la acea stare a aviației în care s-a găsit țara în iunie 1941. Iată cum se conturează unele dintre ele, acum, la atîția ani de la război.

Una dintre erori a fost că s-a acordat preferință construirii de aparate grele, cu mai multe motoare : acestea au înghițit principalele mijloace materiale, precum și eforturile constructorilor și ale oamenilor de știință.

Noi am negat principial doctrina italiană Due, care considera că puterea aeriană a statului se bizuie pe o aviație de bombardament puternică. Dar, în orientarea construcției de avioane a anilor '30, la noi și-a găsit reflectarea, într-o oarecare măsură, tendința de supraapreciere a rolului bombardierelor grele.

Construirea de noi și noi tipuri de aparate gigantice a abătut, fără îndoială, atenția de la sarcina perfecționării avioanelor de alt tip, inclusiv a avioanelor de vînătoare. Dar, supremația în aer, așa cum au arătat „micile războaie“ ale anilor '30 și cel de-al doilea război mondial, nu este posibilă fără o aviație de vînătoare puternică sub raport cantitativ și calitativ. Iar calitatea avioanelor noastre de vînătoare lăsa mult de dorit la începutul războiului.

Firește, aparatele de dimensiuni gigantice produceau o mare impresie ; ele ilustrau posibilitățile sporite ale industriei aeronautice sovietice, realizările tehnicii aviatice sovietice, dar, din punctul de vedere al războiului, așa cum avea să dovedească viața, ele au fost ineficiente.

O latură negativă a gigantomaniei și chiar a recordurilor din acea vreme a constituit-o faptul că ele creau o atmosferă de bună dispoziție și chiar părerea greșită că aviația poate cu succes apăra granițele. Un element esențial l-a constituit și faptul că, pînă la sfîrșitul deceniului al patrulea, în țara noastră au existat doar două mari birouri de proiectare a avioanelor – unul pentru bombardiere, altul pentru aviația de vînătoare, dar fiecare deținea monopolul în domeniul respectiv.

Dar, de ce dotare materială dispuneau, în 1940, forțele noastre aeriene ?

Principala forță a aviației noastre o reprezentau, pe atunci, avioanele de vînătoare I-15, I-153, I-16, bombardierele TB-3 și SB – învechite și, așa cum a dovedit războiul din Spania, incomparabile cu avioanele germane. Să nu mai vorbim de avioanele mai vechi, din care funcționau încă multe.

Reutilarea forțelor aeriene a început, practic, în prima jumătate a anului 1941. Dar, așa cum am mai arătat, partea proastă era că, la începutul războiului, dispuneam de foarte puține avioane noi, iar, în primele zile ale acestuia, aviația noastră a suferit pierderi mari.

Pentru milioanele de soldați de pe front — infanteriști, artileriști, tanchiști —, pentru zecile de milioane de locuitori pașnici ai orașelor de graniță sovietice, supuși raidurilor teroriste, nepedepsite ale aviației hitleriste, era de neînțeles și de neconceput unde se află piloții noștri, unde se află aviația noastră, despre care în cei cincișase ani premergători războiului se scria în ziare cu atîta entuziasm ca despre cea mai puternică, cea mai numeroasă și mai avansată din lume ? Unde este, deci, această aviație ? Un răspuns convingător la această întrebare nu putea, pe atunci, să-l dea nimeni.

Erau vremuri grele pentru noi, vremuri de mari încercări.

Consecințele acestor fapte le-am înțeles pe deplin abia după decenii de la terminarea războiului.

Printre greșelile primei perioade a războiului, critici prea puțin competenți consideră faptul că Stalin nu ar fi profitat decît în prea mică măsură de răgazul de care a dispus după încheierea pactului de neagresiune cu Germania hitleristă.

În anii 1939—1941, am fost însă cu toții martorii activității încordate, titanice a Comitetului Central al partidului, de întărire a Armatei Roșii și de dotare a ei cu armament modern. Pentru a ne pregăti de război mai aveam nevoie, așa cum spunea Stalin în cerc restrîns, de un an, un an și jumătate. Noul armament, a cărui necesitate a fost evidențiată de războiul din Spania, a început să sosească pe front în cantități mari la mijlocul anului 1942, adică la un an după invazia lui Hitler.

Numai grație imensei forțe morale și fizice a poporului nostru, în ciuda tuturor greșelilor, țara a ieșit cu cinste din situația disperată în care se afla, a suportat toate greutățile și jertfele și și-a încununat lupta printr-o mare victorie.

În noaptea de 21 spre 22 iulie, naziștii au efectuat primul raid aerian masiv asupra Moscovei.

La ora 10, în seara zilei de 21 iulie, în zona Moscovei au fost observate avioane de recunoaștere germane.

A fost dată alarma aeriană. Sirenele au început să sune. La zece minute după avioanele de recunoaștere au apărut cîteva eșaloane de bombardiere inamice, cîte 20 de avioane în fiecare eșalon. Prin eforturile conjugate ale artileriei antiaeriene și aviatorilor apărării antiaeriene, patru avioane inamice au fost doborîte, iar celelalte au făcut cale-ntoarsă, aruncîndu-și bombele la întîmplare.

După aceasta, pirații hitleriști și-au schimbat tactica și au încercat să se apropie de Moscova în grupuri de cîte patru-cinci sau chiar cu avioane izolate. Unele dintre acestea au reușit să-și arunce bombele la periferiile orașului. Pe alocuri se auzeau explozii, se înălțau flăcări și se ridica fumul incendiilor.

A doua tentativă a hitleriștilor de a bombarda Moscova în noaptea spre 22 iulie i-a costat alte cinci avioane, doborîte într-un singur raion al Moscovei.

Dacă ținem seama de faptul că în acest prim raid pe avioanele „Junkers-88“, „Dornier-215“ și „Heinkel-111“ zburau cei mai buni piloți ai aviației germane de bombardament, care aveau bogata experiență a bombardării orașelor Angliei, Franței, Poloniei, trebuie să recunoaștem că apărarea noastră antiaeriană și-a îndeplinit cu cinste misiunea.

Echipele de pompieri, grupurile miliției și apărării antiaeriene s-au comportat eroic în acea primă noapte în care Moscova a privit războiul față-n față. Aviația fascistă nu a izbutit să provoace pagube serioase capitalei.

Noaptea următoare, dușmanul a repetat raidul, angajînd un număr mare de avioane care, în grupuri mici, încercau să pătrundă în Moscova din direcții diferite. De data aceasta situația era mai complicată pentru noi, deoarece perdeaua de nori împiedica activitatea apărării antiaeriene. Piloților, de asemenea, le era mai greu să descopere avioanele inamice. Au fost din nou explozii, incendii, distrugeri și victime în rîndul populației civile. Cu toate acestea, nici acum dușmanul nu a izbutit să provoace distrugeri serioase Moscovei. Cam același rezultat l-au obținut și la al treilea raid.

Moscoviții se obișnuiseră cu alarma aeriană, cu urletul sirenelor și, în fine, cu vocea cunoscută, care venea din eter în aceste zile de alarmă, a crainicului Levitan : „Pericolul atacului aerian a trecut, alarma încetează...“.

În acest timp, propaganda lui Goebbels făcea mare tămbălău despre „succesul“ bombardamentelor și al marilor distrugeri provocate Moscovei. În realitate, însă, în pofida tuturor eforturilor, aviația inamică n-a reușit, practic, să provoace pagube centrului orașului. Personal, nu cunosc decît trei clădiri care au fost avariate de bombe, și anume Teatrul Vahtangov, foaierul Teatrului Mare și o casă de locuit de pe strada Maiakovski. Faptul că au avut de suferit tocmai aceste clădiri arată cît de dezordonate, lipsite de sens și barbare au fost bombardamentele.

Începînd din 22 iulie, raidurile asupra Moscovei s-au repetat aproape în fiecare noapte, devenind obișnuite.

N-am să uit niciodată cum arăta Moscova în toamna anului 1941.

Înfățișarea orașului se schimbase radical. Primul lucru care îți sărea în ochi erau ferestrele caselor, pe care erau lipite fîșii încrucișate de hîrtie pentru a-i proteja pe oameni de cioburile ce ar fi putut sări în timpul bombardamentelor. Orașul era pustiu : femeile, copiii erau evacuați spre răsărit. Familia mea fusese și ea evacuată. Toate preocupările personale, obiceiurile vieții pașnice fuseseră dintr-odată uitate. De regulă, lucram pînă la 2–3 noaptea. De cele mai multe ori rămîneam să dormim la locul de muncă, unde erau

amenajate camere speciale în acest scop.

Deasupra orașului se iveau des avioanele dușmane. Cînd într-un capăt, cînd în altul al Moscovei se puteau auzi exploziile bombelor care cădeau și se vedeau coloane de fum și flăcări.

Foarte puține bombe au căzut asupra uzinelor noastre, deși dușmanii le urmăreau în mod special. Asupra piloților bombardierelor germane doborîte au fost găsite hărți pe care erau însemnate cu cruciulițe fabricile de avioane, ca și comisariatul nostru.

Populația Moscovei îi ajuta, pe toate căile, pe luptătorii unităților antiaeriene. După o zi de muncă încordată, uneori o zi de lucru prelungită la maximum, zeci de mii de muncitori și funcționari își ocupau posturile pe acoperișurile clădirilor. Chiar și fetele care mai rămăseseră în capitală asaltau comisariatele militare și comitetele de Comsomol, cerînd să fie primite în unitățile antiaeriene.

Războiul îi unea pe oameni. Absența familiei, permanentul pericol comun, nevoia de a petrece timpul cu cineva îi făcuse pe oameni să se apropie tot mai mult. Se născuse o căldură sufletească aparte.

La 29 octombrie 1941, la bordul unui avion „Douglas", am plecat, împreună cu asistenții mei, în Siberia, trecînd prin Orenburg. A doua zi, la 8 dimineața, am aterizat pe aeroportul fabricii, unde ne-au întîmpinat directorul, inginerul șef și secretarul de partid. Chiar de pe acest aeroport am plecat spre secțiile imensei întreprinderi, întinse pe un mare teritoriu, construite din beton, oțel și sticlă.

Deși în unele secții era dezordine și întîmpinam dificultăți, oamenii înțelegeau foarte bine situația și își lăsau la o parte ambițiile personale și orgoliul. Îmi amintesc cum unii dintre directori și ingineri șefi ai fabricilor cereau să fie folosiți ca șefi de secție sau în aparatul ingineresc. Spre mirarea mea, aproape nu exista unul să ceară să fie pus într-o funcție corespunzătoare rangului său anterior. Toți erau copleșiți de o unică idee : de a da frontului cît mai multe avioane de vînătoare.

Îmi amintesc cu mîndrie că, la trei săptămîni de la sosirea mea, am început să producem cu regularitate avioane la noul loc de muncă, iar, după alte trei luni, nu numai că am atins, dar am și depășit considerabil producția, în comparație cu cea pe care o realizam la Moscova. După încă 11 luni, fabricam de 7,5 ori mai multe avioane decît înainte de evacuare. Dacă înainte de război cineva ne-ar fi spus că pot fi dislocate sute de uzine ale țării și că într-un termen atît de scurt producția lor poate fi pusă pe picioare, multora dintre noi nu le-ar fi venit să creadă. Se pare, însă, că imposibilul a devenit realitate.

În ianuarie 1942, industria aviatică a produs 1 039 avioane, în februarie — 915, iar în martie — 1 647. Și — lucru într-adevăr uimitor — încă în luna iulie s-a izbutit să se depășească de 1,3 ori producția de avioane a zilelor de pace din iunie 1941.

În a doua jumătate a anului 1942, industria noastră a lucrat și mai bine. Astfel, avioane de vînătoare IAK-7 au fost produse în număr de 2 431, față de 166 în 1941 ; avionul de vînătoare LA-5, a cărui producție a început în iulie 1942, a fost realizat în 1 129 exemplare pînă la sfîrșitul anului ; producția avioanelor de asalt IL-2 a sporit, într-un an, de 5,7 ori.

Acum, forțele noastre aeriene fuseseră completate substanțial. În a doua jumătate a anului 1941, pe front au sosit, în medie, 1 750 avioane pe lună, iar în 1942 — 2 260.

Cînd m-am înapoiat din Siberia, la 3 martie 1942, Moscova arăta, la prima vedere, ca și cu patru luni și jumătate în urmă și, totuși, nu mai era aceeași. Nici urmă de atmosfera din zilele

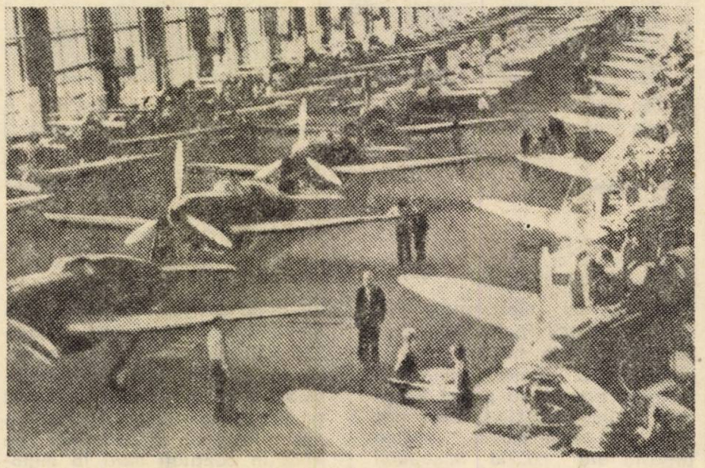

Banda de montare a I.A.K.-urilor

evacuării, cînd uzinele erau pustii, iar sufletul ți se umplea de tristețe.

Luptătorii noștri, care la 5 decembrie trecuseră la contraofensivă împotriva trupelor germano-fasciste care încercaseră să prindă Moscova într-un clește, dăduseră lovitura zdrobitoare. Înfrîngerea nemților lîngă Moscova a înmormîntat mitul invincibilității lor și a năruit toate planurile războiului fulger.

Pe cerul Moscovei, situația s-a schimbat. Acum, inamicul nu mai avea forțe pentru raiduri intense asupra capitalei sovietice. Este semnificativ că hitleriștii, căutînd să-și ascundă pierderile în fața propriei populații, publicau sistematic știri „încurajatoare" despre atacurile aeriene asupra Moscovei și chiar despre căderea unor bombe direct pe obiective importante, cum ar fi clădirea Telegrafului central, lucru care în realitate nu s-a întîmplat.

În martie 1942, producția de avioane a crescut, iar livrările către front s-au mărit. Dar aviația germană continua să dețină superioritatea numerică. Aceasta crea impresia că noi am fi rămas în urmă și calitativ. Am avut prilejul, în primele luni ale războiului, să stau de vorbă cu piloți și am observat, nu fără amărăciune, că unii dintre ei credeau acest lucru.

Dar pe front soseau noi și noi avioane. Pe măsură ce aviatorii noștri le cunoșteau mai bine, în aer și în luptă, se convingeau de superioritatea calitativă a tehnicii aviatice sovietice, iar starea lor de spirit se schimba. La 10 martie, s-a primit o telegramă în care se arăta că în ajun șapte piloți ai noștri cîștigaseră o bătălie, la bordul avioanelor IAK-1, împotriva a 25 de avioane ale inamicului. Faptul m-a tulburat profund și m-a bucurat.

Bătălia Stalingradului a început la mijlocul lunii iulie 1942. Trupele germane s-au apropiat mult de oraș, năpustindu-se asupra periferiilor lui. S-au dat bătălii sîngeroase pentru fiecare stradă, pentru fiecare clădire. Hitleriștii au suferit pierderi mari la toate genurile de arme, dar nu au reușit să-i arunce în Volga pe vajnicii apărători ai orașului. Trupele noastre au ținut piept năvalei unei armate de mai bine de jumătate de milion de oameni înarmați pînă în dinți.

Împotriva apărătorilor orașului, comandamentul german a folosit toate tipurile de aviație, dar principala lui armă aeriană au fost unitățile de bombardiere, în special escadrila de bombardiere de picaj JU-87. Pentru a asigura activitatea nestingherită a bombardierelor lor în regiunea Volgăi, pentru a ține în frîu aviația noastră și pentru a-și asigura supremația în aer, nemții au adus unități dotate cu cei mai buni piloți de avioane de vînătoare, care posedau imensa experiență a războiului din Europa.

Așii germani au produs pierderi mari aviației noastre de vînătoare. Situația a deveni extrem de grea. Fabricile nu reușiseră, încă, să trimită frontului cantitatea de avioane necesară. În bătăliile de la Moscova și Leningrad forțele aeriene sovietice suferiseră pierderi mari.

În toamna anului 1942, Comitetul de stat al apărării a hotărît să mărească substanțial producția de avioane de vînătoare. Am fost trimis din nou la fabrica siberiană, cu sarcina de a lua toate măsurile pentru a mări, în cel mai scurt termen, producția zilnică de IAK-uri, de trei ori.

În noiembrie—decembrie 1942, perioada încercuirii de către trupele sovietice, la Stalingrad, a ostașilor grupării feldmareșalului Paulus, inamicul a simțit concret puterea aviației sovietice. Avioanele de asalt dădeau o lovitură după alta grupării încercuite. Avioanele de vînătoare distrugeau zi și noapte „podul aerian" prin care feldmareșalul Mannstein, comandantul hitleriștilor din Caucazul de nord, încerca să aprovizioneze trupele lui Paulus cu alimente și muniții.

Aviația noastră organizase o adevărată blocadă aeriană. Apariția avioanelor inamice de transport era urmărită zi de zi. Înțelegeam prea bine importanța „podului aerian" pentru trupele inamice, de aceea căutam pe toate căile — cu ajutorul aviației, dar și al tancurilor — să nimicim aeroporturile dușmanului, să distrugem bazele de aprovizionare a armatei de la Stalingrad. Și am reușit.

La 2 februarie 1943, trupele lui Paulus, încercuite de armatele sovietice, au capitulat. Hitleriștii au suferit o înfrîngere catastrofală, de pe urma căreia n-au mai putut să-și revină.

Cotitura înfăptuită în favoarea aviației noastre, care s-a produs în cursul bătăliei Stalingradului, nu a fost un simplu episod. Industria aviatică a Germaniei nu mai reușea să furnizeze cantitatea de avioane necesară aviației sale. Iar industria sovietică sporea în fiecare zi producția de avioane.

După istorica victorie de la Stalingrad a Armatei sovietice, uriașe forțe ale trupelor noastre au început eliberarea Caucazului sovietic ocupat de hitleriști. Luptele se dădeau în zona Cubanului. Comandamentul german și-a adus aici avioane, de oriunde a fost posibil. Astfel, în peninsula Kerci au fost mutate bombardiere de picaj din Tunisia și avioane de vînătoare din Olanda. Dar nici aceasta nu a influențat decisiv mersul acțiunilor militare. Chiar din primele bătălii, avioanele de picaj venite din Africa au suferit mari pierderi din partea aviației noastre de vînătoare. Nici un efort nu i-a putut reda inamicului inițiativa în aer.

Acesta a dus la o schimbare radicală a tacticii aviației germane. La începutul războiului, bombardierele „Junkers-87" și „Junkers-88", mizînd pe faptul că nu vor primi riposta, zburau de multe ori deasupra trupelor noastre fără a fi însoțite de apărare. Acum, ele nu-și mai făceau apariția decît sub protecția avioanelor de apărare. Dacă în prima perioadă a războiului avioanele de picaj germane își permiteau să zboare chiar și singure, acum ele nu se mai încumetau să apară decît în grupuri de 20—30, sub protecția unui număr corespunzător de avioane de vînătoare.

Ne schimbaserăm și noi tactica. Dacă, pînă la bătălia de pe Volga, principala sarcină a aviației noastre de recunoaștere era de a depista la timp traiectoria ofensivei adversarului, acum sar-

cina era cu totul diferită : de a stabili, la timp, pe ce căi se retrag hitleriștii, pentru a nu le da posibilitatea de a-și scoate trupele din bătaia noastră.

Catastrofa suferită de armata hitleristă la Stalingrad a schimbat tot cursul războiului. Din acel moment, baterea în retragere și încercuirea deveniseră familiare trupelor fasciste. Armata sovietică și-a început marea ofensivă, care avea să se termine pe Elba.

■

Pe la mijlocul anului 1943, forțele aeriene sovietice depășiseră deja de două ori, sub raportul numărului, aviația germano-fascistă.

Țin să subliniez că încă din 1942 industria aviatică a U.R.S.S. întrecuse pe cea germană. În 1942, fabricile germane produseseră 14 700 avioane militare, iar cele sovietice — peste 25 000 ; în 1943, cifrele erau de 25 300 și, respectiv, 35 000. În numai doi ani, armata noastră a primit cu 20 000 de avioane mai mult decît cea hitleristă.

Astfel, aviația noastră de luptă a depășit aviația inamicului atît sub raport cantitativ, cît și calitativ. Și acest lucru a fost dovedit strălucit de bătălia de la Kursk. La Kursk, comandamentul hitlerist și führerul însuși scontau să refacă reputația „invincibilei" armate germane.

La 5 iulie, comandamentul german a lansat ofensiva de la Kursk. Aici fusese concentrată întreaga aviație germană, inclusiv avioanele de vînătoare „Focke-Wulf-190", „Messerschmitt-109", cu cele mai noi modificări, bombardierele „Junkers-88", avioanele de recunoaștere „Focke-Wulf-189", în total vreo 2 000 de avioane.

Hitleriștii au trimis în primele linii mari grupuri de bombardiere, în intenția de a înfrînge apărarea sovietică cu ajutorul bombelor, alături de puternica artilerie și atacurile cu tancuri. În grupuri zburau cîte 150 de bombardiere, străjuite de sute de avioane de vînătoare.

La Kursk, a fost adus și un număr de avioane de vînătoare noi „Focke-Wulf-190", cu motoare cu răcire cu aer. Hitleriștii considerau că, pe de o parte, aceste avioane vor fi mai puțin vulnerabile la focul avioanelor noastre de vînătoare, iar, pe de altă parte, avînd un armament mai puternic, vor putea da o lovitură grea piloților noștri. Dar aceste presupuneri ale lor nu s-au adeverit. Avioanele de vînătoare „Focke-Wulf" au suferit mari pierderi.

Proporțiile bătăliilor aeriene sînt elocvent ilustrate de faptul că, în cele șase zile de ofensivă inamică, piloții noștri au doborît 1 037 avioane ale dușmanului. Hitleriștii n-au putut ține piept, mult timp, unei asemenea încordări : curînd ei au fost sleiți și vlăguiți.

După ce principalele forțe ale aviației inamice s-au rărit, adversarul a lansat în luptă niște vechituri a căror prezență nici măcar n-o bănuiam, ca avioanele italiene „Macchi-200", avioanele de vînătoare „Heinkel-113", precum și „Messerschmitt"-uri din primele serii, aduse din Europa occidentală.

Încă în a treia zi a luptelor de la Kursk, cîteva sute de avioane ale noastre — bombardiere, avioane de asalt, de picaj — însoțite de o mulțime de avioane de vînătoare au lansat un atac năvalnic cu bombe, au șters de pe fața pămîntului nu numai primele linii ale fasciștilor, dar chiar și coloanele de tancuri care se apropiau din spatele frontului, mai înainte ca acestea să ajungă la trupele noastre.

Un mare merit l-au avut aici piloții de pe avioanele de asalt „IL-2". Avioanele noastre de vînătoare au oferit o acoperire aeriană impenetrabilă, iar bombardierele și avioanele de asalt sovietice au deschis calea, cu fermitate, trupelor terestre.

La 12 iulie a început contraofensiva noastră generală.

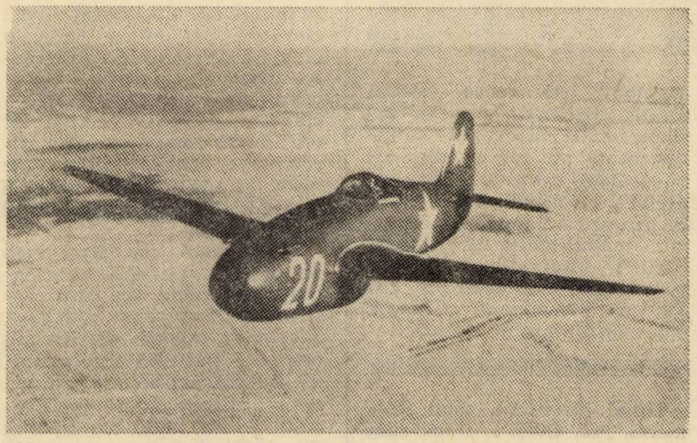

Avionul de vînătoare cu reacție I.A.K. 15

Încordate lupte aeriene se dădeau zi și noapte, fără întrerupere. Niciodată, încă, numărul raidurilor avioanelor nu fusese atît de mare ca în acele zile.

Ritmul ofensivei sovietice creștea neîncetat. Acum, forțele aviației noastre nu mai urmăreau să oprească adversarul în ofensivă, ci să-i dea lovituri cît mai mari, să nu-i lase posibilitatea să se retragă în ordine.

În fața cutezanței piloților noștri și a înaltelor calități ale aviației de vînătoare sovietice, hitleriștii preferau de multe ori — chiar și cînd aveau o superioritate numerică evidentă în aer — să evite lupta.

S-au păstrat ordine ale comandamentului inamic cu indicația expresă de a nu accepta lupta cu avioanele de vînătoare sovietice, în special cu cele modernizate.

Pe la 20 iulie 1943, ofensiva hitleriștilor eșuase total.

Cîteva concluzii : Creșterea cantitativă a parcului de avioane ne-a permis, în această etapă a Marelui război pentru apărarea patriei, să recurgem pe scară largă la lovituri masive ale aviației pe porțiunile unde era concentrată tehnica de luptă și forța vie a adversarului. Grație acestui fapt, în unele cazuri aviația noastră nu numai că a fost de ajutor trupelor terestre, dar a și exercitat o influență decisivă asupra rezultatului luptei.

Creșterea măiestriei de luptă a piloților de pe avioanele de vînătoare IAK și LAGG, care au învățat să lupte strălucit pe verticală, ne-a permis să-l batem pe adversar în aer. Dacă după operația de la Stalingrad noi afirmam că inițiativa trece în mîinile noastre, după bătălia de la Kursk am putut spune, cu deplin temei, că aviația noastră a pășit ferm pe calea spre supremația deplină...

Încă în bătăliile de pe cerul Stalingradului, aviatorii noștri au făcut cunoștință cu tipurile modificate de „Messerschmitt-109 F", 109 G, 109 G2. Dar și aceste avioane germane perfecționate erau inferioare avioanelor noastre, deoarece toate îmbunătățirile se făcuseră pe seama creșterii în greutate și, prin urmare, a suprаîncărcării aparatului. Nemții au mărit numărul mitralierelor — deci o greutate suplimentară. Au mărit raza de zbor, sporind cantitatea de combustibil — greutate suplimentară. Au mărit viteza modificînd motorul, mărindu-i, din nou, greutatea.

Iar greutatea înseamnă viteza de înălțare și capacitatea de manevrare pe verticală și pe orizontală a avionului de vînătoare.

Și cu toate acestea, apariția „Messerschmitt"-urilor modernizate, precum și a noilor avioane „Focke-Wulf-190" ne-a determinat să reflectăm cum să îmbunătățim calitățile de luptă ale avioanelor noastre de vînătoare pentru a nu ne trezi într-o situație neavantajoasă.

Și iată că, în cursul bătăliei aeriene din Cuban, am creat avionul de vînătoare perfecționat IAK, denumit ulterior „IAK-3". I-am mărit viteza, posibilitatea de manevrare și puterea de foc, dar fără a-i mări greutatea.

Ca urmare a muncii încordate a întregului colectiv, în frunte cu constructorul șef, K.V. Sinelșcikov, noul nostru avion de vînătoare, care își păstra motorul VK-105 PF, dezvolta o viteză mai mare, dispunea de armament mai puternic și era mai ușor decît IAK-1.

Datorită faptului că greutatea avionului se redusese substanțial, aerodinamica lui se îmbunătățise, iar puterea motorului rămăsese aceeași, a crescut considerabil posibilitatea de manevrare. Aceasta, alături de mărirea vitezei, oferea noului IAK avantaje în fața lui „Focke-Wulf-190" și a oricăror modificări ale „Meserschmitt"-urilor. IAK-3 devenise cel mai ușor dintre toate avioanele de vînătoare angajate în luptă.

Aflînd despre aceasta, Stalin s-a minunat :

— Nu se poate ! Cum ați reușit ?

— Am procedat la o ușurare a structurii avionului IAK-1, i-am micșorat aripa, iar greutatea de zbor a avionului IAK-3 a ajuns la 2 650 kg, în loc de 2 950 kg, cît avea IAK-1.

— Dar cît cîntăresc „Messerschmitt" și „Foke-Wulf' ?

— „Messerschmitt"-urile actuale cîntăresc peste 3 000 kg, iar „Focke-Wulf" aproape 4 000 kg.

— Înseamnă că IAK-3 are o manevrabilitate mai bună decît avioanele de vînătoare germane ?

— Mult mai bună.

În scurt timp, pe front au început să sosească în cantități mari avioane IAK-3, în locul avioanelor IAK-1.

Cu privire la IAK-3 aveau cuvinte elogioase nu numai piloții noștri, ci și piloții francezi din escadrila „Normandie-Niemen", care zburaseră pe toate avioanele — engleze, americane, franceze.

Este știut că hitleriștii și-au supraapreciat întotdeauna forțele și au subestimat pe cele ale adversarilor. Bunăoară, ei își puneau toate speranțele, în succesul ofensivei de la Kursk din 1943, în noua lor tehnică — avioanele „Focke-Wulf-190", tancurile „Tiger" și „Panther", în arma autopropulsată „Ferdinand". Cu încrederea în sine care-i caracteriza, ei considerau că această nouă armă va fi superioară tehnicii noastre de luptă, a rușilor, atît în aer, cît și pe uscat, și le va asigura victoria. Dar bătăliile din vara anului 1943 au arătat că noua tehnică germană nu îndreptățea speranțele puse în ea.

Propaganda lui Goebbels popularizase larg posibilitatea de a influența cursul evenimentelor cu ajutorul unei noi arme miraculoase. A luat naștere legenda „armei-minune", capabilă să pună în genunchi Anglia într-un termen scurt și să asigure victoria Germaniei. Se avea în vedere aviația nepilotată.

Desigur, folosirea avioanelor-proiectil cu reacție „V-1", „V-2", cu ajutorul cărora au putut fi bombardate Londra și alte orașe engleze, a adus mari pierderi Marii Britanii. Dar Germania hitleristă nu a izbutit să-i demoralizeze pe englezi și să modifice situația strategică.

Avioanele-proiectil și rachetele nu au influențat, practic, cursul evenimentelor pe frontul de Vest și, desigur, nici cursul războiului în general.

(Va urma)

POSTA REDACTIEI

Universitate în deşert

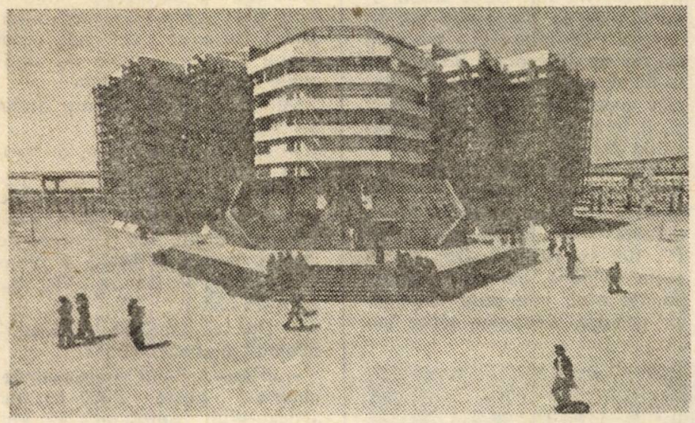

Vlad Grigorescu, Bucureşti. Benghazi, nume care aminteşte de Grădinile Hesperidelor sau de memorabilele lupte din cel de-al doilea război mondial, este astăzi un înfloritor şi original centru universitar al Libiei. Nivelul la care îşi desfăşoară activitatea această universitate este sugestiv pentru dezvoltarea pe care a cunoscut-o sistemul educaţional în Libia. În 1945, de pildă, în această ţară existau doar opt absolvenţi de şcoli superioare, în special teologi. Nu exista nici un doctor, avocat, inginer sau profesor (în afara celor de şcoală primară). În 1955, însă, cînd ţara era considerată una din cele mai sărace din lume, a fost fondată Universitatea din Libia, cu planuri de a construi „campusuri" la Tripoli, Benghazi şi Beida. În acel moment, ea număra 30 de studenţi, un personal didactic de 10 persoane şi avea o bibliotecă de 300 de cărţi. În 1961, James Cubitt, unul din cei mai originali arhitecţi britanici (autor al proiectelor unor clădiri consacrate învăţămîntului din Ghana şi Nigeria), a fost solicitat să lucreze la extinderea „campusurilor" din Tripoli şi la alcătuirea unui plan pentru ridicarea unor construcţii dedicate educaţiei în Benghazi. Zece ani mai tîrziu, la Benghazi era inaugurată o nouă universitate. Iată cîteva cifre care sînt amintite, astăzi, cînd se vorbeşte despre Universitatea din Benghazi : 7 000 de studenţi, dintre care un sfert studente ; un personal administrativ de 1 000 de persoane; 500 de profesori. O pătrime din aceştia sînt egipteni, palestinieni sau din alte ţări arabe ; funcţionează europeni şi americani, îndeosebi în departamentele de limbi străine. În prezent, există trei facultăţi : Arte, Economie şi Drept. (O facultate de Ştiinţe şi Politehnică urmează să fie deschise mai tîrziu). Fiecare are numeroase săli de cursuri, ornamentate cu marmură şi plăci de ceramică. Culorile : portocaliu pentru Arte, albastru pentru Economie şi verde pentru Drept. Sălile de cursuri, bibliotecile şi blocurile administrative au aer condiţionat şi încălzire centrală. Clădirile facultăţilor dispun de instalaţii de filtrare a luminii şi căldurii, înăbuşitoare în timpul verii. În **fotografie** : biblioteca universităţii, în care pot citi 3 000 de persoane şi se poate stoca un milion de volume.

Mihai Nueleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj. 1. După cum aţi putut constata din informaţiile publicate în nr. 25 şi 26 a.c., funcţia fostului preşedinte uruguayan a fost preluată numai provizoriu — pentru cîteva luni. Faptul că Alberto Demichelli, înlocuitorul lui Bordaberry, este în vîrstă de 80 de ani nu trebuie să vă surprindă, întrucît este, în Uruguay, o cunoscută personalitate politică, care a mai participat, în urmă cu decenii, la evenimente asemănătoare. Vă rugăm să consultaţi şi numărul prezent al revistei.

2. Călătoria din urmă cu o lună a regelui Spaniei în Statele Unite a fost una oficială.

3. După cum s-a anunţat, în procesul mercenarilor din Angola, desfăşurat la Luanda, a fost cerută pedeapsa capitală pentru patru inculpaţi, iar pentru ceilalţi — închisoare între 16 şi 30 de ani. Pedepsele capitale urmează a fi confirmate de preşedintele R.P. Angola.

Al. Gheorghiu, Arad. 1. La exact zece luni de la evenimentele de la Aleria (Corsica — august 1975), Curtea de siguranţă a statului francez l-a condamnat pe Edmond Siméoni, conducător al organizaţiei Azione per la Rinascita di Corsica (A.R.C.), la cinci ani închisoare, din care doi cu suspendare. Alţi membri ai A.R.C. arestaţi atunci au fost condamnaţi la 1—2 ani închisoare — în baza articolului 314 al Codului penal francez. După anunţul hotărîrii tribunalului, în Corsica nu s-au semnalat incidente. Dealtfel, atît Edmond Siméoni, cît şi dr. Max Siméoni, fratele său şi, acum, lider al A.R.C. (scoasă în afara legii), au făcut un apel la calm. Pe de altă parte, cei cinci reprezentanţi ai Corsicii în Parlamentul francez au cerut să fie primiţi de premierul Jacques Chirac, prilej cu care au cerut o reducere a pedepsei.

2. Mişcarea sindicală din Finlanda s-a reunit, în 1969, în Confederaţia muncitorească — S.A.K. — care numără 920 000 membri. Între 15 şi 20 iunie, s-a desfăşurat, lîngă Helsinki, al doilea congres cincinal. Preşedinte a fost reales Pekka Oivio (social-democrat) ; al doilea preşedinte — Hänninen (vicepreşedinte al partidului comunist). Din direcţiunea Confederaţiei fac parte 14 social-democraţi şi 8 comunişti. S.A.K. grupează 28 de federaţii.

3. S.N.I.A.S. este Societatea naţională industrială aerospaţială din Franţa, cea care construieşte „Concorde", „Airbus", elicoptere, rachete ş.a. Recent, pentru al patrulea an consecutiv, S.N.I.A.S. a anunţat un nou deficit de exploatare (anul acesta — 487 milioane franci ; din 1972 pînă acum — 1 350 milioane franci).

Japonia — „noul club liberal"

Dan Stancu, Bucureşti. Disensiunile din cadrul partidului liberal-democrat, de guvernămînt, din Japonia continuă, nu numai în legătură cu investigaţiile asupra cazului „Lockheed", ci şi în legătură cu politica generală a partidului. În această din urmă problemă, evenimentul cel mai important din ultimele săptămîni a fost retragerea din P.L.D. a şase membri, conduşi de Yohei Kono (39 de ani, în **fotografie**), fiul lui Ichiro Kono — una din personalităţile marcante ale partidului, în deceniile trecute. Ceilalţi membri ai partidului care s-au retras sînt : Seiichi Tagawa (58 ani), Takeo Nishioka (39 ani), Toshio Yamaguchi (35 ani), Masami Kobayashi (47 ani) şi Kazuhiza Arita (60 ani) — toţi membri ai Institutului de cercetări politice condus de Kono. Grupul şi-a anunţat intenţia de a constitui un „nou club liberal" pentru a-şi continua activitatea parlamentară, club care ar putea deveni un nou partid conservator. În ceea ce priveşte cazul „Lockheed", autorităţile au arestat, în ultima decadă a lunii iunie, mai multe personalităţi implicate în afacerea de mituire — pe directorul de la Marubeni Trading Corp. şi pe trei oficiali ai companiei aeriene „All Nippon Airways". Potrivit legislaţiei nipone, suspecţii sînt mai întîi arestaţi, apoi interogaţi şi, ulterior, reţinuţi sau eliberaţi, în funcţie de dovedirea învinuirilor. Evident, extrem de rare sînt cazurile în care se trece la arestare fără dovezi suficient de limpezi, de care, în cazul acestor funcţionari, autorităţile dispuneau deja. Unul dintre cei arestaţi a şi recunoscut, de îndată, că a acceptat mită din partea firmei nord-americane, în contradicţie cu stipulaţiile legii de schimburi externe japoneze. În **fotografia de jos** — Yuji Sawa, director al „All Nippon Airways", după arestare.

Memoriile lui Chaban Delmas: întîlnirea cu John Kennedy

I. Vlad, Tîrgoviște. Volumul memorialistic — despre care ne întrebați — recent apărut la Paris, în editura Stock, sub titlul „L'Ardeur" („Pasiunea"), aparține unuia dintre cei mai cunoscuți oameni politici francezi ai anilor postbelici, Jacques Chaban Delmas. Între alte relatări ale fostului premier (1969—1973) și fost președinte al Adunării Naționale franceze (1958—1969), există și descrierea întrevederii cu J. F. Kennedy, care a avut loc la începutul anului 1961, puțin timp după instalarea acestuia în fruntea Administrației.

„Întîlnirea mea cu John Kennedy a avut loc în cabinetul său de la Casa Albă. Din primul moment, am căzut de acord să rămînem în doi. Hervé Alphand, ambasadorul francez, și Dean Rusk, secretarul de stat american, aveau să ni se alăture în momentul abordării problemelor obișnuite ale diplomației. Trebuia să descifrez omul în sine, supunîndu-l în același timp la o probă în chestiunile fundamentale. În plus, aveam de gînd să-i indic punctele asupra cărora nu se punea problema să obțină concesii din partea țării noastre. În acest fel, misiunea mea îmi permitea ca, în același timp, să-l informez pe generalul de Gaulle și să pregătesc reușita vizitei pe care John Kennedy trebuia să o facă în Franța. În asemenea întîlniri numite «la nivel înalt», reușita sau eșecul se pot datora unor informații marginale deținute de unul sau celălalt dintre interlocutori. În cazul de față, nu era vorba de unul sau celălalt, ci de amîndoi. Misiunea mea era cu atît mai importantă, cu cît aveam de operat în profunzimea relațiilor dintre America și Franța. Era vorba să se rezolve această cvadratură a cercului: cum să se împace prietenia fundamentală între țările noastre, supraputerea Statelor Unite, Alianța atlantică și libertatea Franței, dorința de a rămîne stăpînă pe destinele ei ?

Francezii păstrează imaginea luminoasă a lui John Kennedy, bărbatul tînăr, cu zîmbet încrezător, cu maxilarul voluntar, cu ochi atît de limpezi și cu fruntea încăpățînată. El aducea, într-o lume cu pasiuni veștejite și cu măști obosite, chipul neted al tinereții și al entuziasmului său. Pot să atest că era și un om politic puternic. Căldura lui prietenească era țesută din vigilență, îndemînare, hotărîre, din sentimentul măreției țării sale și al importanței misiunii pe care i-o atribuia și, peste toate acestea, din acea capacitate de a merge la esență, soră cu spiritul de decizie.

Și eu trebuia să merg la țintă, fără să pierd o clipă. Chiar înainte să se fi așezat pe scaunul lui basculant, i-am spus aproape dintr-o suflare :

«Sînteți președintele Statelor Unite. Eu nu sînt decît președintele Parlamentului unei țări mult mai mici. Dar această țară vrea să rămînă stăpînă pe destinele ei ; în fruntea ei, se află o personalitate care nu se întîlnește decît o dată într-un secol. Dumneavoastră și cu mine am avut o formație asemănătoare, sîntem amîndoi îndrăgostiți de patria noastră, am parcurs un drum asemănător și am făcut războiul. Vă propun să folosim toate acestea de parcă ne-am cunoaște din copilărie. Vom cîștiga, astfel, ore întregi pe care nu le avem la dispoziție ; vom putea examina fondul problemelor și convorbirea noastră va avea efecte reale și durabile în interesul nostru comun».

Mai întîi surprins, Kennedy zîmbi, apoi izbucni în rîs. Îmi trecu brațul după umeri, apoi mă bătu pe spate :

— O.K. ! Să-i dăm drumul. Mi se spune Jack.

— Și mie tot așa, am răspuns.

Îl făcui să rîdă din nou.

Simpatia mutuală ne-a permis să trecem, de îndată, la miezul problemelor. Plăcerea convorbirii nu ne-a mascat greutățile viitorului. Președintele Statelor Unite se aștepta să i se confirme că Franța generalului de Gaulle nu va accepta să ia notă de hotărîrile americane în problemele mondiale și să le considere imperative. Generalul de Gaulle se putea gîndi la un directorat restrîns, format din patru țări din Occident, pentru dezbaterea problemelor principale și în vederea atingerii unor hotărîri comune ; respectîndu-l pe marele om care îl fascina fără să-l uluiască, Kennedy accepta să studieze principiul, dar era clar că aceasta va ține mai mult de formă decît de punerea sa în aplicare.

Din acel moment, am știut că acest directorat nu va vedea lumina zilei și am văzut, într-o clipă, piedicile inevitabile pe care Franța și Statele Unite aveau să le întîlnească în calea lor în anii următori.

În vremea aceea, se mai punea o altă problemă majoră, deși mai puțin fundamentală pentru relațiile dintre țările noastre : Statele Unite se vor angaja din punct de vedere militar în Indochina, de unde noi ne retrăsesem cu atîtea greutăți ? I-am spus lui John Kennedy cît de fără de ieșire pare situația, afară doar dacă folosesc bomba atomică, ceea ce era, în mod evident, exclus ; altfel, forțele americane se vor încurca, la rîndul lor, în acea țară vastă, atît de favorabilă ambuscadelor, capcanelor de tot soiul, războiului de guerilă dus fără odihnă. Mai tîrziu, la Paris, generalul de Gaulle i-a repetat în fața mea acest sfat, cu multă forță de convingere: «Veți trimite consilieri militari (Asta se întîmplase deja). Apoi, veți trimite o mie de oameni, apoi 50 de mii, apoi 500 de mii și din ce în ce mai mulți. Iar, într-o zi, problema dv. va fi : cum să ieșim din această situație ? În acea zi, nu numai că veți fi știrbit grav influența Statelor Unite, dar le veți fi alterat și chipul».

În timp ce generalul vorbea, am revăzut, plutind pe chipul oaspetelui său, umbra unui zîmbet și acea privire pierdută care, la toți oamenii politici, exprimă neîncrederea și pe care o surprinsesem deja în timpul propriei mele convorbiri la Casa Albă. Zarurile erau aruncate.

Pentru o anume situație de pe glob, vizita mea la Washington a avut, cu ajutorul lui Alphand, o utilitate palpabilă. În Indochina, Vietnamul nu era singurul în cauză. Se punea și problema țărilor vecine și, mai ales, cea a Laosului. John Kennedy mi-a dezvăluit că era în curs de pregătire o operațiune cu caracter militar și că hotărîrea nu va mai întîrzia mult. Am protestat, arătînd în ce măsură această acțiune părea rău venită, în afara pericolelor pe care le prezenta pentru poporul laoțian. Existau și alte căi. Nimic nu obliga ca elementele care se arătau adversare ale unui guvern sprijinit de Washington să fie considerate dușmani și tratate ca atare.

De data aceea, am găsit, fără îndoială, cuvintele potrivite. Cu iuțeala lui de gîndire, John Kennedy trebuie să-și fi dat seama că Statele Unite, abținîndu-se să se angajeze într-o asemenea operațiune, pe deasupra și periferică, vor da lumii dovada că nu au de gînd să intervină pe toate fronturile Asiei. El îmi spuse:

— Ei bine, încearcă să-i convingi pe diplomații și pe generalii mei.

A doua zi, la Departamentul de Stat a avut loc o conferință neobișnuită. În fața elitei specialiștilor civili și militari americani, președintele Adunării Naționale franceze se chinuia să demonstreze zădărnicia intervenției în Laos. Hervé Alphand s-a dovedit foarte eficace pentru a-mi ghida argumentele spre ținte bine cunoscute de el. Am fost destul de norocos să conving auditoriul din care, o parte, unii diplomați, erau convinși dinainte. În următoarele 24 de ore, John Kennedy mi-a mulțumit.

Am făcut cunoștință cu viitorul președinte Johnson și cu soția sa în cursul unui dineu dat în cinstea noastră. Aveam impresia că e vorba de un personaj cu două fețe. Una era a unui politician experimentat în probleme interne, cunoscînd tot ce se petrece în Congres și în cele 50 de state; cealaltă îl arăta puțin înclinat spre politica externă. Părea un om absolut hotărît, ca să nu spun un «dur». Aceasta se ghicea după expresii fugitive care marcau o anumită strîngere a buzelor, cu o fulgerare a privirii. După asasinarea lui John Kennedy, vicepreședintele venind la putere, generalul de Gaulle m-a întrebat :

— Și Johnson ?

Era la cafea, după o masă în familie, în apartamentul său particular.

I-am răspuns :

— Închipuiți-vă un fel de dr. Queille (fost prim-ministru

POSTA REDACTIEI

radical francez), călare, cu o pălărie de cowboy în cap, trăgînd cu ambele mîini.

— Am înţeles, spuse generalul.

Asta a fost totul despre acest subiect.

În împrejurimile Washingtonului, am făcut o vizită unui personaj, pe care l-am întîlnit de două, trei ori în Europa, care rămînea pentru mine destul de misterios şi a cărui legendă mă intriga. Comandase o armată a umbrelor, pe care o văzusem la lucru în Franţa în timpul ocupaţiei, şi a cărei putere de intervenţie se situa mult deasupra celei obişnuite. Era vorba de Allen Dulles, şeful O.S.S. în timpul războiului şi care asigurase, apoi, trecerea serviciilor secrete americane în faimoasa C.I.A. În clădirea cu aspect de fortăreaţă în care îşi lega firele, am avut o lungă convorbire. Amintirile evocate erau comune, deşi nu le trăisem împreună.

La New York, am întîlnit alţi parteneri de război, printre care pe David Rockefeller, care m-a primit în Manhattan, în biroul său luminat de pînze ale impresioniştilor francezi. O masă foarte interesantă cu directorul ziarului „New York Times" şi cu principalii săi colaboratori m-a făcut să măsor prăpastia care separă un organ de presă american de un ziar francez. Întîlnirile cu oameni de afaceri, jurişti şi cadre universitare mi-au servit la informarea şi la cercetarea industrializării regiunii de sud-est a S.U.A. Mi-au permis, de asemenea, să măsor cît este de greu să faci să fie înţeleasă şi acceptată poziţia Franţei, aliat atît de incomod".

Schimbările climei

I. Ionaşcu, Braşov. O parte din întrebările pe care ni le adresaţi şi-au găsit deja răspuns în articolul despre schimbările climei pe glob, reprodus din revista „Le Nouvel Observateur", în nr. 23 a.c. Ulterior articolului amintit a fost dat publicităţii **Raportul Organizaţiei Meteorologice Mondiale (O.M.M.)** care susţine că, fapt cert, climatul planetei noastre se va modifica într-o perioadă mai îndelungată, dar că, în temeiul actualelor cunoştinţe ştiinţifice, este încă imposibil să se prevadă dacă se tinde spre o răcire sau o încălzire a climei. Raportul este întocmit de opt experţi care, potrivit agenţiei „France Presse", „au dat dovadă de o foarte mare prudenţă". Se aminteşte că, în ultimele două milioane de ani, erele glaciare au avut tendinţa de a se reproduce la aproximativ 100 000 de ani. Astăzi, ne-am afla într-o fază interglaciară, „relativ mai caldă" : volumul gheţurilor este cel mai scăzut, temperaturile din latitudinile mijlocii sînt cu 5—8 grade mai ridicate, nivelul mărilor este cu 80—100 m mai mare decît în urmă cu 18 000 de ani. De la sfîrşitul ultimei ere glaciare (8 000—10 000 de ani în urmă), clima a variat în limite foarte strînse, cu cicluri succesive de încălzire şi răcire. Între 1550 şi 1850 — o „mică eră glaciară" : temperaturi în medie cu 1—2 grade mai scăzute decît astăzi. Experţii O.M.M. sînt de părere că este încă dificil să se determine variaţiile climei pe o foarte scurtă perioadă. În schimb, o idee mai precisă despre efectele pe care activitatea omului le poate avea asupra climei încep să se formeze. Astfel : în oraşe, temperatura este, în medie, mai ridicată ; concentraţia de gaz carbonic (din arderea cărbunelui şi petrolului) în atmosferă este de zece ori mai ridicată, în prezent, decît la începutul secolului — „indicaţiile care au putut fi reunite pînă acum duc la ideea că o asemenea creştere s-ar traduce printr-o foarte netă încălzire a climei globului, încălzire ce ar putea persista mai multe secole după epuizarea unei bune părţi a rezervelor de carburant fosil ; este posibil, însă, ca încălzirea să fie însoţită şi de alte efecte climatice, a căror natură şi amploare sînt, deocamdată, greu de prevăzut". Cu toate aceste constatări, cei opt experţi sînt rezervaţi în a susţine că activitatea omului ar fi determinat, în mod cert, schimbări ale climei, dovezile fiind dificil de adus. Raportul O.M.M. nu dă nici precizări asupra evoluţiei certe a climei în următoarele două-trei secole. Între o posibilă răcire a climei (susţinută de unii cu argumentul „ciclului" istoric) şi o posibilă încălzire, mai probabilă pare aceasta din urmă. Cei opt experţi sînt de părere că, dacă creşterea concentraţiei de gaz carbonic din atmosferă se va menţine la nivelul actual, nu este exclus ca, în 200 de ani, să se producă o încălzire generală a climei, în aşa fel încît pînă şi gheţurile din regiunile arctice să se topească — situaţie nemaiîntîlnită de milioane de ani. Raportul O.M.M. atrage, însă, atenţia asupra unui fapt care explică însemnătatea evoluţiei climei : producţia agricolă este organizată în funcţie de un tip climatic precis, adică „o scădere de un singur grad a temperaturii anuale a Pămîntului ar putea scurta perioada de activitate vegetală, decala limita principalelor regiuni cerealiere şi diminua cantităţile de peşte prins în zonele temperate şi polare".

Adrian Iancu, Iaşi. Centrul Internaţional al Academiei Britanice pentru film şi televiziune a fost inaugurat în această primăvară, în prezenţa reginei Elisabeta a II-a. Preşedintele Academiei este prinţesa Anne, fiica reginei. Printre oaspeţii de onoare s-a aflat şi Sir Charles (Charles Chaplin — în **fotografie**, împreună cu suverana Marii Britanii), în vîrstă de 86 de ani.

Baze

Aurel Domşa, Alba Iulia. Negocierile americano-filipineze referitoare la statutul bazelor deţinute de S.U.A. pe teritoriul Filipinelor au fost amînate pentru sfîrşitul lunii iulie a.c. Este vorba, în special, de bazele Clark Field şi Subic Bay. După aprecierile lui Peter Stanley, expert al Universităţii Harvard în problemele relaţiilor S.U.A. cu Asia răsăriteană, Clark Field — a doua mare bază aeriană americană din lume — şi Subic Bay, bază navală ce poate găzdui vasele de cel mai mare tonaj ale flotei Statelor Unite din Pacific — reprezintă, la ora actuală, singurele baze militare americane de importanţă majoră situate în regiune. Se consideră că, deşi S.U.A. dispun de importante facilităţi în insula Guam şi întreprind lucrări de anvergură pentru dezvoltarea în scopuri militare a atolului Diego Garcia din Oceanul Indian, cele două baze din Filipine ar reprezenta instalaţiile militare majore ale Statelor Unite între Hawai şi Mediterană. În ce priveşte bazele americane din Tailanda, ultimele două dintre acestea — baza aeriană Utapao şi staţia de supraveghere electronică de la Ramasun — au fost remise, la 20 iunie, autorităţilor tailandeze. Pe teritoriul siamez au rămas numai 600 de „consilieri" militari americani, numărul lor urmînd a fi redus la 270, pînă la 20 iulie a.c. (În timpul războiului din Indochina, efectivele americane în Tailanda atinseseră cifra de 50 000 de oameni).

Dumitru Popa, Comăneşti. Pentru primele două întrebări, vă sugerăm să vă adresaţi „Revistei economice" şi „Magazinului istoric". Regretăm, dar nu deţinem amănunte în ce priveşte aparatura ştiinţifică de care dispun cercetătorii diferitelor baze din Antarctica (sovietice, americane, britanice, australiene, neozeelandeze etc.)

În nr. 27, pag. 23, dintr-o eroare de tipar, a apărut cifra 10 milioane mp, în loc de 10 milioane kmp.

LUMEA

Redacţia şi administraţia : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 Internaţional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviţei nr. 64–66, P.O.B. 2001, telex 011226, Bucureşti.

C.P.C.S.

RADIORECEPTOARE

Informații din cele mai diverse domenii ale vieții vi le poate oferi un radioreceptor portabil sau staționar.

Magazinele și raioanele specializate ale COMERȚULUI DE STAT vă invită să alegeți aparatul dorit, prezentîndu-vă următoarele tipuri de radioreceptoare :

Principalele caracteristici tehnice ale radioreceptoarelor sînt : sensibilitate, selectivitate, claritate a sunetului, asigurînd o audiție perfectă.

	L. U.	Preț
Portabile (pentru excursii la munte sau la mare)		
— Cora	1	345—365 lei
— Zefir	2	450 lei
— Pescăruș	2	450 lei
— Alfa	2	500 lei
— Cosmos	3	645 lei
— Albatros	3	750 lei
— Gloria	4	1450 lei
— Predeal-auto	3	1220 lei
Stationare		
— Milcov	2	500 lei
— Mangalia	3	965 lei
— Pacific cu picup	4	1900 lei

Toate aparatele de radio se pot cumpăra și cu plata în 18 rate lunare, cu un aconto de numai 20%.

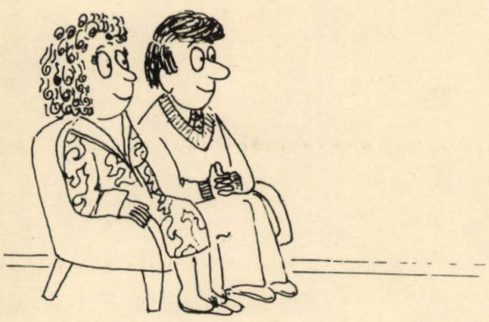

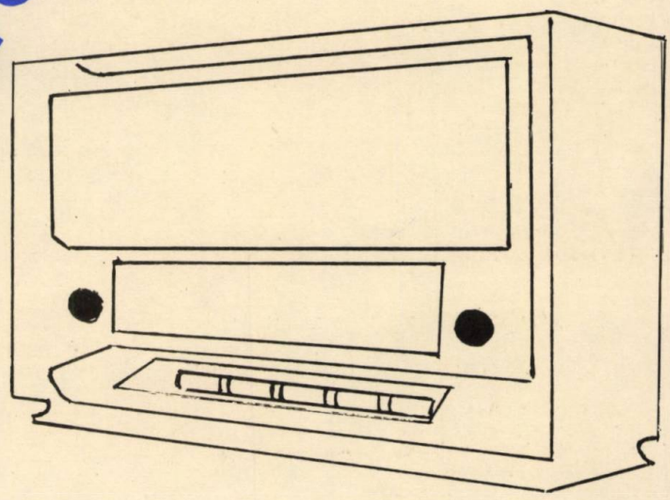

Cei

Vă recomandăm vasele emailate, de calitate superioară, cu linie modernă şi finisaj ireproşabil, realizate de

I. I. S.
EMAILUL ROŞU
MEDIAŞ

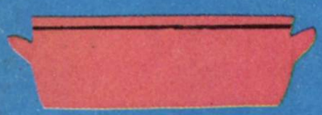

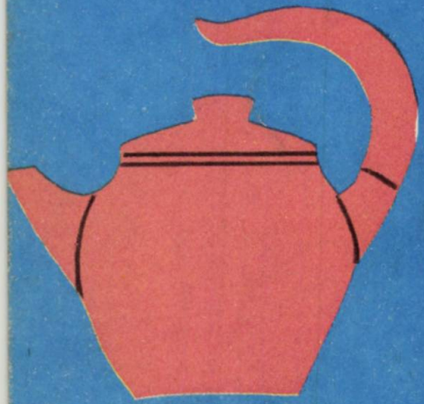

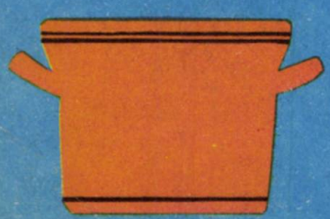

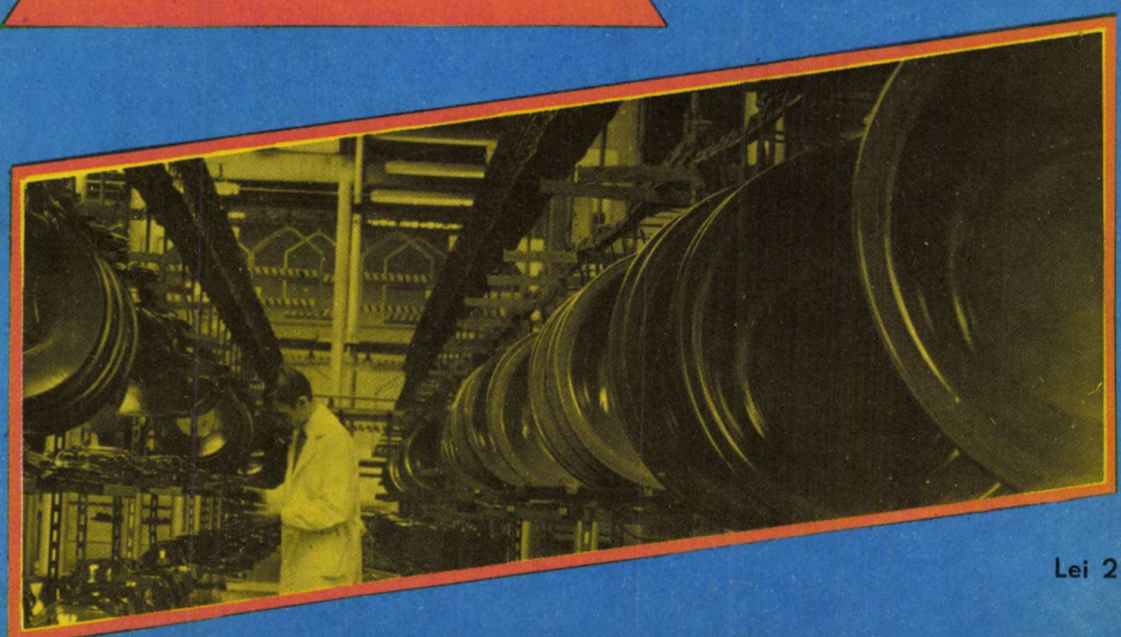

Lei 2

Nr. 31 29 iulie 1976

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

DEZVOLTAREA, PE O BAZĂ TRAINICĂ, A RELAȚIILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE DINTRE ROMÂNIA ȘI BENIN

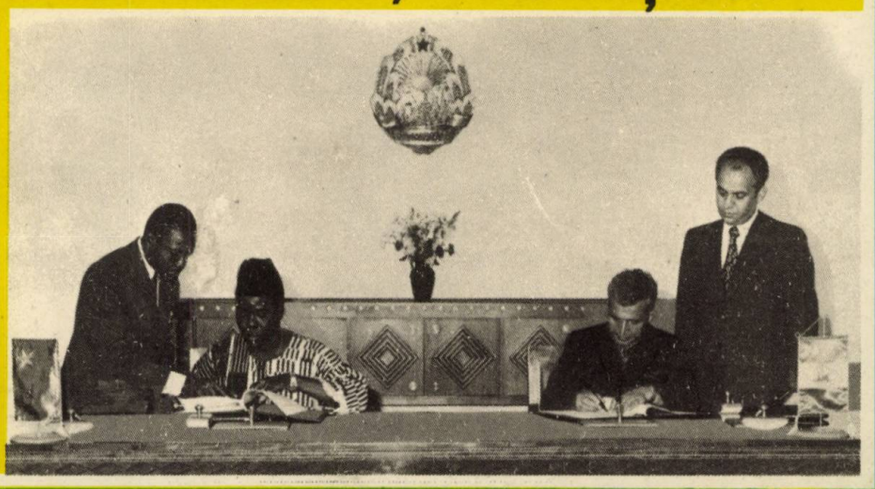

Exigențele actuale ale edificării securității europene

Din actualitatea internațională

LISABONA • ROMA • GENEVA

JURNAL DE BORD

„Saliut-5"

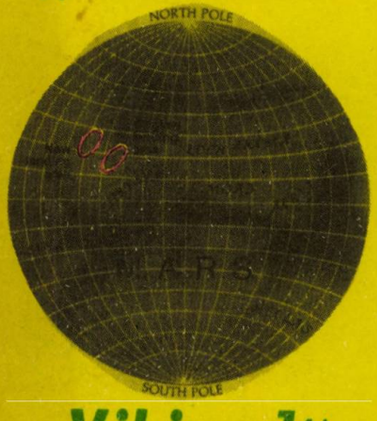

„Viking-1"

REPORTAJ PE GLOB

PERU

LIBERIA

In timpul convorbirilor oficiale dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Mathieu Kerekou, președintele Comitetului Central al Partidului Revoluției Populare a Beninului, președintele Republicii Populare Benin

DEZVOLTAREA RELAȚIILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE DINTRE ROMÂNIA ȘI BENIN

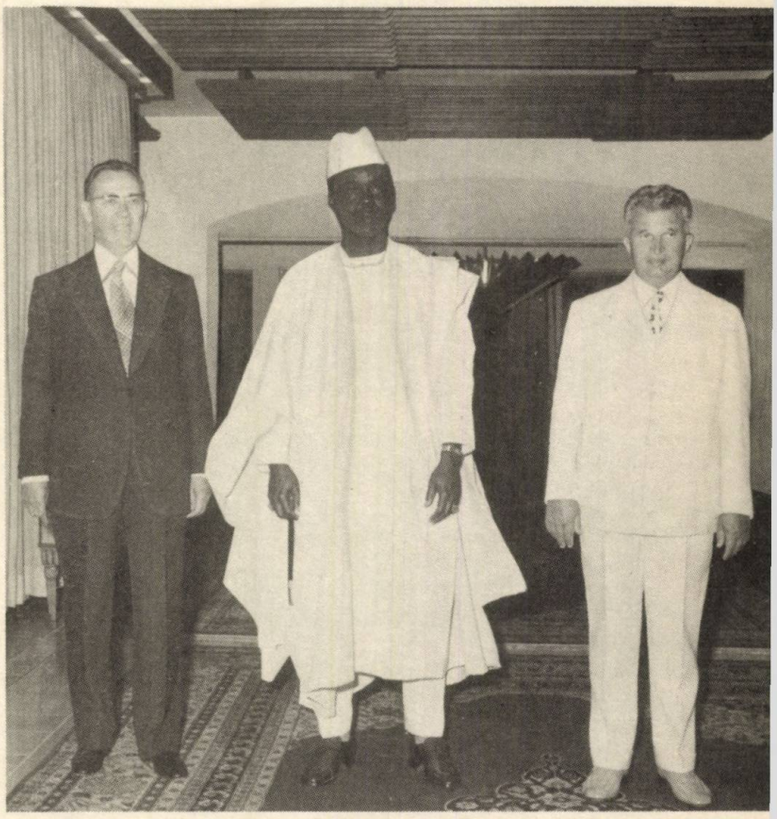

Aspect de la dineul oferit de președintele Nicolae Ceaușesc în onoarea președintelui Mathieu Kerekou

Cei doi președinți sînt salutați cu multă căldură de miile de bucureșteni

LUMEA

Săptămînal de politică externă

31 (666)

29 iulie 1976

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Vizita de prietenie a tovarășului Nicolae Ceaușescu în R.P. Bulgaria. Victor Stamate 2

Dezvoltarea, pe o bază trainică, a relațiilor de colaborare dintre România și Benin. Ilie Olteanu 3

Extinderea și adîncirea colaborării româno-bulgare. 6

Necesitatea unor acțiuni ferme și continue pentru înfăptuirea unei reale securități în Europa. Valentin Lipatti 7

Lucrările E.C.O.S.O.C. în dezbatere — măsuri concrete pentru realizarea noii ordini economice. Ilie Gornic 8

Lisabona. Primul guvern constituțional. Rodica Dumitrescu 10

Belgrad. Planul pe termen mediu : pas important în aplicarea noii Constituții. Vasile Crișu 11

Beirut. Evoluția evenimentelor. 12

Roma. „Idei pentru un program de guvernămînt". 20

Londra. „Noua strategie economică". Eugeniu Obrea 20

Madrid. Amnistia deplină — cerință prioritară. 21

Montreal '76. Mai strălucitoare ca o mie de sori... Eugen Barbu 22

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu : Paul-Marie Gondjout, Edward Gough Whitlam 4

SINTEZE

România și țările din Asia de sud-est. Cornel Pacoste 13

REPORTAJ PE GLOB

Peru. Anca Voican 16

Liberia. Mircea Bec 17

Vocația Genevei. Corneliu Vlad 18

1 000 + 1 23–24

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

„Saliut-5" sau despre „rentabilizarea" cosmonauticii. Laurențiu Duță 25

Viking-1. Mesaje de pe Marte. Marcel Negreanu 26

SERIAL

Primi „incoruptibili" (I) 28

POȘTA REDACȚIEI 30—32

În acest număr :

VIZITA DE PRIETENIE A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN R. P. BULGARIA

Necesitatea unor acțiuni ferme și continue pentru înfăptuirea unei reale securități în Europa

România și țările din Asia de sud-est

LISABONA

Primul guvern constituțional

LONDRA

„Noua strategie economică"

BEIRUT

Evoluția evenimentelor

MONTREAL '76

Pe stadioane și în afara lor

SERIAL

Primii „incoruptibili"

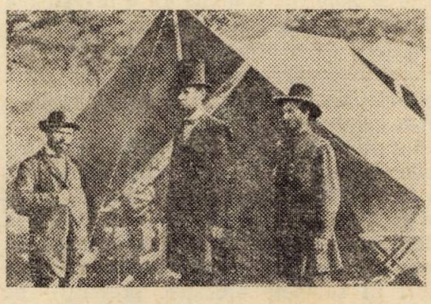

Varna. Ceremonia sosirii

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în R. P. Bulgaria

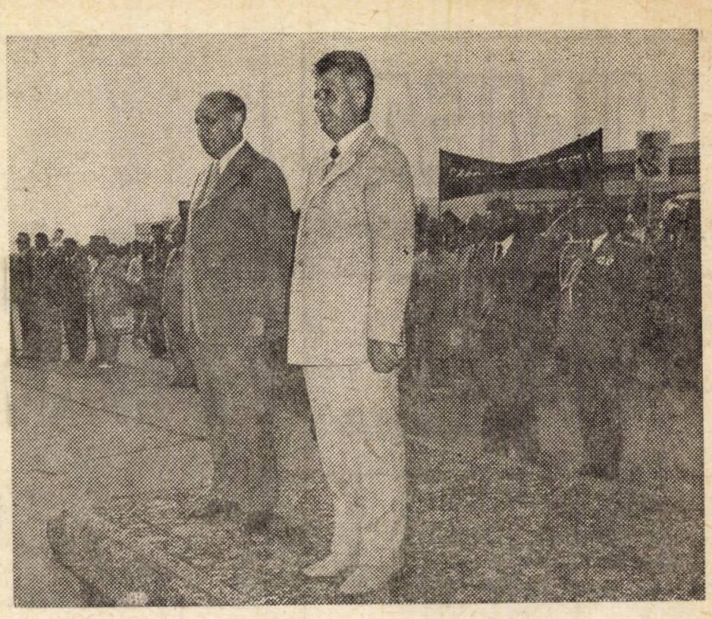

Largi perspective de dezvoltare a unei tradiționale prietenii

În succesiunea momentelor care s-au constituit în bogată cronică a relațiilor româno-bulgare, întîlnirile la nivelul cel mai înalt ocupă un loc determinant, ele aducînd, de fiecare dată, perspective noi, stimulatoare extinderii, diversificării și consolidării, pe planuri multiple, a prieteniei și colaborării dintre cele două țări și popoare. Actuala vizită de prietenie întreprinsă în Bulgaria de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, la invitația tovarășului Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, se înfățișează ca un simbol al trăiniciei sentimentelor de prietenie, solidaritate și colaborare dintre cele două țări și partide.

Impulsionînd puternic procesul de extindere a raporturilor bilaterale și marcînd identificarea de noi posibilități concrete pentru intensificarea conlucrării dintre cele două țări, întîlnirile — devenite practică tradițională — dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov au definit coordonatele fundamentale ale relațiilor frățești româno-bulgare, au trasat orientările și direcțiile de acțiune pentru continua lor dezvoltare, în conformitate cu interesele comune ale celor două țări, cu interesele socialismului și păcii în lume.

Și de această dată, întîlnirea dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov este salutată cu căldură de cele două popoare, care văd în schimbul de păreri ce are loc expresia cea mai elocventă a dorinței și hotărîrii comune de a investi noi valențe în conținutul relațiilor dintre cele două țări, de a consolida realizările obținute prin cooperarea lor bilaterală, de a deschide perspective noi și certe acțiunilor de colaborare viitoare.

Sînt ilustrative, în acest sens, manifestările de bucurie cu care oaspeții români au fost întîmpinați, încă din primele clipe ale sosirii lor pe pămîntul țării vecine și prietene, la Varna. Numeroși oameni ai muncii, între care grupuri de tineri muncitori în salopete albastre, prezenți pe aeroport, fluturã steguleţe române și bulgare, scandează : „Drujba, mir !“ — „Prietenie, pace !“, „Vecina drujba !“ — „Veșnică prietenie !“.

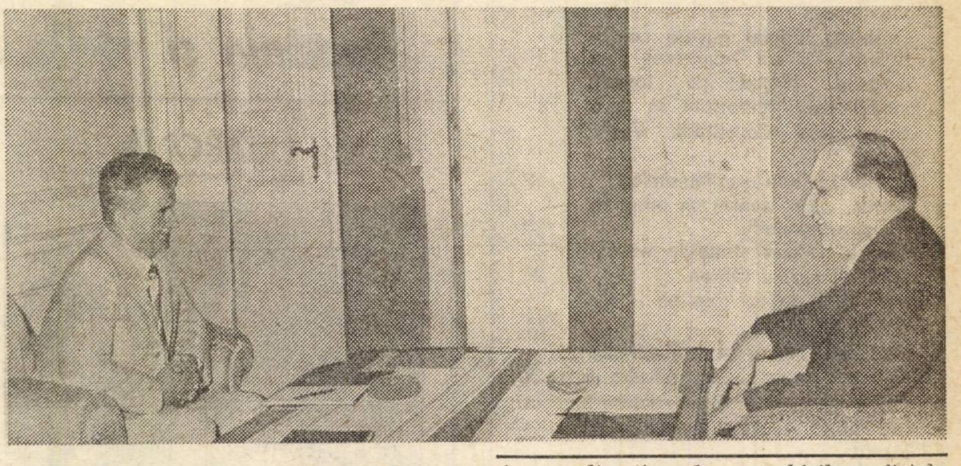

Aspect din timpul convorbirilor oficiale

După ceremonia de la aeroport, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov iau loc într-o mașină deschisă, escortată de o gardă de motocicliști. Coloana oficială se îndreaptă spre Euxinovgrad, reședința rezervată oaspeților români. Sînt străbătute marile bulevarde ale orașului, împodobite cu drapele și portretele tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov, cu urările „Slavă P.C.R.“, „Trăiască prietenia româno-bulgară !“, „Salut frățesc poporului român !“. Zeci de mii de locuitori salută, cu deosebită căldură, pe tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov, ovaționează îndelung. Coloana oficială se oprește în piața centrală a orașului, unde un grup de tineri, în costume naționale, oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu, potrivit obiceiului, pîine și sare. Grupuri folclorice execută dansuri din diferite regiuni ale Bulgariei.

Asemenea manifestări de bucurie, expresie a sentimentelor de prietenie pe care le nutrește poporul bulgar față de poporul frate român, au loc, în continuare, pe întregul traseu. Sînt, toate acestea, mărturii grăitoare ale dorinței ambelor popoare de a dezvolta și mai mult trainicele legături de prietenie și colaborare frățească.

Marți seara, la palatul Euxinovgrad, de lîngă Varna, au început convorbirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov. În timpul convorbirilor — desfășurate într-o atmosferă cordială, prietenească — cei doi conducători de partid și de stat s-au informat reciproc despre activitatea pe care o desfășoară P.C.R. și P.C.B. în construirea societății socialiste. Au fost examinate, de asemenea, raporturile bilaterale, exprimîndu-se satisfacția față de evoluția pozitivă a acestor relații de prietenie și colaborare frățească, precum și dorința comună de a lărgi și aprofunda legăturile dintre România și Bulgaria în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii și socialismului în lume.

În aceeași seară, primul secretar al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, tovarășul Todor Jivkov, a oferit un dineu în cinstea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu. A fost încă un prilej pentru a se reafirma continuitatea tradițiilor de prietenie româno-bulgară, rădăcinile lor în istorie și în prezentul socialist al celor două țări. **„Anul viitor vom sărbători,** — amintea tovarășul **Nicolae Ceaușescu — și unii și alții, un moment important în istoria popoarelor noastre. În perioada dominației otomane,**

popoarele noastre au conlucrat foarte strîns, s-au într-ajutorat în lupta pentru eliberare națională și socială. Iată de ce noi, comuniștii și secretarii generali ai partidelor comuniste din țările noastre, nu putem să nu continuăm aceste tradiții, să nu asigurăm dezvoltarea prieteniei și colaborării continue între partidele și popoarele noastre în noile condiții ale construcției societății socialiste".

La rîndul său, tovarășul **Todor Jivkov** sublinia : **„Această vizită este tradițională pentru că între noi a devenit o practică deosebit de utilă ca, anual, cel puțin o dată, să ne întîlnim fie pe pămîntul bulgar, fie pe pămîntul românesc. Această tradiție, pentru mine și tovarășii mei apropiați, pentru Comitetul Central, pentru tovarășii care participă la această masă are o importanță deosebit de mare pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre țările noastre vecine, dintre partidele și popoarele noastre. Într-adevăr, dăm o înaltă apreciere acestei tradiții și o vom continua și în viitor. Fiecare întîlnire a noastră a însemnat pași importanți înainte în dezvoltarea relațiilor bulgaro-române, aduce noi și noi componente la prietenia dintre partidele și țările noastre".**

Conducătorii celor două partide și state au apreciat cu deplină satisfacție cursul ascendent al relațiilor româno-bulgare. Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** sublinia, în acest sens : **„Convorbirile și întîlnirile la diferite niveluri, dintre reprezentanții țărilor noastre, dintre diferite delegații contribuie în mod substanțial la identificarea de noi domenii de colaborare, la extinderea relațiilor în toate sectoarele de activitate. Iată de ce consider că, tocmai în spiritul acestor întîlniri tradiționale dintre secretarii generali ai partidelor noastre, trebuie ca la toate nivelurile să intensificăm contactele și schimburile de delegații, inclusiv schimburile între oamenii muncii din țările noastre. Sîntem vecini, am dus multe lupte împreună, făurim socialismul, construim societatea socialistă — dumneavoastră, societatea socialistă dezvoltată, noi, societatea socialistă multilateral dezvoltată — și este necesar să conlucrăm tot mai strîns, și constructorii socialismului din țările noastre să conlucreze strîns în toate domeniile. Acesta este, dealtfel, sensul întîlnirilor noastre, al discuțiilor noastre, și ele corespund intereselor celor două partide și popoare, cauzei socialismului în general, a creșterii prestigiului socialismului în lume".**

Aceeași năzuință pentru o cît mai intensă colaborare între cele două țări și-a găsit expresia și în cele afirmate de tovarășul **Todor Jivkov : „În ce privește Bulgaria, dorim o dezvoltare mai mare a relațiilor noastre economice, culturale, în alte domenii, a relațiilor dintre partidele, țările și popoarele noastre".**

În toasturile rostite, s-a remarcat, de asemenea, cu satisfacție, colaborarea bună dintre cele două partide și popoare și pe plan internațional, exprimîndu-se speranța că, și în viitor, această conlucrare va fi extinsă. În acest context, s-au subliniat preocupările comune privind necesitatea intensificării eforturilor pentru edificarea securității în Europa, pentru dezvoltarea colaborării în Balcani. Conducătorii celor două partide au apreciat rezultatele obținute la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa, care a deschis o perspectivă nouă întăririi unității partidelor comuniste și muncitorești europene, creșterii influenței și prestigiului lor.

Noul dialog româno-bulgar, la nivel înalt, îmbogățește cronica relațiilor de prietenie dintre cele două țări, amplifică dimensiunile colaborării în interesul celor două popoare, contribuie la întărirea forței socialismului și păcii în lume.

Corespondență de la Victor Stamate

România și Benin — relații de colaborare pe o bază trainică

În timpul întrevederii dintre președinții Nicolae Ceaușescu și Mathieu Kerekou

Între România și tinerele state independente se dezvoltă continuu trainice legături de solidaritate militantă, în promovarea cărora, partidul și statul nostru pornesc de la rolul constructiv al acestor țări pe arena internațională, de la contribuția lor la afirmarea unor relații noi între state, de cooperare în condiții de pace, în baza egalității, echității, a respectului reciproc și a bunei înțelegeri.

În același timp, această solidaritate își găsește o viguroasă sursă în faptul că România socialistă — ea însăși țară în curs de dezvoltare — este legată de tinerele state independente, în general, de celelalte țări în curs de dezvoltare prin multiple preocupări asemănătoare, prin interesele și aspirațiile comune de progres și pace.

Într-un asemenea cadru fertil, se înscrie și dialogul la cel mai înalt nivel dintre România și Benin, prilejuit de vizita oficială de prietenie în țara noastră, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a lui Mathieu Kerekou, președintele Comitetului Central al Partidului Revoluției Populare a Beninului, președintele Republicii Populare Benin.

Întîlnirile și convorbirile de la București și Neptun între președinții Nicolae Ceaușescu și Mathieu Kerekou — desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie, înțelegere și stimă reciprocă — au cuprins un larg evantai de probleme de interes mutual, ilustrînd voința celor două state de a conferi noi dimensiuni raporturilor multilaterale în plină dezvoltare între cele două partide, țări și popoare. Dialogul româno-beninez se înscrie, totodată, ca o expresie vie a bunelor și strînselor relații promovate de țara noastră cu tinerele state ale Africii, în conștiința cărora România este o consecventă luptătoare pe arena internațională, pentru libertate și progres, pentru pace, cooperare între state și înțelegere între națiuni, pentru o lume mai bună și mai dreaptă. **„România** — sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în toastul la dineul oferit în onoarea președintelui Beninului — **pornește ferm de la necesitatea dezvoltării unei largi colaborări cu toate țările care au pus capăt dominației imperialiste și colonialiste și se pronunță pentru dezvoltarea economică independentă. Poporul român a cunoscut el însuși vreme îndelungată dominația și asuprirea străină, a dus lupte grele pentru apărarea ființei sale, pentru cucerirea independenței naționale. Tocmai de aceea el înțelege bine și sprijină activ lupta de eliberare națională a tuturor popoarelor, lupta lor pentru a fi stăpîne pe bogățiile naționale și pentru a le folosi în scopul progresului și al propriei bunăstări".**

Exprimîndu-și satisfacția de a fi avut prilejul de a cunoaște la fața locului realitățile românești, realizările țării noastre în organizarea politică, economică și social-culturală, președintele Mathieu Kerekou aprecia în toastul său de răspuns : **„Republica Socialistă România și Republica Populară Benin sînt două țări care se apropie în numeroase domenii prin aspirațiile popoarelor lor, cu nobile tradiții multiseculare. Și aceste aspirații fundamentale, cum sînt independența, suveranitatea, libertatea, demnitatea și onoarea, sînt de natură să șteargă între oameni toate diferențele și toate prejudecățile generate de culoarea pielii, de cultură, de nivelul de dezvoltare economică în timp și spațiu".**

Agenda convorbirilor româno-benineze a fost bogată, schimbul de păreri fiind consacrat dezvoltării pe un plan superior a relațiilor de prietenie, solidaritate și colaborare dintre țările și partidele noastre, promovării unei cooperări largi și fructuoase în multiple domenii de interes comun, corespunzător năzuințelor ambelor popoare, în folosul cauzei păcii și înțelegerii internaționale. La încheierea discuțiilor, cei doi șefi de stat și-au exprimat satisfacția pentru caracterul rodnic al acestora, față de înțelegerile la care s-a ajuns, manifestîndu-și convingerea că, pe baza lor, se va realiza o largă și activă colaborare atît în planul relațiilor bilaterale, cît și în cel al conlucrării strînse în domeniul vieții internaționale.

O sinteză a rezultatelor fructuosului dialog româno-beninez ne dă prilejul să evidențiem, în primul rînd, importanța deose-

bită pe care o are în așezarea raporturilor bilaterale pe baze trainice, stabile și de lungă durată, documentul central semnat de cei doi șefi de stat — Declarația solemnă comună. Adăugîndu-se documentelor similare încheiate de România cu state de pe toate continentele, Declarația solemnă comună româno-benineză constituie cadrul politico-juridic ce înscrie principiile noi, cu vocație universală, de stimă și respect reciproc, de egalitate deplină în drepturi, normele legalității și eticii internaționale pe care România și Benin înțeleg să le cultive atît în relațiile reciproce, cît și în raporturile lor cu celelalte state ale lumii. Prin această prismă, documentul amintit capătă valoarea unei contribuții concrete a celor două țări la afirmarea și promovarea în lumea contemporană a acelor principii de a căror traducere în viață depind instaurarea unor relații noi, succesul luptei pentru făurirea unei noi ordini economice internaționale, lichidarea politicii de dominație, imperialiste și colonialiste, asigurarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale.

O cuprinzătoare informare reciprocă asupra preocupărilor actuale ale României și Beninului, ale popoarelor și partidelor lor, ca și examinarea de către cei doi președinți a stadiului și perspectivelor ce se deschid dezvoltării, în continuare, a relațiilor reciproce multilaterale, au reliefat posibilități noi în acest domeniu. A fost apreciată, în context, utilitatea schimburilor de vizite, la diferite niveluri, între cele două state, căzîndu-se de acord să fie promovată intensificarea contactelor și vizitelor reciproce între instituțiile de specialitate din România și Benin, ca o contribuție la cunoașterea aprofundată a problemelor bilaterale și a situației din fiecare țară, la întărirea legăturilor de prietenie și extinderea cooperării în toate domeniile.

Convorbirile româno-benineze au pus în lumină — se arată în Comunicatul comun — existența unor perspective favorabile pentru dezvoltarea schimburilor comerciale, a posibilităților de cooperare în producție în domeniile prospectării, exploatării și rafinării petrolului, cercetărilor miniere și geologice, petrochimiei, materialelor de construcție, transporturilor rutiere, punerii în valoare de terenuri agricole. Hotărîri corespunzătoare au fost luate și în ce privește raporturile pe linia învățămîntului și culturii, a pregătirii cadrelor — ca puternic mijloc de adîncire a cunoașterii reciproce și al întăririi prieteniei dintre cele două popoare. Organelor competente din cele două țări — au convenit cei doi conducători de partid și șefi de stat — le revine sarcina promovării unei colaborări cît mai strînse, a lărgirii cadrului juridic bilateral actual, în vederea accelerării înfăptuirii obiectivelor prevăzute a fi executate în comun, cît și a identificării de noi mijloace de cooperare economică, tehnică, culturală și științifică.

Acordurilor încheiate și ratificate anterior, în asemenea domenii — și a căror importanță în dezvoltarea conlucrării dintre cele două țări a fost relevată în timpul convorbirilor — li s-au adăugat, la sfîrșitul vizitei, noi documente : Protocolul privind cooperarea economică și tehnică între Republica Socialistă România și Republica Populară Benin, precum și o înțelegere consulară.

În ce privește relațiile dintre Partidul Comunist Român și Partidul Revoluției Populare a Beninului, cei doi conducători de partid — se arată în Comunicatul comun — „au afirmat hotărîrea lor de a întări legăturile de prietenie, de solidaritate revoluționară între cele două partide, de a favoriza contacte și schimburi reciproce pe linie de partid, în interesul popoarelor român și beninez".

Agenda convorbirilor între președinții Nicolae Ceaușescu și Mathieu Kerekou a cuprins, firește, și un larg schimb de păreri cu privire la principalele probleme ale vieții internaționale actuale. Au fost relevate, cu acest prilej, transformările revoluționare ce se produc în lumea contemporană, în direcția accelerării procesului istoric, ireversibil, de trecere a omenirii de la capitalism la socialism, a creșterii avîntului luptei forțelor revoluționare, progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, pentru afirmarea voinței popoarelor de a trăi în pace, înțelegere și cooperare internațională. Subliniind rolul mereu mai important, în cadrul acestui proces revoluționar, al țărilor socialiste, al tinerelor state independente, țări în curs de dezvoltare și țări nealiniate, președinții Nicolae Ceaușescu și Mathieu Kerekou au scos în evidență rolul profund pozitiv pe care îl are națiunea în lumea contemporană, întărirea fiecărei națiuni, dezvoltarea sa liberă în concertul unor națiuni pe deplin egale în drepturi, ducînd la întărirea independenței lor economice și politice, a solidarității și colaborării dintre ele, la statornicirea unor raporturi noi între popoare, la afirmarea drepturilor țărilor mici și mijlocii de a participa la soluționarea marilor probleme cu care este confruntată omenirea.

În această ordine de idei, cei doi președinți au evidențiat că, într-o lume în care perpetuarea și adîncirea subdezvoltării, împărțirea ei în țări bogate și sărace se constituie într-un grav impediment al dezvoltării normale a tuturor popoarelor, singurul mijloc de asigurare a progresului popoarelor, a unei colaborări fructuoase în beneficiul fiecăruia, al păcii și prosperității generale, îl reprezintă instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale. În acest context, președintele Mathieu Kerekou a dat o înaltă apreciere contribuției active, creatoare, aportului original de gîndire și idei al președintelui Nicolae Ceaușescu la elaborarea conceptului și principiilor unei noi ordini economice și politice internaționale.

O atenție aparte a fost acordată situației de pe continentul african, pe care se manifestă încă practici colonialiste, neocolonialiste și rasiste. Reafirmînd hotărîrea României și Beninului de a sprijini activ mișcarea de eliberare din Rhodesia, Namibia, din alte teritorii aflate încă sub dominație colonială, președinții Nicolae Ceaușescu și Mathieu Kerekou au condamnat, totodată, politica de discriminare rasială și apartheid a regimurilor rasiste de la Pretoria și Salisbury, precum și orice manifestare de neocolonialism, presiune și amestec în treburile popoarelor africane, de spoliere a bogățiilor lor naționale. În acest context — se arată în Comunicatul comun — cei doi președinți s-au pronunțat pentru sprijinirea oricăror acțiuni întreprinse de O.U.A. și O.N.U., consacrate eforturilor de înlăturare a ultimelor reminiscențe colonialiste din Africa și din alte părți ale lumii, pentru sporirea rolului acestor organizații în rezolvarea problemelor africane.

Convorbirile la nivel înalt româno-benineze au abordat și alte aspecte ale vieții internaționale, cum sînt securitatea și cooperarea în Europa, perpetuarea situației grave din Orientul Mijlociu, apropiata conferință de la Colombo a statelor nealiniate, problemele dezarmării, necesitatea democratizării și îmbunătățirii funcționării sistemului O.N.U.

Prin prisma rodnicelor rezultate ale acestui întîi dialog la nivel înalt româno-beninez, concluzia care se desprinde la încheierea vizitei președintelui Mathieu Kerekou este că aceasta se înscrie ca un eveniment de seamă în cronica raporturilor bilaterale dintre cele două țări, cu efecte benefice asupra întăririi prieteniei dintre popoarele român și beninez, asupra dezvoltării colaborării dintre cele două state și partide, reprezentînd, în același timp, o contribuție importantă la cauza generală a păcii, înțelegerii și cooperării internaționale.

Ilie Olteanu

ROMÂNIA

„Personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu se identifică deplin cu prezența României în lume"

Paul-Marie Gondjout

președintele Adunării Naționale a Republicii Gaboneze

Între 20 și 26 iulie a.c., ne-a vizitat țara președintele Adunării Naționale a Republicii Gaboneze, Paul-Marie Gondjout. În timpul vizitei în România, președintele Adunării Naționale a Republicii Gaboneze a fost primit de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, **secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.**

„Am avut marea plăcere — a declarat, de la începutul convorbirii, oaspetele — de a fi primit de președintele Nicolae Ceaușescu cu care am avut o convorbire fructuoasă, asupra unei serii de probleme internaționale de mare importanță. Cu acest prilej, am transmis președintelui Nicolae Ceaușescu un mesaj din partea președintelui Albert Bernard Bongo, care nutrește o mare admirație față de domnia-sa, față de personalitatea sa marcantă, care se identifică pe deplin cu prezența politică a României în lume.

Caracterizată, pe plan extern, printr-o largă deschidere către toate statele lumii, politica externă a României este cunoscută și se bucură de o largă apreciere în țara noastră. De asemenea, președintele Republicii Gaboneze, Albert Bernard Bongo, se pronunță pentru dialogul liber cu toate țările, fără deosebire de orînduirea lor socială. În cadrul întrevederii avute cu președintele Nicolae Ceaușescu, s-au evidențiat dimensiunile colaborării dintre țările noastre și largile posibilități de dezvoltare a acesteia.

Sîntem foarte bucuroși pentru ajutorul pe care România ni-l acordă în domeniul dezvoltării agriculturii. Totodată, în timpul vizitei în România, am avut ocazia să cunosc și să apreciez realizările țării dumneavoastră, ale harnicului popor român, și, pretutindeni, am fost întîmpinat cu prietenie, frățește".

Referindu-se la posibilitatea creării unui climat favorabil instaurării unei noi ordini economice în lume, interlocutorul a subliniat :

„După cum se știe, există la O.N.U. un organism economico-social, E.C.O.S.O.C., ale

ÎN CONȘTIINȚA LUMII

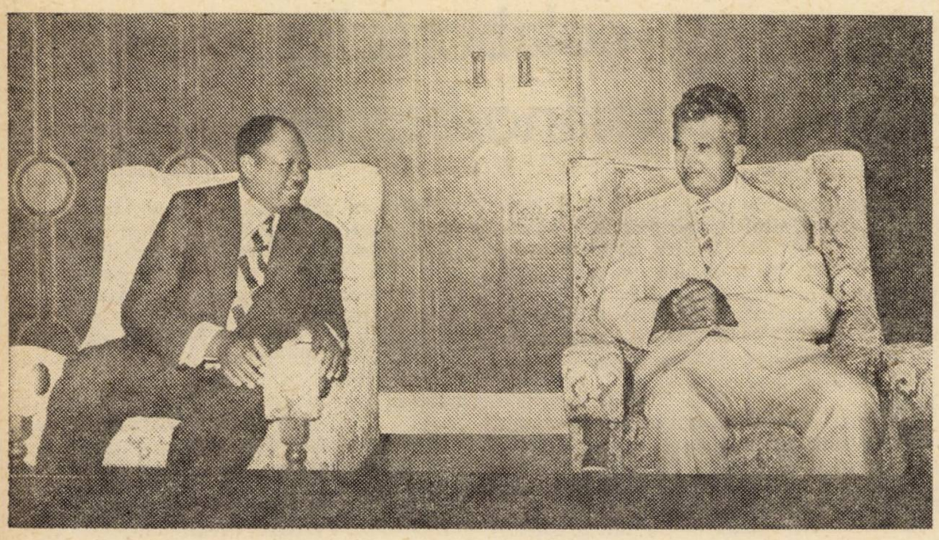

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a delegației parlamentare gaboneze, condusă de Paul-Marie Gondjout, președintele Adunării Naționale a Republicii Gaboneze

cărui preocupări acoperă întreaga economie mondială. Fiecare țară are economia ei proprie. Dar este necesară o cooperare strînsă pentru a se putea stimula dezvoltarea economică, în general, întrucît – dacă nu se intervine la timp – se va menține, în continuare, decalajul dintre țările dezvoltate din punct de vedere economic și cele în curs de dezvoltare".

Răspunzînd unei întrebări referitoare la creșterea rolului țărilor mici și mijlocii în viața politică internațională, oaspetele a împărtășit opinia sa în această privință.

„Noi, țările lumii a treia, nu dorim să ne impunem altora propria noastră politică, dar trebuie să facem totul pentru ca vocea noastră să fie auzită, în primul rînd unindu-ne. Pentru că, dacă toate țările mici și mijlocii se unesc, dacă au un ideal comun, ele vor fi, într-o zi, ascultate. Opinia mea este că, pentru a se afirma, fiecare stat trebuie să muncească, fiecare țară trebuie să se impună prin ea însăși ; și aceasta nu se poate decît avînd o economie solidă, industrializînd țara și dispunînd de o agricultură înfloritoare. Altfel, țările lumii a treia nu vor avea nimic sau vor avea nevoie de totul, încercînd să-și rezolve problemele prin importuri, cumpărări sau ajutoare. În felul acesta le va fi dificil să se afirme.

De aceea, împărtășim punctul de vedere românesc, potrivit căruia, în lumea de astăzi, trebuie să se recunoască importanța rolului țărilor mici – ceea ce constituie un element pozitiv în viața politică internațională. Progresul omenirii privește întreaga lume, nu numai un grup de state, el nu poate ocoli alte țări, lăsîndu-le în situația unei existențe precare".

În încheiere, Paul-Marie Gondjout s-a referit la relațiile dintre cele două parlamente, român și gabonez, și la felul în care apreciază posibilitățile de dezvoltare a acestor raporturi.

„Am creat, deja, un grup de prietenie Gabon-România, care servește întăririi relațiilor și apropierii dintre cele două parlamente. Legăturile dintre parlamentele noastre vor fi cu atît mai fructuoase, cu cît ne vom cunoaște mai bine. Or, pentru a ne cunoaște, pentru a fi prieteni, mijlocul cel mai propice și eficient este dialogul, schimbul de vizite între reprezentanții popoarelor, între conducătorii politici".

Interviu realizat de Ioan Roșca

„Am o mare încredere în dezvoltarea relațiilor româno-australiene"

Edward Gough Whitlam

liderul Partidului Laburist din Australia

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a liderului Partidului Laburist din Australia, Edward Gough Whitlam

Edward Gough Whitlam, liderul Partidului Laburist din Australia, fost prim-ministru, a efectuat, zilele trecute, o vizită în țara noastră. Cu acest prilej, domnia-sa a fost primit, în stațiunea Neptun, de președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

– Pentru început, vă rugăm să ne împărtășiți impresiile dv. după întrevederea pe care ați avut-o cu președintele Nicolae Ceaușescu și să ne exprimați opinia privind rezultatele cu care s-a soldat vizita dv. în România.

– Sînt bucuros să constat că extinderea contactelor directe și a schimburilor de vederi dintre personalitățile politice marcante – șefi de stat, lideri de partide ș.a. – este apreciată, în România, ca o modalitate de adîncire a bunelor relații între statele lumii. Apreciez drept foarte rodnice rezultatele vizitei mele și am convingerea că România și Australia vor găsi căi tot mai eficiente pentru amplificarea relațiilor politice, economice, tehnico-științifice și culturale dintre ele. Ca lider al Partidului Laburist, vă asigur că partidul meu va promova și în viitor, cu consecvență și dinamism, această orientare. Aș vrea să îmi exprim, încă o dată, deosebita satisfacție de a fi fost primit de președintele țării dv., Excelența Sa domnul Nicolae Ceaușescu. Domnia-sa este o personalitate cu foarte multă experiență politică și, atunci cînd se pronunță în legătură cu o problemă sau alta, afirmațiile pe care le face au o mare greutate. A fost extrem de prețios pentru mine să aflu care este opinia domniei sale despre evoluția relațiilor dintre România și Australia. De asemenea, m-a interesat poziția României în ce privește dezvoltarea unui climat de pace în Balcani, soluționarea problemei Orientului Mijlociu, punctul de vedere românesc despre dreptul mării și relațiile dintre țările maritime. Am mai purtat discuții despre necesitatea unor eforturi sporite, din partea tuturor statelor, pentru stingerea focarelor de încordare și conflict, pentru promovarea unor relații democratice între state, pentru înfăptuirea dezarmării și lichidarea fenomenului subdezvoltării.

Australienii manifestă un interes din ce în ce mai sporit față de realitățile din România, țară socialistă în curs de dezvoltare, pentru că, în acest mod, vor putea, între altele, în-

ţelege mai bine şi realităţile din ţările în curs de dezvoltare cu care se învecinează Australia. Consider, de altfel, că, din punct de vedere istoric, etnic, politic şi social, Australia este o ţară europeană, deşi îndepărtată de Europa. Firește, discuţiile purtate cu personalităţi ale vieţii politice româneşti reprezintă, în acelaşi timp, un nou pas înainte pe calea cooperării pe multiple planuri dintre ţările noastre.

— Cum apreciaţi stadiul la care a ajuns cooperarea româno-australiană şi perspectivele ei de dezvoltare ?

— Personal, am o mare încredere în dezvoltarea relaţiilor dintre România şi Australia. Ştiu că, acum trei săptămîni, tot aici, la Neptun, actualul vicepremier al Australiei a semnat, împreună cu partea română, un acord de cooperare comercială care mi se pare deosebit de important. Ca lider al Partidului Laburist, aflat acum în opoziţie, mă bucur că bazele acestui acord, ca şi cele ale unui acord cultural, au fost puse de partidul nostru în anii 1974–1975.

Este limpede că intensificarea continuă a legăturilor dintre ţările noastre contribuie efectiv la instaurarea unui climat de înţelegere şi colaborare între toate statele lumii. Între altele, ţările mijlocii, cum sînt ale noastre, pot să aibă o acţiune binefăcătoare în regiunile „fierbinţi" ale lumii. Ele pot să contribuie la rezolvarea conflictelor pe calea tratativelor.

— Tot mai multe state se pronunţă pentru instaurarea unei noi ordini politice şi economice internaţionale, a cărei necesitate este dictată de raţiuni majore ale contemporaneităţii. Care este punctul dv. de vedere faţă de această problemă ?

— Noi, australienii, simpatizăm cu aspiraţia către o nouă ordine politică şi economică, pe care o nutresc un mare număr de state. Şi aceasta, din cel puţin două motive. În primul rînd, Australia este înconjurată, pe o rază de 1 000 km, de ţări în curs de dezvoltare, cu care intră în contact direct. În al doilea rînd, deşi este relativ dezvoltată, economia şi comerţul Australiei au elemente comune cu cele ale ţărilor în curs de dezvoltare. Astfel, în timp ce cea mai mare parte a populaţiei noastre este angajată în producţia manufacturieră şi în servicii, exportul nostru cuprinde, cu preponderenţă, materii prime : grîu, carne, lînă şi altele. Aceasta este şi situaţia majorităţii ţărilor în curs de dezvoltare. Multe din ele îşi axează exportul pe un singur minereu sau pe un singur produs agricol. De aceea, reprezentanţii noştri la U.N.C.T.A.D. au împărtăşit aspiraţiile acestor ţări, militînd pentru găsirea unor modalităţi valabile de rezolvare a cererilor lor. Personal, consider că este extrem de important ca ţările al căror export se bazează pe materii prime să primească garanţii că, în schimbul produselor lor, li se va livra ceva echivalent. Soluţia este logică şi onestă, dacă ne gîndim că aceste ţări nu pot accepta, de exemplu, o situaţie în care preţul materiilor prime pe care le exportă fluctuează, în timp ce preţul importurilor pe care le fac – utilaje, maşini etc. — creşte în mod continuu.

— V-am ruga, în încheiere, să ne spuneţi care sînt impresiile cu care părăsiţi România ?

— Excelente. Am vizitat, la începutul şi la sfîrşitul vizitei mele, municipiul Bucureşti şi pot spune, după ce am văzut aproape întreaga lume, că este unul dintre cele mai frumoase oraşe de pe glob. Am văzut, de asemenea, Constanţa, care este un oraş fascinant, unul dintre cele mai vechi din lume. Admir cetăţenii acestui oraş pentru modul în care au reuşit, pe de o parte, să-l modernizeze şi, pe de altă parte, să descopere, să păstreze şi să prezinte moştenirea unei bogate şi vechi civilizaţii.

Interviu realizat de Corneliu Vadim Tudor

Extinderea şi adîncirea colaborării româno-bulgare

Vizita oficială de prietenie, în R.P. Bulgaria, a tovarăşului Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, efectuată la invitaţia preşedintelui Consiliului de Miniştri al acestei ţări, Stanko Todorov, se înscrie în cadrul dezvoltării largi a relaţiilor de prietenie şi colaborare româno-bulgare.

În timpul vizitei, primul ministru român a fost primit de tovarăşul Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, preşedintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria.

În toasturile rostite — la dineul oferit de preşedintele Consiliului de Miniştri al R.P. Bulgaria, în cinstea primului ministru al Guvernului Republicii Socialiste România — tovarăşii Manea Mănescu şi Stanko Todorov s-au referit la dezvoltarea amplă a colaborării româno-bulgare şi perspectivele ei, la succesele pe care popoarele celor două ţări le obţin în edificarea societăţii socialiste, precum şi la unele aspecte ale vieţii internaţionale, subliniind necesitatea intensificării eforturilor în vederea făuririi unei securităţi trainice pe continentul european, a rezolvării marilor probleme economice şi politice ale lumii contemporane. Arătînd că raporturile de prietenie româno-bulgare au rădăcini adînci în istoria celor două popoare, tovarăşul Manea Mănescu a relevat în cuvîntul său: „Astăzi, relaţiile de prietenie şi de colaborare româno-bulgare îşi găsesc un suport trainic în comunitatea orînduirii noastre, a ţelurilor şi aspiraţiilor fundamentale, se prezintă ca relaţii de tip nou între state socialiste libere şi suverane, sînt aşezate pe principiile marxism-leninismului, ale egalităţii în drepturi şi independenţei naţionale". La rîndul său, tovarăşul Stanko Todorov a spus: „Sînt convins că dialogul dintre noi va constitui un nou pas pe calea întăririi prieteniei bulgaro-române, pentru dezvoltarea şi perfecţionarea în continuare a colaborării frăţeşti dintre cele două state socialiste vecine, R.P. Bulgaria şi Republica Socialistă România".

Convorbirile oficiale dintre primii miniştri ai României şi Bulgariei — care au avut un caracter de lucru şi s-au desfăşurat într-o ambianţă de cordialitate şi de deplină înţelegere reciprocă — au prilejuit examinarea largă a problemelor dezvoltării, în continuare, a relaţiilor româno-bulgare, a modului în care se îndeplinesc indicaţiile date de şefii de stat ai celor două ţări, în ce priveşte extinderea raporturilor economice şi, în special, a cooperării în producţia industrială şi tehnico-ştiinţifică. Interlocutorii au exprimat deosebita satisfacţie pentru intensificarea acestor relaţii, subliniind rolul determinant al conducătorilor celor două partide şi ţări, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi tovarăşul Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, care, în cadrul întîlnirilor şi convorbirilor periodice, au definit coordonatele fundamentale ale acestor relaţii frăţeşti, au trasat orientările şi direcţiile de acţiune pentru continua lor dezvoltare.

În Comunicatul dat publicităţii la încheierea vizitei oficiale de prietenie a primului ministru al Guvernului român s-a subliniat că în cursul convorbirilor o atenţie deosebită a fost acordată colaborării economice şi tehnico-ştiinţifice dintre cele două ţări, dezvoltării şi adîncirii acesteia în continuare, în special sarcinilor cu privire la extinderea cooperării şi specializării în producţie. S-a subliniat creşterea rapidă a volumului schimburilor comerciale, care, în actualul cincinal, va spori de aproape două ori, în comparaţie cu volumul schimburilor comerciale realizat în perioada 1971—1975 ; ponderea maşinilor şi utilajelor va ajunge la peste 60 la sută în ansamblul livrărilor reciproce şi, totodată, va spori procentul produselor provenite din cooperări şi specializări. În Comunicat se relevă că s-a trasat ca sarcină organelor de resort române şi bulgare să depisteze noi posibilităţi pentru majorarea volumului schimburilor comerciale în actualul cincinal. Cu prilejul vizitei, au fost semnate mai multe documente. Cei doi primi miniştri şi-au exprimat satisfacţia faţă de rezultatele convorbirilor.

Vizita primului ministru român în R.P. Bulgaria se înscrie, astfel, pe linia transpunerii în viaţă a indicaţiilor date de şefii de stat ai celor două ţări, în vederea dezvoltării, pe mai departe, a colaborării româno-bulgare, sub semnul bunelor relaţii dintre cele două ţări şi popoare.

Tovarăşul Manea Mănescu, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, şi tovarăşul Stanko Todorov, preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Bulgaria, au semnat Protocolul cu privire la rezultatele convorbirilor şi măsurile concrete pentru extinderea colaborării şi cooperării economice şi tehnico-ştiinţifice. Au fost semnate, de asemenea, următoarele documente :

● Protocolul privind principiile de organizare şi funcţionare a întreprinderii comune pentru construcţii de maşini în zona Giurgiu—Ruse ; ● Protocolul privind cooperarea economică în domeniul electronicii şi electrotehnicii ; ● Convenţia privind cooperarea în producţia cauciucului poliizoprenic din fracţia C5 ; ● Înţelegerea-cadru privind colaborarea în realizarea unui complex pentru producţia oleifinelor, cu o capacitate de 300 000 tone pe an ; ● Convenţia privind colaborarea în fabricarea şi livrările reciproce de piese de schimb pentru utilaje chimice, pompe, armături şi aparate de măsură şi automatizare pentru industria chimică, pe perioada 1976—1980 ; ● Convenţia privind specializarea în fabricarea produselor chimice de mic tonaj pentru perioada 1976—1980; ● Acordul dintre Guvernul Republicii Socialiste România şi Guvernul Republicii Populare Bulgaria pentru colaborare şi cooperare în domeniul poştelor şi telecomunicaţiilor ; ● Înţelegerea privind colaborarea tehnico-ştiinţifică în domeniul poştelor şi telecomunicaţiilor ; ● Convenţia privind cooperarea şi specializarea în producţia unor sortimente de laminate din oţel, de produse din metale neferoase şi efectuarea de livrări reciproce pe perioada 1976—1980.

Necesitatea unor acțiuni ferme și continue pentru înfăptuirea unei reale securități în Europa

La un an de la încheierea Conferinței general-europene

Valentin Lipatti

Peste cîteva zile, la 1 august, se va împlini un an de la încheierea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa (C.S.C.E.) ; un an de cînd înalții reprezentanți ai celor 35 de state participante au semnat, la Helsinki, Actul final al Conferinței. Eveniment de însemnătate istorică în viața continentului și a lumii, Conferința general-europeană a marcat, în mod neîndoios, un spirit nou în relațiile internaționale și a pus bazele unui amplu proces de edificare a securității și dezvoltare a colaborării în Europa.

Alături de celelalte țări participante, Republica Socialistă România și-a adus contribuția la pregătirea, desfășurarea și încheierea cu succes a Conferinței. Rolul pe care țara noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, l-au jucat în atingerea obiectivelor pe care și le-a propus Conferința a fost unanim recunoscut și apreciat. România a acționat pentru elaborarea unor documente clare, complete și cît mai angajante, care să dea expresie voinței ferme a popoarelor de a trăi în condiții de pace și securitate, la adăpost de orice act de agresiune, de a se putea dezvolta în mod liber, în conformitate cu propriile lor interese și aspirații, și de a putea coopera nestingherit, pe baza principiilor fundamentale ale dreptului internațional.

Pentru România, ca de altfel și pentru numeroase alte țări participante, Conferința general-europeană nu a constituit un scop în sine. Ea a fost o **etapă**, desigur de importanță istorică, a **procesului** edificării securității și dezvoltării cooperării pe continent ; ca atare, odată cu terminarea C.S.C.E., nu s-a încheiat și procesul menit să instaureze un nou curs politic în viața Europei.

Ne aflăm, în prezent, într-o nouă etapă a aceluiași proces —, și anume, etapa de aplicare a prevederilor convenite în Actul final al Conferinței și de pregătire a Reuniunii de la Belgrad, care-i va întruni, în 1977, pe reprezentanții statelor participante.

Așa cum președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a arătat, în repetate rînduri, țara noastră consideră Actul final ca un tot unitar, ca un complex de măsuri fundamentale de care depinde consolidarea securității și cooperării pe continent. Ea se opune tentativelor de interpretare și aplicare fragmentară a Actului final, căci a voi să absolutizezi una sau alta din componentele acestuia înseamnă, în ultimă instanță, să diminuezi importanța Actului final în ansamblu. Totodată, credincioasă spiritului și literei Actului final, cărora le este străină orice abordare de bloc, România consideră că principiile și prevederile convenite la Helsinki se aplică în relațiile fiecărui stat participant cu toate celelalte state semnatare ale Actului final, independent de sistemul social-economic, de mărime, de așezare geografică, de apartenență sau neapartenență la alianțele militare. În acest spirit, țara noastră este ferm hotărîtă să treacă în viață angajamentele asumate la Conferință, contribuind astfel la consolidarea cursului destinderii, care este încă fragil, și la noi pași pe calea edificării securității europene. **„Documentele adoptate la Helsinki** — declara președintele **Nicolae Ceaușescu**, într-un interviu acordat ziarului iugoslav «Delo» — **deschid perspective unice în istoria Europei pentru afirmarea unor relații noi, bazate pe egalitate și respect între toate națiunile, pentru înfăptuirea unei colaborări multilaterale în toate domeniile“.**

În anul care a trecut de la încheierea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, problematica securității europene și prevederile convenite în Actul final al C.S.C.E. au ocupat, desigur, un loc de seamă în cadrul întîlnirilor, contactelor și relațiilor bilaterale ; a putut fi, de asemenea, înregistrată aplicarea, în diferite sectoare de activitate, a unor măsuri convenite la Conferință. Dar — așa cum arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în cuvîntarea sa la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa — **„trebuie să spunem deschis că speranțele pe care și le-au pus popoarele în documentele semnate la Helsinki nu s-au confirmat pînă în prezent. S-au întreprins foarte puține măsuri, foarte puțini pași concreți în direcția soluționării problemelor complexe, grave, existente în Europa și de rezolvarea cărora depind libertatea, bunăstarea, însăși viața popoarelor de pe continent“.**

Nu se poate vorbi într-adevăr de o securitate și de o destindere reală în Europa, atîta vreme cît pe continentul nostru este concentrat cel mai puternic arsenal de forțe militare și de arme moderne, inclusiv nucleare, din cîte a cunoscut vreodată istoria, atîta timp cît bugetele militare ale statelor participante la C.S.C.E. însumează peste 80 la sută din totalul cheltuielilor militare de pe glob, ceea ce reprezintă o uriașă povară pe umerii popoarelor, un grav și permanent pericol pentru pacea, independența și existența întregii omeniri. Țara noastră consideră că nu se poate vorbi de înfăptuirea reală a securității în Europa, atît timp cît nu se trece, în mod ferm, la dezarmare, și, în primul rînd, la dezarmare nucleară. Trebuie, ca atare, intensificate eforturile pentru trecerea cît mai rapidă la adoptarea de măsuri concrete de dezangajare militară și dezarmare. Trebuie, de asemenea, acționat cu toată hotărîrea pentru desființarea concomitentă a celor două blocuri militare — NATO și Tratatul de la Varșovia ; pentru retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, desființarea bazelor militare, restrîngerea cheltuielilor și bugetelor militare, reducerea trupelor naționale și a armamentelor, lărgirea și diversificarea măsurilor de creștere a încrederii și stabilității pe continent.

Este, de asemenea, tot mai imperios necesară încheierea unor acorduri, cuprinzînd garanții corespunzătoare, care să ducă, în fapt, la lichidarea folosirii forței și a amenințării cu forța, dînd încredere deplină tuturor popoarelor că nu vor fi victima nici unei agresiuni sau intervenții din afară, indiferent sub ce pretext sau sub ce formă s-ar produce aceasta. Trebuie, astfel, acționat cu energie pentru înfăptuirea dezarmării și instaurarea unui climat de încredere între toate statele participante la Conferința general-europeană, pentru edificarea securității și dezvoltarea colaborării pe continent.

Este, totodată, necesar să se acționeze, cu perseverență și fermitate, pentru dezvoltarea unor relații economice libere — fără discriminări, bariere artificiale sau condiții politice — relații care să permită o conlucrare stabilă și echitabilă, pe baze reciproc avantajoase ; trebuie extinsă, de asemenea, cooperarea tehnico-științifică și rezolvate marile probleme de interes comun, ca, de exemplu, problemele transportului, energiei, mediului înconjurător și altele.

Țara noastră acordă atenția cuvenită dezvoltării și diversificării schimburilor și colaborării în domeniile culturii, educației, științei, precum și rezolvării problemelor umanitare în spiritul adevăratului umanism. Dialogul cultural între popoarele țărilor participante la Conferința general-europeană trebuie să aibă drept scop o mai bună cunoaștere reciprocă, valorificarea fiecărei culturi naționale, cultivarea respectului și înțelegerii între popoare, respingînd, totodată, fenomenele de poluare

morală și spirituală a omenirii, îndeosebi a tinerelor generații. O Europă a păcii, securității și înțelegerii nu poate decît să respingă apologia violenței, teoriile rasiste și războinice, degradarea personalității umane, cultul desfrîului și practica stupefiantelor ; o Europă pașnică și democratică trebuie să promoveze demnitatea și fericirea omului.

În cadrul procesului de edificare a securității europene, țara noastră acordă, după cum se știe, o importanță deosebită înfăptuirii unor relații noi, de bună vecinătate și de colaborare, între țările din Balcani, pentru transformarea acestei zone — ca și a altor zone din Europa și de pe celelalte continente — într-o regiune a păcii și colaborării, lipsită de arme nucleare și de baze militare străine. De-a lungul anilor, România socialistă a acționat, în mod consecvent, pentru dezvoltarea, pe multiple planuri, a relațiilor sale bilaterale cu celelalte țări balcanice, precum și pentru promovarea unor activități de colaborare multilaterală în diferite domenii. Sînt cunoscute acțiunile de cooperare desfășurate de organisme ca Asociația internațională de studii sud-est europene (A.I.E.S.E.E.), Uniunea medicală balcanică, Uniunea balcanică a matematicienilor, Conferința organismelor oficiale de turism, Conferința arhitecților din țările balcanice, Conferința în domeniul protecției plantelor, conferințele periodice ale comisiilor naționale pentru U.N.E.S.C.O. din țările balcanice ș.a. Un moment semnificativ în dezvoltarea cooperării multilaterale guvernamentale l-a marcat Reuniunea de la Atena, din ianuarie trecut, privind cooperarea economică și tehnică între state balcanice. Prin obiectivele pe care și le-a propus — realizarea unei colaborări multilaterale guvernamentale în domeniile agriculturii, comerțului, energiei, transporturilor și mediului înconjurător — ca și prin normele democratice după care s-a condus, această reuniune, prima de acest gen după cel de-al doilea război mondial, a constituit, neîndoios, un exemplu de aplicare a spiritului și literei Actului final al C.S.C.E. Țările participante la Reuniunea de la Atena au subliniat importanța cooperării multilaterale, ca fiind complementară dezvoltării relațiilor de cooperare bilaterală, și au exprimat necesitatea continuării acestei cooperări, inclusiv prin ținerea unei a doua reuniuni. S-a evidențiat, totodată, faptul că o asemenea conlucrare între țările din zona balcanică nu este îndreptată împotriva nici unui alt stat sau grup de state din afara regiunii. Republica Socialistă România va continua și de-acum încolo să promoveze atît dezvoltarea relațiilor sale bilaterale cu celelalte țări balcanice, cît și formele de cooperare multilaterală, căci, așa cum arăta președintele **Nicolae Ceaușescu, „transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării, lipsită de arme nucleare, corespunde nu numai intereselor popoarelor din această regiune geografică, ci și cauzei păcii și colaborării în Europa și în întreaga lume“.**

Anul care a trecut de la semnarea Actului final a înregistrat o suită de acțiuni, întreprinse de România, care constituie o elocventă mărturie a hotărîrii țării noastre de a-și îndeplini angajamentul asumat la încheierea Conferinței general-europene, de a acționa cu toate forțele, după cum declara la Helsinki președintele **Nicolae Ceaușescu, „pentru a-și aduce contribuția la înfăptuirea securității și păcii în Europa, la crearea noii ordini economice internaționale, la instaurarea unei păci trainice între toate popoarele planetei“.** Numeroasele contacte politice, convorbirile directe purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu factori de cea mai înaltă răspundere dintr-o serie de state, cu conducători de partide și organizații politice, intensificarea și adîncirea schimburilor economice ale țării noastre, reafirmarea constantă în cele mai importante documente de partid și de stat a noilor principii ce trebuie să guverneze relațiile internaționale, în spiritul Actului final al C.S.C.E., toate acestea reprezintă contribuții concrete aduse de România la cauza destinderii, a înfăptuirii dezarmării, a instituirii unei noi ordini economice și politice internaționale, a substanțializării procesului de edificare a securității și cooperării pe continentul nostru și în întreaga lume.

Este convingerea fermă a țării noastre că statornicirea unor raporturi noi între statele Europei, în general între toate statele, reclamă din partea fiecăruia susținute eforturi, inițiative și acțiuni. Numai în acest fel popoarele vor putea dobîndi certitudinea că aspirațiile lor de progres, cooperare, securitate și pace se vor putea transforma într-o realitate în continuă și nestînjenită dezvoltare.

În lumina obiectivelor majore enunțate mai sus, a îndeplinirii voinței popoarelor de pe continent de a trăi în condiții de securitate și de a dezvolta neîngrădit cooperarea dintre ele, Reuniunea de la Belgrad, din 1977, a reprezentanților statelor participante la Conferința general-europeană capătă o semnificație deosebită.

Așa după cum C.S.C.E. nu a reprezentat un scop în sine sau un punct terminus, nici Reuniunea de la Belgrad nu trebuie să fie considerată ca un epilog al Conferinței general-europene, ci, dimpotrivă, ca o **etapă nouă** a procesului edificării securității și dezvoltării cooperării în Europa, care să permită noi pași importanți pe calea adîncirii și diversificării acestui proces, început de C.S.C.E. În conformitate cu prevederile înscrise în Actul final al Conferinței, Reuniunea de la Belgrad va trebui să efectueze un schimb de vederi aprofundat cu privire la aplicarea Actului final de către statele participante ; să stabilească acele proiecte și acțiuni de interes comun, în diferite domenii, care trebuie puse în aplicare pe plan multilateral ; în sfîrșit, să stabilească, așa cum prevede Actul final, modalitățile practice ale conlucrării de viitor a celor 35 de state participante, prin ținerea periodică de reuniuni ale reprezentanților, constituirea unor grupe de experți ai statelor participante, colaborarea cu Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa și U.N.E.S.C.O. în vederea realizării de către aceste organisme a unor proiecte din Actul final care sînt de competența lor.

Reuniunea de la Belgrad este menită să dea un puternic impuls aplicării hotărîrilor Conferinței general-europene, să stimuleze continuarea eforturilor, în forme organizate, pentru adoptarea de măsuri concrete de rezolvare a problemelor complexe din Europa. Ca atare, Reuniunea de la Belgrad poate constitui un succes real în măsura în care, prin activitățile multilaterale organizate în anii următori, va dinamiza și adînci procesul început de C.S.C.E ., în vederea instaurării unor relații noi, democratice, în Europa, pentru edificarea securității și dezvoltarea cooperării pe continent, ca o contribuție de seamă la securitatea, colaborarea și pacea în întreaga lume.

Lucrările E. C. O. S. O. C.

Făcînd excepție de la practica de pînă în prezent, sesiunea din acest an, a 61-a, a Consiliului Economic și Social al O.N.U. (E.C.O.S.O.C.) se desfășoară în două etape. La invitația guvernului Coastei de Fildeș, Consiliul a ținut prima parte a sesiunii la Abidjan, între 29 iunie—9 iulie a. c. Faptul că, pentru prima dată, s-a organizat o sesiune la nivel ministerial a E.C.O.S.O.C. în Africa a fost considerat ca un eveniment istoric, cu semnificație politică deosebită, ce subliniază, o dată în plus, că independența și dezvoltarea acestui continent se găsesc pe un prim plan în atenția comunității internaționale. Referindu-se la sesiunea Consiliului și amintind că cea de-a patra Conferință a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) a avut loc, de asemenea, în Africa, Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U., arăta : „Cele două evenimente ilustrează, într-un mod simplu dar elocvent, rolul crescînd pe care Africa și-l asumă în viața internațională“.

Delegațiile celor 54 de state membre ale Consiliului, un mare număr de observatori, precum și reprezentanții organizațiilor și instituțiilor specializate din sistemul Națiunilor Unite au avut, la Abidjan, prilejul de a face, pe parcursul celor două săptămîni, o analiză amplă a problemelor economice și sociale majore cu care este confruntată omenirea. Concluzia a fost unanimă : sînt necesare măsuri urgente și, în același timp, ferme pentru eliminarea implicațiilor negative ale actualei conjuncturi economice mondiale asupra țărilor, îndeosebi cele în curs de dezvoltare, care sînt cele mai grav afectate de existența decalajelor dintre statele bogate și cele sărace și, ca atare, vital interesate în asigurarea progresului economic și social general. Este rațiunea pentru care s-a insistat asupra necesității de a se trece, neîntîrziat, la transpunerea în practică a Declarației și Programului de acțiune privind instaurarea unei noi ordini economice internaționale, a Cartei drepturilor și îndatoririlor economice ale statelor, a strategiei internaționale pentru al doilea deceniu O.N.U. al dezvoltării, a recomandărilor ultimei sesiuni extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. privind dezvoltarea și cooperarea economică internațională.

Reflectînd preocuparea și, în același timp, hotărîrea statelor de a acționa în direcția făuririi unor noi raporturi internaționale, Declarația de la Abidjan, adoptată la sfîrșitul primei părți a sesiunii, proclamă atașamentul statelor membre față de „principiile independenței naționale, suveranității și autonomiei și deplina lor încredere în cooperare, dialog și negocieri între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, bazate pe voința politică reală de a promova un

În dezbatere — măsuri concrete pentru realizarea noii ordini economice

sistem echitabil și just de relații economice internaționale".

Reluate la Geneva, locul tradițional al sesiunilor de vară ale Consiliului, lucrările celei de-a doua părți a sesiunii a 61-a s-au concentrat, în spiritul Declarației de la Abidjan, asupra unor teme concrete din domeniul dezvoltării și cooperării economice internaționale. Dintre numeroasele probleme înscrise pe ordinea de zi, reținatenția cele referitoare la strategia internațională a dezvoltării în al doilea deceniu al O.N.U. pentru dezvoltare, cooperarea științifică și tehnică, cooperarea regională, reglementarea activității societăților transnaționale, problemele alimentației ș.a.

Dezbaterile pe problemele strategiei dezvoltării au fost marcate de neliniștea și preocuparea — exprimate clar, încă de la Abidjan — în legătură cu rezultatele nesatisfăcătoare în realizarea obiectivelor stabilite pentru acest deceniu în domeniul economic și social. La aceasta se adaugă faptul că măsurile stabilite la sesiunile a 6-a și a 7-a extraordinare ale O.N.U., în cadrul Programului vizînd instaurarea noii ordini economice internaționale, rămîn încă departe de a fi realizate.

S-a degajat clar aprecierea că menținerea, în continuare, a acestei situații nu face decît să amplifice decalajele ce separă țările industrializate de cele în curs de dezvoltare, să perpetueze situația de criză și dezechilibru a economiei mondiale. Iată de ce statele participante, în primul rînd cele în curs de dezvoltare, sînt preocupate — și acționează — ca actuala sesiune a E.C.O.S.O.C. și, în continuare, sesiunea din toamnă a Adunării Generale a O.N.U. să elaboreze un plan de acțiune în măsură să remedieze insuficiențele constatate în prima jumătate a deceniului dezvoltării.

Reliefînd rolul major pe care știința și tehnologia modernă îl joacă în rezolvarea problemelor dezvoltării, participanții la sesiune au subliniat necesitatea intensificării programelor și acțiunilor O.N.U. în acest domeniu. În acest cadru, toți vorbitorii au exprimat un interes deosebit pentru Conferința Națiunilor Unite pentru Știință și Tehnică în slujba dezvoltării. Această conferință, prevăzută pentru anul 1979, este rezultatul unor acțiuni inspirate de inițiativa privind rolul științei și tehnologiei moderne în dezvoltarea națiunilor, prezentată de România în 1970, la sesiunea a 25-a a Adunării Generale a O.N.U. Alături de conferințele privind populația, alimentația, mediul înconjurător, așezările umane etc., Conferința pentru Știință și Tehnică se înscrie printre acțiunile majore ale O.N.U., vizînd rezolvarea problemelor cu care este confruntată omenirea în domeniul economic și social. Convocarea unei asemenea conferințe demonstrează, așa cum au accen-

Corespondență din Geneva de la Ilie Gornic

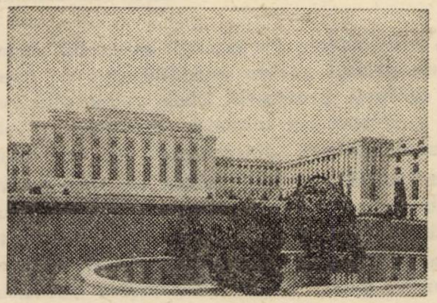

tuat numeroși vorbitori la E.C.O.S.O.C., capacitatea O.N.U. de a aborda și găsi soluții în domenii dintre cele mai importante pentru progresul economic și social al popoarelor. Printre obiectivele urmărite prin organizarea conferinței se numără : întărirea capacității tehnice a țărilor în curs de dezvoltare pentru a putea să aplice știința și tehnica la necesitățile lor de dezvoltare ; promovarea cooperării între țările în curs de dezvoltare și rolul țărilor dezvoltate în această cooperare ; dezvoltarea cooperării internaționale între toate țările și elaborarea unor forme noi, concrete, de cooperare în domeniul științei și tehnicii în scopul dezvoltării etc.

În procesul instaurării unor raporturi economice și politice noi între state, un rol important revine cooperării regionale, activității celor cinci comisii economice ale O.N.U. Ca urmare, dezbaterile din Consiliu au evidențiat necesitatea creșterii rolului și a eficienței activității acestor organisme regionale, în special pe linia facilitării unor acțiuni concrete de cooperare între țările membre. Recent, luînd cuvîntul în cadrul dezbaterilor pe marginea raportului de activitate al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, reprezentantul României a subliniat că activitatea comisiei trebuie să-și aducă o mai activă contribuție la promovarea unor raporturi economice stabile între țările din Europa, inclusiv pe plan subregional, la asigurarea accesului nestingherit la cuceririle științei și tehnologiei, la abordarea și soluționarea problemelor specifice ale țărilor în curs de dezvoltare din regiune.

S-a manifestat, de asemenea, preocuparea pentru sporirea conlucrării dintre comisiile economice regionale. În acest cadru, a devenit evidentă ideea ca activitățile Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa să nu se limiteze la problemele continentului, ci să abordeze și aspecte ale cooperării și dezvoltării în general, sprijinind, în acest mod, eforturile țărilor în curs de dezvoltare din alte regiuni.

Cu un interes legitim sînt așteptate dezbaterile privind Carta drepturilor și îndatoririlor economice ale statelor. Se are în vedere o evaluare a modului în care țările și organismele din familia O.N.U. au acționat pentru transpunerea în viață a principiilor menite să guverneze raporturile economice internaționale, principii convenite prin Carta drepturilor și îndatoririlor, adoptată în 1974. Este de așteptat ca E.C.O.S.O.C. să decidă acele măsuri de natură să favorizeze transpunerea în viață a principiilor Cartei, în contextul mai larg al instaurării unei noi ordini economice internaționale.

În același cadru al creării unor raporturi economice noi între state, se înscriu și măsurile cerute cu insistență de țările în curs de dezvoltare, privind reglementarea activității societăților transnaționale. Se preconizează, după cum se știe, dezvoltarea unui sistem informațional privind societățile transnaționale și adoptarea unui cod de conduită a acestora, care să pună la adăpost țările în curs de dezvoltare de orice încercare de încălcare a suveranității și de amestec în treburile lor interne.

Examinarea punctului privind problemele alimentației va constitui un prilej în plus, mai cu seamă pentru țările în curs de dezvoltare, de a sublinia că întreaga comunitate internațională trebuie să ia măsuri hotărîte pentru eliminarea subnutriției și a foametei care bîntuie încă în vaste regiuni ale lumii. Crearea Fondului internațional de dezvoltare agricolă, printre ai cărui inițiatori se numără și România, se cere să fie potențată atît de eforturile proprii, cît și de intensificarea acțiunilor de cooperare internațională vizînd creșterea și diversificarea producției agricole în țările în curs de dezvoltare, creșterea producției de mașini și utilaje agricole, de îngrășăminte chimice, precum și formarea de cadre specializate etc.

Participarea României la lucrările celei de-a 61-a sesiuni a E.C.O.S.O.C. se înscrie în preocupările constante ale țării noastre de a contribui efectiv la eforturile comunității internaționale pentru rezolvarea marilor probleme cu care este confruntată omenirea, la intensificarea și îmbunătățirea activității organizațiilor internaționale, la creșterea rolului O.N.U. și instituțiilor din sistemul său, la extinderea și diversificarea cooperării și colaborării între toate statele.

Promovînd conceptul românesc cu privire la instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, delegația română participă activ la dezbaterile din cadrul sesiunii și la elaborarea acelor măsuri sau recomandări de natură să asigure creșterea rolului și eficienței E.C.O.S.O.C. — a O.N.U. în general —, instaurarea unor raporturi noi între state, promovarea progresului economic și social în lume.

LISABONA

Primul guvern constituțional

Palatul Belem — investirea oficială a primului guvern constituțional. Președintele Ramalho Eanes *(dreapta)* : *apel la realism.* Premierul Mario Soares *(stînga)* : *„Sarcina noastră este colectivă"...*

Investit oficial, la 23 iulie, de către președintele Portugaliei, cabinetul socialist minoritar condus de Mario Soares este primul guvern constituțional de după 25 aprilie 1974. A fost precedat de șase cabinete provizorii. Lista guvernului cuprinde, în afara postului de prim-ministru, șaptesprezece miniștri, doi secretari de stat și doi subsecretari. Din cei șaptesprezece miniștri, doisprezece sînt socialiști și cinci independenți, între aceștia din urmă aflîndu-se trei militari ce dețin portofoliile apărării, administrației interne și lucrărilor publice. Prima reuniune a noului cabinet portughez a și avut loc sîmbătă. ! Săptămîna aceasta este așteptată prezentarea, în fața Adunării Republicii, a programului guvernamental. Dezbaterea parlamentară pe marginea programului nu va putea depăși — conform Constituției — limita maximă de cinci zile.

Investitura primului guvern constituțional a putut fi realizată după consumarea unei săptămîni de consultări, la Lisabona și Porto, ale premierului Mario Soares cu partidele politice reprezentate în parlament, cu organizațiile sindicale și patronale, precum și cu cei doi înalți reprezentanți ai bisericii catolice portugheze — Monseniorul Antonio Ribeiro, cardinal-patriarh al Lisabonei, și Monseniorul Ferreira Gomes, episcop de Porto. Toate aceste consultări au fost determinate de necesitatea, resimțită și exprimată de Mario Soares, ca guvernul minoritar socialist să beneficieze „de cel mai larg consens posibil". Deși partidele și-au menținut rezervele anterior exprimate („expectativă" — din partea P.C. Portughez, „neutralitate critică fără indulgență" — din partea partidelor de centru, C.D.S. și P.P.D.), totuși, în cadrul convorbirilor, premierul Soares avea să constate, după cum declara el însuși, existența „unui spirit general de colaborare și nu de obstrucție".

Discuțiile cu liderii sindicali s-au referit — a declarat presei Mario Soares — la „rațiunile imperioase pentru care guvernul înțelege să acorde, în lunile ce vor urma, prioritate relansării economice". Atitudinea sindicatelor se va baza pe aprecierea politicii guvernamentale „după fapte".

Referindu-se la misiunea noului guvern, generalul Ramalho Eanes, președintele Republicii, punea un accent deosebit pe „realismul" necesar în aplicarea unor măsuri concrete „de care depinde însăși dezvoltarea relațiilor sociale și economice în țară".

Din programul guvernului său, Mario Soares a relevat, în cadrul discursului rostit la Palatul Belem, cîteva idei referitoare la : **criza politică și socială** („portughezii au conștiința gravei crize prin care trece țara, dar ei simt că totul se poate redresa. Constituția portugheză are drept scop socialismul, fără copierea unor modele exterioare, în respectul voinței populare liber exprimate") ; rolul **opoziției** („opoziției îi declarăm că-i vom auzi vocea și că ea va fi informată în legătură cu conjunctura politică, deoarece, după părerea noastră, partidele de guvernămînt, ca și cele de opoziție, servesc țării"); **politica de naționalizare** („naționalizările de pînă acum sînt ireversibile, dar noi nu vom propune parlamentului alte naționalizări ale sectoarelor ce privesc inițiativa privată") ; **reforma agrară** („va fi continuată, odată corectate erorile"). Comentînd aceste prime indicații privind programul guvernamental pe plan intern, analiștii scenei politice portugheze remarcă o anumită notă de moderație în definirea liniilor directoare. În ce privește orientările de politică externă, se pot regăsi opiniile cunoscute, exprimate anterior de Mario Soares în calitatea sa de ministru de externe. „Portugalia — a afirmat el — dorește să aibă relații cu toate țările lumii". „Noul guvern înțelege să facă o opțiune vest-europeană. De aceea, va cere admiterea imediată a Portugaliei în Consiliul Europei occidentale, precum și deschiderea de negocieri în vederea intrării sale, în termen scurt, în Piața comună". Pe de altă parte, „guvernul va face totul pentru normalizarea relațiilor Portugaliei cu Angola și Mozambicul". „Guvernul pe care-l conduc — a subliniat Mario Soares — se angajează să muncească cu hotărîre și curaj și să-și asume toate responsabilitățile". Dar — a precizat primul ministru — „sarcina noastră este o sarcină colectivă, este o sarcină națională și eu am încredere în bunul simț al portughezilor".

Detaliile programului guvernamental au fost examinate în cursul primei reuniuni de lucru (24 iulie) a noului cabinet. El urmează să fie prezentat Adunării Republicii în termen de zece zile de la învestitura guvernului. După părerea premierului Mario Soares, aceasta va fi prima adevărată confruntare cu opoziția. „Dacă reușim să cîștigăm această bătălie, guvernul — opinează primul ministru — va avea condiții bune pentru a dura destul de mult".

Pe parcursul cîtorva luni — cîte mai sînt pînă la alegerile municipale, prevăzute pentru toamnă — echipa omogenă condusă de Mario Soares va fi confruntată — consideră observatorii — cu o serie de probleme importante ce-și cer rezolvarea. O recrudescență a violenței din partea dreptei, precum și dificultățile economice atrag, cu deosebire, atenția tuturor forțelor politice democrate.

La ora cînd se anunța, în parlament, lista cabinetului, o bombă (a treia în trei zile) exploda la Lisabona. Fapt ce demonstrează — se arată într-un comunicat al P.C. Portughez — că, „pe măsură ce regimul democratic se instituționalizează, forțele reacționare își intensifică eforturile pentru a compromite stabilitatea vieții democratice".

Odată consumate două momente de certă importanță politică — învestirea președintelui republicii și cea a guvernului constituțional —, Portugalia a ieșit din starea de provizorat formal ce a urmat înlăturării de la putere a regimului fascist. O nouă fază — pe care președintele Eanes a calificat-o drept aceea a „ordinii, realismului și eficienței", necesare pentru „depășirea dificultăților, garantarea democrației și deschiderea căilor spre o societate socialistă" — se deschide în viața politică portugheză. Sînt intenții ce se desprind și din programul politic și economic al guvernului Soares, care își propune să realizeze ceea ce partidul socialist s-a angajat, în cursul campaniei electorale : stabilitate, progres social, garanții de dezvoltare democratică și economică.

În lumina experienței celor peste doi ani de profunde prefaceri politice apare evident, cu atît mai mult acum în actuala etapă, că garanția consolidării libertăților democratice pe care poporul portughez le-a obținut, înfăptuirea unor noi transformări economice și sociale le reprezintă unitatea și colaborarea tuturor forțelor progresiste și democratice ale țării.

Rodica Dumitrescu

BELGRAD

Planul pe termen mediu: pas important în aplicarea noii Constituții

Cele două Camere ale Adunării R.S.F. Iugoslavia, reunite în sesiune comună, au adoptat, săptămîna trecută, un document de profundă semnificație în viața țării — Planul de dezvoltare economică și socială pe perioada 1976—1980. **Redăm o serie de principali indicatori: creșterea anuală a produsului național va fi de 7 la sută; volumul producției industriale va înregistra un spor anual de 8 la sută; producția agricolă va crește cu 4 la sută.**

Considerat, în țara vecină, a fi cel mai important pas pe calea traducerii în viață a noii Constituții, planul vizează, prin obiectivele și direcțiile de acțiune stabilite, o amplă și structurală perfecționare a ansamblului relațiilor economico-sociale, în scopul ridicării societății iugoslave pe o treaptă superioară, în cadrul unui progres rapid, general și stabil. Elaborarea sa a fost indisolubil legată de un laborios proces, desfășurat pe parcursul anilor din urmă, de armonizare a legislației existente cu prevederile noii legi supreme a țării, cu cele privind bazele planificării sociale și munca asociată, o deosebită însemnătate avînd, în acest sens, climatul politic creat de activitatea Uniunii Comuniștilor pentru aplicarea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al U.C.I. Acesta, jalonînd căile de dezvoltare a țării, a făcut o analiză profundă, realistă, a celor mai importante aspecte ale societății socialiste iugoslave, concluziile sale constituind repere esențiale pentru elaborarea planului. De asemenea, două însemnate documente, adoptate ulterior — privind politica pe termen lung de dezvoltare a Iugoslaviei pînă în 1985 și politica de stabilizare economică — au contribuit substanțial la armonizarea pozițiilor pe plan federal, întrucît politica dezvoltării pe perioada viitorilor cinci ani a fost elaborată pe bazele principiale deja convenite.

Planul de dezvoltare pe termen mediu a Iugoslaviei pornește de la rezultatele obținute, întreaga perioadă postbelică fiind caracterizată de un ritm rapid de creștere economică, de transformări sociale radicale, de o dezvoltare tot mai puternică a relațiilor socialiste bazate pe autoconducere. În ultimii ani, mai ales, Iugoslavia a evoluat considerabil, pe planuri multiple, dispunînd, la ora actuală, nu numai de mijloace tehnice și tehnologii înaintate, de importante capacități de producție, dar și de cadre de specialiști și instituții adecvate unei largi manifestări a inițiativei creatoare a oamenilor muncii. În mod inevitabil însă — fapt subliniat, de altfel, și de Gemal Biedici, președintele Consiliului Executiv Federal, cu prilejul adoptării planului pe 1976—1980 — în cadrul unei asemenea dezvoltări impetuoase au apărut și probleme, o seamă de dificultăți, discrepanțe în structura producției și unele lacune în sistemul relațiilor social-economice. Planul de dezvoltare pe termen mediu completează, astfel, organic amplul complex de măsuri vizînd noi căi de evoluție, în concordanță cu nivelul atins în Iugoslavia pe plan social și economic.

Principalele direcții menite să ducă la un nivel superior dezvoltarea economico-socială a Iugoslaviei, definite prin planul pe 1976—1980, le constituie: transformarea relațiilor social-economice, în conformitate cu prevederile noii Constituții; modificările în structura economică a țării; trecerea la o perioadă de dezvoltare intensivă a economiei, bazată pe consolidarea factorilor calitativi ai activității economice.

În ceea ce privește prima direcție menționată, aceasta rezidă din sarcina propusă ca planul pe termen mediu să constituie unul din principalele instrumente de transformare socialistă a societății pe baza principiilor autoconducerii sociale, asigurîndu-se astfel, în virtutea elementelor specifice de edificare a socialismului în Iugoslavia, o creștere determinantă a rolului omului muncii asupra condițiilor sale de muncă și de trai, asupra întregii dezvoltări a societății.

Perfecționarea structurii economice a țării constituie principala orientare în dezvoltarea forțelor de producție, urmînd ca ea să se realizeze pe calea unei mai rapide dezvoltări a producției de materii prime, energie și hrană, precum și printr-o mai susținută dezvoltare a acelor republici încă insuficient evoluate din punct de vedere economic și a provinciei autonome socialiste Kosovo. Principalele modificări în structura economiei trebuie să înlesnească, potrivit concepției planului, dezvoltarea activităților ce concură, în cel mai înalt grad, la evoluția standardului țării — investițiile în energetică, crearea complexului agroindustrial, dezvoltarea extracției de materii prime, construcției de mașini și a celei navale, transporturilor și turismului străin în Iugoslavia. Desigur, toate acestea reclamă, în mod obiectiv, eforturi mari de investiții, care — așa după cum se subliniază — vor avea succes în măsura în care planurile și programele în acest domeniu vor fi nu numai realiste și conforme intereselor sociale, ci și respectate în cadrul unor termene normale.

Gradul atins în dezvoltarea forțelor de producție ale țării reclamă, de asemenea, o orientare fermă spre întărirea factorilor calitativi ai dezvoltării, astfel încît sporul economic să se bazeze, în mod preponderent, pe creșterea productivității sociale a muncii. „Numai în acest mod — releva președintele Consiliului Executiv Federal, Gemal Biedici — este posibil ca stabilizarea economică și lichiditatea externă, unde deja am obținut rezultate însemnate, să devină un proces sigur și de lungă durată". Este vorba, în esență, despre creșterea calitativă a activităților economice, fapt ce implică o mai mare răspundere și eficiență în folosirea fondurilor sociale — fonduri fixe și circulante, fondul timpului de lucru, al cunoștințelor și al experienței de producție. Aceasta reclamă, firește, și o mai bună utilizare a capacităților industriale existente, munca — acolo unde este posibil — în mai multe schimburi și găsirea unor noi posibilități pentru dezvoltarea activităților economice în sfera serviciilor și în alte domenii sociale. În următoarea perioadă de cinci ani, sublinia, referitor la aceste probleme, președintele Consiliului Executiv Federal, „trebuie să tindem, într-un cuvînt, spre o cît mai bună activizare a întregului potențial al țării; numai în acest fel vom reuși să mărim numărul locurilor de muncă, paralel cu o și mai rapidă sporire a productivității muncii, să folosim rațional resursele economice și posibilitățile oferite de competitivitatea produselor noastre, să ne includem, mai eficient și pe bază egală, în diviziunea internațională a muncii".

Vasile Crișu

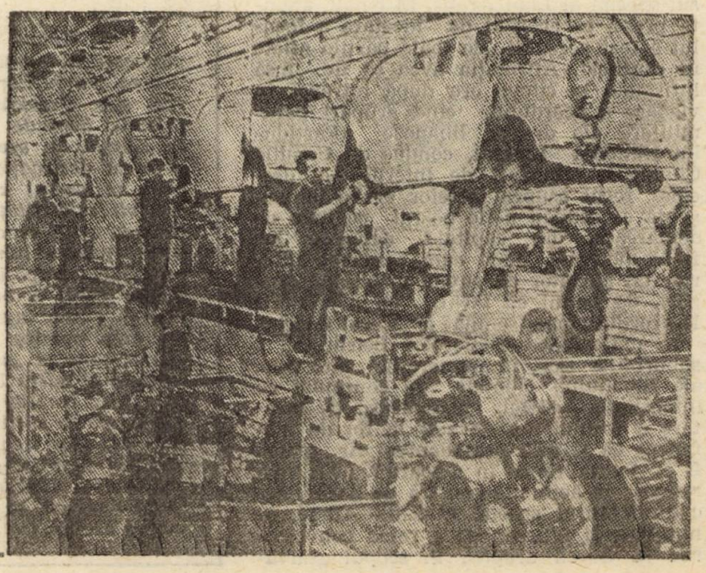

Montajul cunoscutelor automobile „Zastava-101", într-una din halele uzinelor „Crvenă Zastava" din Kragujevac

Numeroasele incendii provocate de schimburile de focuri au distrus, la Beirut, în timpul celor peste 15 luni de război civil din Liban, bunuri în valoare de multe milioane de dolari

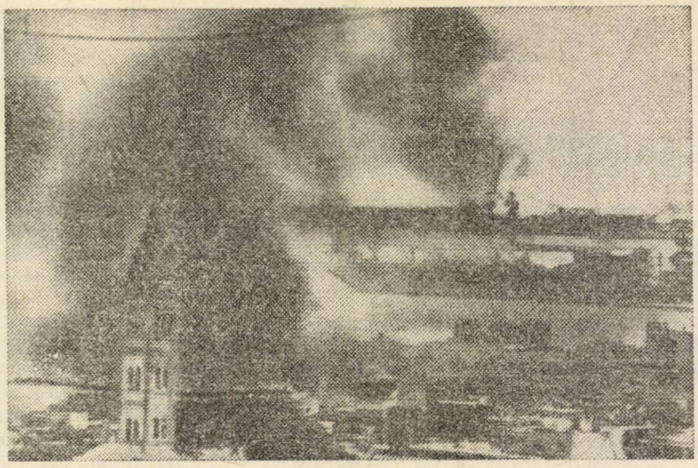

BEIRUT

Evoluția evenimentelor

Situația din Liban continuă să rămînă extrem de complexă, în pofida trecerii a mai bine de 15 luni de la declanșarea crizei. Dar, deși drama generată de conflictul armat nu și-a redus încă dimensiunile, înregistrîndu-se în continuare mari pierderi de vieți omenești și bunuri materiale, atenția observatorilor politici din regiune s-a îndreptat, în ultima săptămînă, spre o serie de noi convorbiri amorsate, pe plan intern și interarab, în vederea aflării unei soluții pe calea tratativelor.

La Beirut, trimisul special al Ligii Arabe, Hassan Sabri El Kholi, a reușit, după numeroase contacte cu părțile aflate în conflict, să reunească în hotelul „Coral Beach", la aceeași masă, pe reprezentanții partidului falangist și ai rezistenței palestiniene. Convorbirile purtate cu acest prilej au fost finalizate, sîmbătă, printr-un nou acord de încetare a focului. Potrivit principalelor prevederi ale acestuia, la intrarea sa în vigoare (duminică, ora 5,00 GMT), toate părțile aflate în conflict urmau să înceteze focul pe întregul teritoriu al Libanului, iar forțele arabe de urgență, trimise de Liga Arabă, să fie instalate la Beirut de-a lungul celor 8 km ai liniei de demarcație.

Imediat după perfectarea acordului, forțele progresiste făceau cunoscut prin intermediul liderului stîngii libaneze, Kamal Joumblatt, că îl acceptă. Se cerea, însă, ca forțele arabe de urgență să se instaleze nu numai între forțele palestiniene și cele progresiste, pe de o parte, și forțele conservatoare, de cealaltă, precum și în jurul taberei palestiniene Tall El Zaatar, asediată de forțele de dreapta de peste o lună, ci și între forțele palestiniano-progresiste și trupele siriene.

După declarația lui K. Joumblatt, trimisul special al Ligii Arabe, El Kholi, anunța presei că acordul de încetare a focului a fost acceptat „de toate părțile aflate în conflict". Afirmația avea să fie însă infirmată la cîteva ore după intrarea în vigoare a acordului, cînd grupări paramilitare ale dreptei libaneze (Partidului Național Liberal, condus de Camille Chamoun, ministrul de interne) au deschis focul asupra forțelor arabe de urgență ce ocupau noile poziții pe linia de demarcație din capitală, acțiunea lor fiind motivată, după cum confirma ulterior un purtător de cuvînt al acestei grupări, de faptul că P.N.L. nu a subscris la acordul global semnat la „Coral Beach".

În majoritatea cartierelor Beirutului, a suburbiilor sale, în numeroase alte zone ale Libanului, luptele au continuat cu intensitate. Astfel, noul acord de încetare a focului s-a dovedit la fel de ineficient ca și cele precedente. Ar putea fi el, totuși, repus în vigoare ?. „Nu vom renunța la acțiunile noastre de pace", declara trimisul special al Libii Arabe, anunțîndu-și intenția de a relua convorbirile cu liderii dreptei, în scopul „salvării" celui mai recent acord de încetare a focului. Intenție concretizată luni, cînd, după cum informează agențiile internaționale de presă, Hassan Sabri El Kholi a avut întrevederi la Kfour (20 km nord de Beirut), sediul provizoriu al președinției țării, cu lideri creștini conservatori, în prezența unui trimis sirian, colonelul Mohamad Al Kholi, sosit de la Damasc în dimineața aceleiași zile. Potrivit agenției France Presse, postul de radio falangist anunța, în urma convorbirilor, că liderii creștini au examinat cu diplomatul sirian mijloacele de armonizare a acțiunilor Siriei în Liban cu cele ale Ligii Arabe. Tot în cursul zilei de luni, fiul liderului falangiștilor, Bachir Gemayel, care deține în cadrul acestei grupări responsabilitățile militare, l-a întîlnit pe președintele ales al Libanului, Elias Sarkis, pentru a discuta modalitățile de convocare a unei „mese rotunde" între beligeranții libanezi. Toate aceste contacte au avut și un rezultat concret, principalii lideri conservatori acceptînd evacuarea răniților aflați în tabăra palestiniană Tall El Zaatar. Astfel, trimisul Ligii Arabe arăta, în cursul unei conferințe de presă, că președintele în exercițiu al Libanului, Suleyman Frangieh, liderul Falangelor libaneze, Pierre Gemayel, și conducătorul Partidului Național Liberal, C. Chamoun, au dat asigurări că sînt de acord „ca răniții aflați în tabăra de la Tall El Zaatar să fie evacuați fără întîrziere". Cele trei personalități libaneze acceptă ca reprezentanții Comitetului Internațional al Crucii Roșii să stabilească „condițiile tehnice" ale evacuării.

Observatorii politici din regiune au urmărit, de asemenea, cu atenție și dialogul siriano-palestinian de la Damasc. Aici, începînd de la mijlocul săptămînii trecute, o delegație siriană, condusă de ministrul afacerilor externe, Abdel Halim Khaddam, a efectuat un schimb de păreri cu o delegație a reprezentanților palestinieni, condusă de șeful Departamentului Politic al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Farouk Kaddoumi. În centrul acestui dialog s-au aflat probleme ale relațiilor siriano-palestiniene, precum și posibilitățile de soluționare politică a crizei libaneze. Delegația condusă de Farouk Kaddoumi a fost primită, luni după-amiază, de președintele Siriei, Hafez Al Assad. În cursul zilei de marți, delegația reprezentanților palestinieni s-a reîntors la Beirut, aducînd cu sine un proiect de acord elaborat în cursul negocierilor de la Damasc. El conține — după cum informează, din capitala libaneză, agențiile internaționale de presă — prevederi vizînd încetarea focului pe întreg teritoriul libanez, sub supravegherea unui comitet libanezo-siriano-palestinian, aflat sub președinția unui reprezentant al Ligii Arabe, precum și raporturile dintre forțele palestiniene și statul libanez.

În prezent, au loc, la Beirut, consultări asupra proiectului de acord. La încheierea ediției, aceste consultări se aflau în desfășurare.

C. V.

Diferendul dintre Nairobi și Kampala

Deși, de cîtva timp, între Kenya și Uganda existau o serie de divergențe, acestea nu umbreau, de o manieră vizibilă, raporturile dintre cele două țări vecine, situate în estul continentului african și membre ale Comunității Africii de Est.

Recent, Kenya a cerut Ugandei să plătească în monedă convertibilă tranzitarea mărfurilor ugandeze pe teritoriul său. Precizăm că aprovizionarea Ugandei depinde, într-o mare măsură, de Kenya; în special produsele petroliere cu destinația Uganda ajung, mai întîi, în portul kenyan Mombasa. Or, potrivit oficialităților de la Mombasa, Uganda are o datorie de 54 milioane de dolari pentru livrările de petrol, ceea ce a făcut imposibilă continuarea vînzărilor care, la ora actuală, sînt achitate în șilingi ugandezi. În consecință, așa cum preciza șeful diplomației kenyene, țara sa „a sistat exporturile de carburanți către Uganda, fără a închide, totuși, frontiera cu această țară, așa după cum se susține la Kampala". S-au citat, în acest sens, cele aproape 4 mii tone de bumbac exportate de Uganda prin portul Mombasa, în ultimele două săptămîni, cît și alte mărfuri importate în același fel.

La rîndul său, șeful statului ugandez, Idi Amin, a adresat două mesaje O.N.U. și O.U.A., prin care invită cele două organizații să trimită misiuni de anchetă în cele două țări, pentru a examina, la fața locului, situația în urma deteriorării relațiilor dintre Kenya și Uganda. În mesaje se invoca instituirea de către Kenya a unei „blocade economice împotriva Ugandei prin sistarea livrărilor de carburanți și a altor produse".

Drept răspuns la deciziile Kenyei privind tranzitul din și spre Uganda, guvernul ugandez a sistat livrarea de electricitate Kenyei, care primea, din Uganda, 30 la sută din necesarul său de consum. Totodată, Uganda a anunțat că doar avioanele companiei „East African Airways" — proprietate comună a Ugandei, Kenyei și Tanzaniei — se pot aproviziona cu combustibil pe aeroportul ugandez Entebbe. De asemenea, guvernul de la Kampala a luat măsuri foarte severe de raționalizare a carburanților, mașinile particulare nemaiprimind nici un fel de carburant „pînă la noi ordine".

D. C.